

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง "การป้องกันยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุม จังหวัดกำแพงเพชร" ผู้วิจัยขอนำเสนอโดยแบ่งเป็น

1. ลักษณะทั่วไปของชุมชนตำบลนครชุม
2. การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุม
3. การป้องกันยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุม
4. ข้อเสนอแนะของชุมชนในการป้องกันยาเสพติด

1. ลักษณะทั่วไปของชุมชน

ลักษณะทั่วไปของชุมชนนครชุม

นครชุมเป็นเมืองเก่าแก่ ที่ปรากฏอยู่ในหน้าประวัติศาสตร์ชาติไทยไม่ต่ำกว่า 700 ปี รุ่งเรืองคราเดียวกับเมืองสุโขทัย และมีมาก่อนเมืองชากังราว ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองกำแพงเพชรในปัจจุบัน ตัวเมืองนครชุมตั้งอยู่ริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปิงตรงข้ามกับเมืองกำแพงเพชร ปัจจุบันนี้ นครชุมมีฐานะเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร แต่เดิมเป็นชุมชนใหญ่เรียกว่า ชุมชนคลองสวนหมาก ต่อมาได้มีการขยายตัวเป็นไปอย่างรวดเร็ว หลาย ๆ ครั้วเรือนโยกย้ายเข้ามา ตั้งภูมิลำเนาอยู่ที่นี่ เช่น วังยาง ห้วยยาง ปากคลองใต้ ปากคลองกลาง หรือสว่างอารมณ์ ชุมชนเหล่านี้ต่อมาได้ยกฐานะขึ้นเป็นหมู่บ้าน และรวมกันเข้ากับอีกหลาย ๆ หมู่บ้าน ได้รับการพัฒนายกฐานะให้เป็นตำบลนครชุม

ลักษณะภูมิประเทศ ที่ตั้ง อาณาเขต

ตำบลนครชุม ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง อยู่ริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปิงตรงข้ามกับอำเภอเมืองกำแพงเพชร มีพื้นที่ประมาณ 94.47 ตารางกิโลเมตร มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนสายเอเชีย) ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1078 และทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1116

ตัดผ่าน ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำปิง ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์สูงเหมาะแก่การเกษตรกรรม มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย 40-60 เมตร ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นราบและลาดเอียง จากทิศตะวันตกสู่แม่น้ำปิงทางทิศตะวันตก มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ 2 สายคือ

แม่น้ำปิง เป็นลำน้ำที่ไหลผ่านทางทิศเหนือ และทอดยาวมาทางทิศตะวันออกของตำบลนครชุม

คลองสวนหมาก มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาสูงด้านตะวันตก ที่แบ่งกันเขตแดนระหว่างจังหวัดกำแพงเพชรกับจังหวัดตาก ไหลผ่านเขตอำเภอคลองลาน อำเภอเมือง มาบรรจบกับแม่น้ำปิงที่บ้านปากคลองของนครชุม

ตำบลนครชุมมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลทรงธรรม

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลอ่างทอง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลในเมือง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลท่าขุนราม

ตำบลนครชุมมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 29,780.5 ไร่ จำแนกเป็น

พื้นที่ทางการเกษตร 19,282.5 ไร่

ประมง 56 ไร่

ปศุสัตว์ 2 ไร่

ที่อยู่อาศัย 7,344 ไร่

ที่สาธารณะ 556 ไร่

เขตการปกครอง

ตำบลนครชุม แบ่งเขตการปกครองตามการบริหารราชการส่วนภูมิภาคออกเป็น 12 หมู่บ้านประกอบด้วย

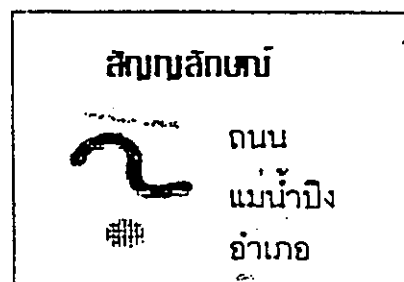
หมู่ที่ 1 บ้านวังยาง

หมู่ที่ 2 บ้านหัวยาง

- หมู่ที่ 3 บ้านปากคลองใต้
- หมู่ที่ 4 บ้านปากคลองกลาง
- หมู่ที่ 5 บ้านนครชุม
- หมู่ที่ 6 บ้านสว่างอารมณ์
- หมู่ที่ 7 บ้านทุ่งสวน
- หมู่ที่ 8 บ้านคลองแม่ลายเหนือ
- หมู่ที่ 9 บ้านทุ่งเศรษฐี
- หมู่ที่ 10 บ้านโนนม่วง
- หมู่ที่ 11 บ้านหวังใหม่
- หมู่ที่ 12 บ้านเนินสำราญ

ตำบลนครชุมมีจำนวนหลังคาเรือน 3,169 หลังคาเรือน ประชากรทั้งสิ้นจำนวน 19,396 คน จำแนกเป็นชาย 9,700 คน หญิง 9,696 คน (ข้อมูลประชากรจากการสำรวจของสถานีอนามัย ตำบลนครชุมประจำปี 2542)

บางส่วนของหมู่บ้านในตำบลนครชุม ได้ยกฐานะเป็นสุขาภิบาลนครชุม เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2499 เนื่องจากเป็นชุมชนที่มีความเจริญ มีจำนวนประชากร และสภาพเศรษฐกิจพอเพียงในระดับหนึ่งในการให้ประชาชนปกครองกันเอง ซึ่งต่อมาในปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติให้เปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลตำบลเป็นเทศบาลตำบล มีผลบังคับใช้วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542 เป็นต้นไป มีพื้นที่รับผิดชอบ 3.5 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมในบางส่วนของหมู่ 2, 3, 5, 6 และ หมู่ 4 เดิมพื้นที่ บ้านเรือนมีจำนวน 2,335 หลังคาเรือน จำนวนประชากร 7,881 คนจำแนกเป็นชาย 3,805 คน หญิง 4,076 คน (ข้อมูลจากสุขาภิบาลนครชุม แบบรายงานจำนวนราษฎรในเขตท้องถิ่น เมื่อสิ้นวันที่ 30 กันยายน 2541)





-  เลื่อนชั้นความสูง
 สถานการณ์ราชการ
 ๖ โรงเรียน วิทยาลัย
 ๗ วัด ศาลากลาง
 ๘ ท่อลอด

H.A. . . .

ลักษณะโครงสร้างของประชากร

ตำบลนครชุมมีจำนวนประชากรทั้งหมดจำนวน 19,396 คนจำแนกเป็นชาย 9,700 คน หญิง 9,696 คนแยกประชากรตามกลุ่มอายุได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0 - 4	1,145	5.90
5 - 9	1,664	8.58
10 - 14	1,766	9.10
15 - 19	1,905	9.82
20 - 24	1,914	9.88
25 - 29	1,946	10.03
30 - 34	1,906	9.83
35 - 39	1,628	8.39
40 - 44	1,305	6.73
45 - 49	1,313	6.78
50 - 54	1,019	5.25
55 - 59	915	4.71
60 ขึ้นไป	970	5.00
รวม	19,396	100

(ข้อมูลประชากรจากการสำรวจของสถานีนอนาภัยตำบลนครชุมประจำปี 2542)

จากลักษณะโครงสร้างของประชากร จะเห็นได้ว่า มีประชากรเพศชายและหญิงมีจำนวนเกือบเท่ากัน และมีอายุ 25-29 ปี มากที่สุด

สภาพเศรษฐกิจและสังคม

สภาพเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลนครชุมประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ซึ่งมีทั้งนาปี นาปรัง หลังเก็บเกี่ยวแล้วก็มีการปลูกถั่วเหลือง น้ำที่ใช้ในการทำนาก็ใช้น้ำจากแม่น้ำปิง และน้ำฝนตามฤดูกาล หลังจากได้ผลผลิตแล้วก็จะขายให้กับกลุ่มสหกรณ์การเกษตร หรือโรงสีในเขตตำบล มีการทำไร่มันสำปะหลัง ทำไร่ถั่วซึ่งส่วนใหญ่เป็นการทำในที่ดินที่อยู่นอกตำบล นอกจากนี้ก็มีการปลูกพืชไร่อายุสั้น ซึ่งเป็นพืชไร่ที่มีอายุนับตั้งแต่การปลูกถึงเก็บเกี่ยวใช้เวลาน้อยกว่า 4 เดือน ได้แก่ ไร่ข้าวโพด ถั่วเหลือง การทำการเกษตรพวกพืชผัก ได้แก่ พริก กระเทียม แตงกวา ข้าวโพดอ่อน แตงโมอ่อน พริกไทย ผลผลิตที่ได้จะมีพ่อค้ามารับซื้อ หรือไม่ก็ขายส่งในตลาดศูนย์การค้าในตัวจังหวัด และมีบางส่วนที่นำมาขายในตลาดนครชุมกันเอง

รองลงมาจะเป็นอาชีพรับจ้างหลาย ๆ ประเภท ได้แก่ รับจ้างตัดถั่ว ถั่วมันสำปะหลัง เก็บถั่วเหลืองจะเป็นการรับจ้างตามฤดูกาล รับจ้างขุดดิน ถางหญ้า ทำความสะอาดบ้าน กรรมกรก่อสร้าง ซึ่งรายได้จะได้รับเป็นรายวัน อัตราค่าจ้างทั่วไปสำหรับงานที่ไปรับจ้างได้ 130 บาท/วัน นอกจากนี้ก็จะไปรับจ้างทำงานตามสถานที่หรือโรงงานต่าง ๆ ในตำบล ได้แก่ ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมประเภทซ่อมเครื่องยนต์ โรงงานเกี่ยวกับคอนกรีต โรงสี โรงทำน้ำแข็ง โรงบรรจุแก๊ส โรงฆ่าสัตว์ ตลาดสดของเอกชน โรงแรม ซึ่งจะมีรายได้เป็นรายเดือน บางส่วนที่ออกไปรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ก็มีการเลี้ยงสัตว์ ชนิดเลี้ยงไว้เพื่อขาย เช่น เป็ด ไก่ หมู และเลี้ยงเพื่อเก็บไข่ไว้ขายและบริโภคกันเองในครัวเรือน บางครอบครัวมีการขุดบ่อเลี้ยงปลาน้ำจืดไว้เพื่อขายและบริโภคกันเอง และมีบางรายที่จับปลาในแม่น้ำไปขายในตลาดหรือในหมู่บ้าน

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบล ส่วนมากมีอาชีพค้าขาย ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นสินค้าทางการเกษตรจำพวกปัจจัยทางการผลิต ได้แก่ ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์พืช ยากำจัดศัตรูพืช อุปกรณ์ทางการเกษตร มีร้านรับซื้อพืชไร่ มีร้านค้าของชำต่าง ๆ ปีนจำนวนมาก การทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน การถนอมอาหารแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารจำพวกพืช มีการทำกล้วยกวน มะพร้าวเสวย ลูกอมถั่ว บรรจุหีบห่อส่งขายทั้งปลีกและส่ง และยังเป็นของฝากที่ขึ้นชื่อของจังหวัดอีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีร้านค้าประเภทอาหาร เครื่องดื่ม ร้านเสื้อผ้า ร้านเสริมสวย เป็นต้น มีการทำกิจกรรม ปั่นน้ำมัน และมีธนาคารหลายสาขาเปิดบริการ เพื่อต้อนรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของชาวนครชุม

สภาพสังคม

ประชาชนในชุมชนตำบลนครชุมส่วนใหญ่เป็นคนในท้องถิ่น ที่อยู่รวมเป็นกลุ่มกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน และมีบางส่วนที่อพยพมาจากถิ่นอื่น เช่น พวกที่เข้ามารับจ้างทำไร่ ก่อสร้าง และพวกที่เข้ามาเช่าบ้านเพื่อเรียนหนังสือตามสถานศึกษาต่าง ๆ ชาวนครชุมส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกัน มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะการช่วยเหลือกันทางสังคม เช่น การแต่งงาน การขึ้นบ้านใหม่ งานบวช งานศพ ตลอดจนงานบุญต่าง ๆ

ลักษณะบ้านเรือนส่วนใหญ่ในชุมชนเดิมเป็นบ้านไม้ หรือครึ่งตึกครึ่งไม้ และมีอาคารพาณิชย์ในย่านชุมชนที่มีความเจริญ ส่วนชุมชนใหม่เป็นประเภทบ้านจัดสรร ซึ่งมีการก่อสร้างเพิ่มขึ้นอีกหลายแห่งในตำบลนครชุม

การศาสนา ชาวนครชุมนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ มีวัดทางพุทธศาสนา 7 แห่ง วัดคาทอลิก 1 แห่ง และศาลเจ้า 1 แห่ง ทางด้านความสัมพันธ์ของวัดกับชุมชน ชาวนครชุมมีวัดเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และใช้เป็นศูนย์กลางในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น งานทำบุญ งานศพ งานบวช เป็นต้น นอกจากนี้วัดยังเป็นสถานที่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ใช้เป็นสถานที่ประชุมในการประชุมร่วมกันของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และลูกบ้าน ในตำบลนครชุมมีวัดพระบรมธาตุเจดีย์ารามซึ่งเป็นวัดหลวง และใช้เป็นสถานที่จัดงานประเพณีแบบพระเล่นเพลงในวันมาฆบูชา ซึ่งเป็นประเพณีที่ทางจังหวัดจัดขึ้นมาเป็นเวลาหลายปีมาแล้ว

การศึกษา ประชาชนส่วนใหญ่จะส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนใกล้บ้าน ซึ่งในเขตของตำบลนครชุมมีสถานบันการศึกษาตั้งอยู่ในท้องที่ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจำนวน 8 โรงเรียน ในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนในสังกัดการประถมศึกษาแห่งชาติ 7 โรงเรียน เป็นโรงเรียนเอกชน 1 โรงเรียน มัธยมศึกษา 1 โรงเรียน ให้บริการลูกหลานของชาวนครชุมและชุมชนใกล้เคียง นอกจากนี้ยังมีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน มีครูประจำกลุ่มและครูอาสาเข้ามาสอน โดยเปิดสอน

วันเสาร์-อาทิตย์ ใช้สถานที่ของโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนให้บริการแก่ชาวบ้าน และผู้ที่ต้องการคุณวุฒิทางการศึกษาเพิ่มเติม

การสาธารณสุข การให้บริการทางสาธารณสุขมีทั้งสถานเฝ้าระวังของโรคติดต่อของสัตว์และคน ตำบลนครชุม 1 แห่ง ซึ่งมีระยะทางจากหมู่บ้านถึงสถานเฝ้าระวังอยู่ระหว่าง 0.5 -15 กิโลเมตร และคลินิกแพทย์ สถานพยาบาลเอกชนอีกหลายแห่ง ให้บริการรักษาแก่ประชาชน และเนื่องจากตำบลนครชุมอยู่ใกล้กับตัวจังหวัดกำแพงเพชรเมื่อมีการเจ็บป่วย ก็สามารถที่จะไปใช้บริการโรงพยาบาลจังหวัดกำแพงเพชรได้โดยสะดวก

การคมนาคม มีการคมนาคมที่สะดวก คล่องตัว เนื่องจากมีทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงจังหวัดตัดผ่าน ทำให้สามารถติดต่อกับอำเภอและจังหวัดอื่นๆ ได้ง่าย ส่วนถนนที่ใช้ติดต่อกันในหมู่บ้าน เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ลาดยาง และดินลูกรังในบางสาย

ทางด้านสาธารณูปโภค ประชาชนในชุมชนตำบลนครชุมได้รับบริการไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทั่วทุกหลังคาเรือน การให้บริการประปาได้จากสำนักงานประปាកำแพงเพชรครอบคลุมพื้นที่บางส่วน บางแห่งมีบริการประปาของหมู่บ้าน และในบางพื้นที่ใช้น้ำจากบ่อบาดาล มีบริการชุมสายโทรศัพท์นครชุมให้บริการโทรศัพท์ตามบ้านเรือนแก่ประชาชน และมีตู้โทรศัพท์สาธารณะกระจายตามจุดต่างๆ ในหมู่บ้าน ในด้านการป้องกันอัคคีภัยมีหน่วยดับเพลิงสุขาภิบาลนครชุมให้บริการแก่ประชาชนในชุมชน และบริเวณใกล้เคียง

กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน

ชุมชนตำบลนครชุมมีกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ดังนี้

องค์กรที่เป็นทางการ

1. คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นรูปองค์กรมาตรฐานคือมีผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้านฝ่ายต่าง ๆ ในแต่ละหมู่บ้าน
2. อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน ในตำบลนครชุมมีอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้านจำนวนทั้งสิ้น 114 คน

3. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) ในชุมชนตำบลนครชุมมีศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนทุกหมู่บ้าน สำหรับที่ตั้งของศูนย์ส่วนใหญ่จะอยู่ที่บ้านของใครคนใดคนหนึ่ง ในหมู่บ้าน และมีอยู่ 1 หมู่บ้านที่ศูนย์แยกเป็นเอกเทศ โดยมีกองทุนยาอยู่ในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนด้วย มีการให้บริการทางสุขภาพเบื้องต้นโดยอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน ที่ได้รับการอบรมมาแล้วในด้านต่าง ๆ จากโรงพยาบาลกำแพงเพชรและสถานีอนามัย ได้แก่ ทำแผลเบื้องต้นที่ไม่รุนแรงมาก รักษาพยาบาลเบื้องต้น

กลุ่มองค์กรที่ไม่เป็นทางการ

1. กลุ่มแม่บ้าน มีการรวมกลุ่มกันในการให้ความช่วยเหลือคนในหมู่บ้านในส่วนของแม่บ้านขึ้นในทุกหมู่บ้าน ในเรื่องของการฝึกอาชีพ งานบวช งานศพ งานขึ้นบ้านใหม่ ในหมู่บ้าน การเป็นตัวแทนเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานกวนกระยาสารทในงานสารทไทยกล้วยไข่เมืองกำแพง

2. ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลนครชุมมีชมรมผู้สูงอายุทั้งหมด 11 หมู่บ้าน มีจำนวนผู้สูงอายุเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมทั้งสิ้น 303 คน โดยใช้วัดเป็นสถานที่พบปะพูดคุย และจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ มีการตรวจสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นครั้งคราว

3. ในบางหมู่บ้านจะมีกลุ่มต่าง ๆ ตามความถนัดและความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น

3.1 กลุ่มข้าราชการ ได้แก่ครู อาจารย์ มีไว้สำหรับเป็นที่ปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานราชการระบบ ขั้นตอนต่าง ๆ ที่ชาวบ้านไม่ค่อยเข้าใจ

3.2 กลุ่มภาคเอกชน ได้แก่ พ่อค้า นักธุรกิจ เป็นตัวแทนของภาคเอกชนไว้คอยเป็นที่ปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน ในเรื่องของธุรกิจการงาน การเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือในเรื่องหรือกิจกรรมต่าง ๆ ภายในหมู่บ้าน

3.3 ปราชญ์ชาวบ้าน มีไว้สำหรับเป็นที่ปรึกษาในเรื่องของการจัดงานประเพณี หรือพิธีกรรมต่าง ๆ

3.5 ผู้นำตามธรรมชาติ เป็นผู้ที่มีมักจะเป็นตัวแทน หัวหน้าหรือเป็นแกนนำในการพูดในการชักถามเจ้าหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในที่ประชุมและสถานที่ต่าง ๆ แทนชาวบ้าน

2. การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน

การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน ผู้วิจัยได้มาจากการสัมภาษณ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจ พระภิกษุ และประชาชนในชุมชน ซึ่งต่อไปขอใช้นามสมมติและใช้คำว่าคณะกรรมการหมู่บ้าน แทน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน เพื่อความสะดวกและไม่เป็นการเฉพาะเจาะจง ถึงตัวบุคคลจนเกินไป ดังนี้

จากการสัมภาษณ์นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า ปัญหาเสพติดในหมู่บ้านมีมานานแล้วตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ.2525 ยาเสพติดที่พบในช่วงแรก ๆ จะเป็นพวกเฮโรอีน สารระเหย กัญชาและยาบ้า ซึ่งยาเสพติดประเภทเฮโรอีนและสารระเหยจะมีการเสพในกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่มีงานทำ ส่วนกัญชาและยาบ้าจะเสพกันในผู้ที่ทำงานหนักหรือทำงานกลางแดด เช่น ทำนา ทำไร่มันสำปะหลัง รับจ้างขุดดิน ถางหญ้า ต่อมาประมาณปี พ.ศ.2539 จะพบว่าการแพร่ระบาดของยาบ้าเข้ามาในหมู่บ้านมากขึ้น ตามกระแสการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นมีการเสพยาบ้ากันมากขึ้น สอดคล้องกับนายสมพงษ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ปัญหาเสพติดในหมู่บ้านของตนมีมานานแล้วประมาณ 10 ถึง 15 ปี ประเภทของยาเสพติดที่พบในช่วงแรก ๆ เป็นประเภท เฮโรอีน สารระเหย กัญชา และยาบ้า ซึ่งยาเสพติดประเภทกัญชาและยาบ้าจะใช้ในกลุ่มผู้ที่จ้างงาน รับจ้างต่าง ๆ ส่วนเฮโรอีน สารระเหยมีจำนวนไม่มากนักพบในกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่ได้เรียนหนังสือและเป็นพวกไม่มีงานทำ จนมาประมาณปี พ.ศ.2538 มีการแพร่ระบาดของยาบ้าเข้ามาในหมู่บ้านมากขึ้นและมีการเสพยาบ้าในกลุ่มวัยรุ่นในหมู่บ้าน ซึ่งมีทั้งที่ยังเรียนหนังสือและพวกที่ออกจากโรงเรียนแล้ว เช่นเดียวกับนายสมหมาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ยาเสพติดในหมู่บ้านมีมาประมาณ 10 กว่าปีแล้วเช่นกัน ในช่วงนั้นยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาด ได้แก่ สารระเหย เฮโรอีน ซึ่งมักพบว่ามีการใช้เสพกันในกลุ่มวัยรุ่นที่ออกจากโรงเรียนแล้ว และในผู้ที่ไม่มีงานทำซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก จนมาประมาณปี พ.ศ.2539 มีการแพร่ระบาดของยาบ้าเข้ามาในหมู่บ้านมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นมีการเสพยาบ้ากันมากขึ้น และยังคงกล่าวเพิ่มเติมว่าวัยรุ่นที่เสพยาบ้ามีทั้งวัยรุ่นที่อยู่ในหมู่บ้านและวัยรุ่นนอกหมู่บ้านที่เข้ามาเช่าหอพักหรือเช่าบ้าน เพื่อเรียนหนังสือในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาภายในหมู่บ้าน

พระภิกษุรูปหนึ่งได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนในอดีตยังมีจำนวนไม่มากนักเท่าที่ทราบจะเป็นประเภทเฮโรอีน สารระเหย และยาบ้า ยาเสพติดประเภทเฮโรอีน และสารระเหย มักเสพกันในกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่มียานพาหนะ ส่วนยาบ้าก็มีการใช้เสพกันในกลุ่มของผู้ที่ทำงานพวกรับจ้างต่าง ๆ ได้แก่ กรรมกรก่อสร้าง รับจ้างทางการเกษตรตัดอ้อย รับจ้างหักข้าวโพด ขุดดินถางหญ้า จนมาประมาณปี พ.ศ.2539 เป็นต้นมา ที่จะพบว่าการแพร่ระบาดของยาบ้าเข้ามาในชุมชนมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นมีการเสพยาบ้ากันมากขึ้น ยาเสพติดประเภทอื่น ๆ พบน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับ นายสุชาติ (ข้าราชการครู) ที่กล่าวว่า ปัญหาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุมมีมานานประมาณ 10 ปีแล้ว ในช่วงแรก ๆ เป็นยาเสพติดประเภท เฮโรอีน สารระเหย ซึ่งจะพบว่าการเสพกันในกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่ไม่ได้เรียนหนังสือ หรือพวกที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว ส่วนยาบ้าก็พบว่าการเสพกันมานานแล้วเช่นกัน แต่ก่อนจะรู้จักกันในนาม "ยาขยัน" เพราะจะใช้เสพกันในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน เช่น กรรมกรก่อสร้าง รับจ้างตัดอ้อย รับจ้างขุดดินถางหญ้า เพราะจะช่วยให้มีแรงทำงาน ขยัน ทำงานได้มากไม่เหนื่อย จนมาประมาณปี พ.ศ. 2539 ที่พบว่าการระบาดของยาบ้าเข้ามาในชุมชนมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคม เช่นเดียวกับนายวิโรจน์ (ประชาชน) ที่ได้กล่าวว่า ยาเสพติดในชุมชนนครชุมมีมานานแล้วตั้งแต่ ประมาณปี พ.ศ. 2525 ประเภทของยาเสพติดที่พบจะเป็น สารระเหย เฮโรอีน กัญชาและยาบ้า ซึ่งพบว่ายาเสพติดประเภท สารระเหยและเฮโรอีนมีการเสพในผู้ที่ไม่มียานพาหนะ ส่วนยาบ้าและกัญชามีการเสพกันในกลุ่มที่ทำงานรับจ้างต่าง ๆ เช่น กรรมกรก่อสร้าง รับจ้างตัดอ้อย ทำไร่มันสำปะหลัง เป็นต้น และพวกขับรถสลิบล้อก็จะมีการใช้ยาบ้ากันเป็นประจำ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา พบว่ายาบ้าเข้ามาระบาดในชุมชนมากขึ้น วัยรุ่นในหมู่บ้านมีการเสพยาบ้ากันมากขึ้น นายวิชัย (ประชาชน) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้านในอดีตจะพบว่า มีการเสพยาบ้าในผู้ที่ไม่มีอาชีพขับรถสลิบล้อ ซึ่งมักเรียกกันว่า "ยาขยัน" เพราะช่วยให้ไม่่ง่วงนอน ช่วยให้ขับรถได้เป็นเวลานานขึ้น จนมาประมาณปี พ.ศ.2538 เป็นต้นมา ที่พบว่าการระบาดของยาบ้ามากขึ้น เด็กวัยรุ่นมีการเสพยาบ้ากันมากขึ้นซึ่งมีทั้งที่ยังเรียนหนังสือและออกจากโรงเรียนแล้ว

และจากสำรวจจำนวนผู้ติดยาเสพติดทุกหมู่บ้านภายในตำบลนครชุม ซึ่งทำการสำรวจโดยผู้ใหญ่บ้านในแต่ละหมู่บ้าน เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2541 พบว่า มีจำนวนผู้เสพยาเสพติดจำนวน 538 คน เป็นยาเสพติดประเภทยาบ้า กัญชา สารระเหย ยาแก้ลมประสาท ในจำนวนนี้เป็น การเสพยาบ้ามากที่สุดมีจำนวน 391 คน รองลงมาคือกัญชา จำนวน 123 คน (แบบรายงานการสำรวจสภาพปัญหาเสพติดในระดับหมู่บ้าน)

สรุปได้ว่า การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนมีมาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2525 แล้ว โดยในระยะแรก ๆ เป็นยาเสพติดประเภทกัญชา เฮโรอีน สารระเหย และยาบ้า เป็นต้น ซึ่งมีการแพร่ระบาดยังไม่มากนัก และพบว่ายาเสพติดประเภท เฮโรอีน สารระเหย มีการใช้เสพกันในกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่เรียนหนังสือและไม่มีความรู้ ส่วนยาบ้าและกัญชามีการเสพในกลุ่มผู้ทำงาน ได้แก่ กรรมกรก่อสร้าง ลูกจ้างขับรถสิบล้อ อาชีพรับจ้างงานการเกษตร เช่น รับจ้างตัดอ้อย รับจ้างหักข้าวโพดเก็บมันสำปะหลัง รับจ้างขุดดินถางหญ้า ประมาณปี พ.ศ.2538 เป็นต้นมา ยาบ้าได้เริ่มแพร่ระบาดเข้ามาในชุมชนและเป็นที่ยอมรับของผู้เสพยาเสพติดกันมากขึ้นตามกระแสการระบาดของยาเสพติดในสังคม กลุ่มวัยรุ่นในหมู่บ้านมีการเสพยาบ้ากันมากขึ้น จากการสัมภาษณ์นี้สามารถจำแนกผู้เสพยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุมได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้คือ

1. การเสพยาเสพติดในกลุ่มผู้มีอาชีพการงาน
2. การเสพยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนวัยรุ่น

1. การเสพยาเสพติดในกลุ่มผู้มีอาชีพการงาน

นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้มีอาชีพเกษตรกรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำไร่มันสำปะหลัง ทำไร่ข้าวโพด กลุ่มบุคคลอาชีพรับจ้างตัดอ้อย รับจ้างเก็บมันสำปะหลัง เก็บถั่วเหลือง มีการใช้ยาเสพติดประเภทกัญชาและยาบ้าในขณะที่ทำงานกันมาก การเสพกัญชาเพื่อจะทำให้ร่างกายไม่รู้สึกร้อนสามารถทำงานกลางแจ้งได้ยาวนานขึ้น ส่วนยาบ้าเสพเพื่อช่วยให้มีแรงในการทำงานมากขึ้น สอดคล้องกับนายสมศักดิ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่าประชาชนในหมู่บ้านมีการใช้ยาเสพติดประเภทยาบ้าและกัญชาในการทำงาน เช่น ทำนา ทำไร่ อ้อย ไร่มันสำปะหลัง ยาบ้าจะช่วยให้ขยัน ทำงานได้มาก ส่วนกัญชาจะช่วยให้รู้สึกไม่ค่อยร้อนเวลาทำงานกลางแจ้ง และนายวิชัย (ประชาชน) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า ชาวบ้านในหมู่บ้านมีการใช้

ยาบ้าและกัญชา ในการทำงาน เช่น ทำนา ทำไร่ เพราะจะช่วยให้มีแรงในการทำงาน ไม่ค่อย
ร้อน สามารถทำงานได้นานขึ้น

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์พระภิกษุรูปหนึ่งในชุมชนได้กล่าวว่า เท่าที่ทราบจะพบ
ว่ามีการใช้ยาบ้าในการทำงานประเภทรับจ้างรายวัน พวกกรรมกรก่อสร้าง รับจ้างตัดอ้อย เพราะจะ
ช่วยให้มีแรงในการทำงาน สามารถทำงานได้นานขึ้น สอดคล้องกับ นายวินัย (คณะกรรมการ
หมู่บ้าน) ที่ได้กล่าวว่า ชาวบ้านในหมู่บ้านหลายรายที่มีอาชีพรับจ้างตัดอ้อย รับจ้างหักข้าวโพด
รับจ้างขุดเก็บมันสำปะหลัง รับจ้างขุดดินทางหญ้า มักพบว่าการใช้ยาบ้า และกัญชาในการ
ทำงานกันเป็นประจำ เพราะยาบ้าจะช่วยให้ขยันทำงานรู้สึกอยู่เฉยไม่ได้จะต้องทำงานตลอด
ส่วนกัญชาช่วยให้ไม่ค่อยร้อนสามารถทำงานกลางแจ้งแดดได้เป็นเวลานาน ๆ และยังคงกล่าวว่าสาเหตุที่
มีการใช้ยาบ้าและกัญชาในการทำงานเพราะต้องการให้ได้ปริมาณงานที่มากขึ้น เนื่องจากเป็นการ
รับจ้างรายวัน รายได้จะขึ้นอยู่กับปริมาณงานที่ทำถ้าทำได้มากก็จะได้ค่าแรงมากขึ้น เพื่อจะได้เงิน
ตอบแทนที่มากขึ้นตามไปด้วย เช่นเดียวกับนายสมนึก (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า พวกที่
ทำงานรับจ้างรายวัน เช่น รับจ้างตัดอ้อย รับจ้างหักข้าวโพด รับจ้างถางหญ้า ก็มีการใช้ยาเสพติด
ประเภทยาบ้าและกัญชาในขณะทำงานกันมากเช่นกัน เพื่อช่วยให้ทำงานได้นานและมากขึ้น และ
ไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยต่อการทำงาน เพื่อให้ได้ปริมาณของงานมาก อันจะทำให้ได้รับเงินค่าแรงมาก
ขึ้นนั่นเอง และนายวิชัย (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ในกลุ่มผู้ที่มีอาชีพรับจ้างต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น
รับจ้างตัดอ้อย ขุดเก็บมันสำปะหลัง รับจ้างหักข้าวโพด รับจ้างเก็บถั่วเหลือง รับจ้างขุดดินทางหญ้า
กลุ่มคนเหล่านี้มีการใช้ยาเสพติดประเภท ยาบ้าและกัญชาในการทำงานกันเป็นประจำ เพื่อให้ได้
ปริมาณงานที่มากขึ้น เพราะรายได้จะขึ้นอยู่กับปริมาณงานที่ทำได้ในแต่ละวัน ถ้าทำงานได้วันละ
มาก ๆ จะทำให้ได้ค่าแรงมากขึ้นตามไปด้วย ยาบ้าจะช่วยให้ขยันทำงาน ส่วนกัญชาช่วยให้คลาย
ร้อน สามารถทำงานกลางแจ้งแดดได้เป็นเวลานาน ๆ

นายสมใจ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในกลุ่มผู้ที่ขับรถลื้อ
ขับรถโดยสารรับจ้าง ขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง มักพบว่าการเสพยาบ้ากันเป็นประจำเพราะจะ
ช่วยให้มีแรง ไม่ง่วงนอนในระหว่างการทำงาน ขับรถ รายได้มักจะขึ้นอยู่กับจำนวนเที่ยวของการขับรถ
ถ้าได้จำนวนเที่ยวมากก็มีโอกาสได้รับเงินค่าจ้างมากขึ้นตามไปด้วย เช่นเดียวกับนายวิโรจน์
(ประชาชน) ที่กล่าวว่า ในกลุ่มผู้ที่ขับรถลื้อจะมีการใช้ยาบ้ากันเป็นประจำเช่นกันเพื่อช่วยให้ไม่

ง่วงนอน และมีการใช้กันมานานหลายสิบปีมาแล้ว และยังคงกล่าวเพิ่มเติมว่า ในกลุ่มกรรมกรก่อสร้างก็มีการใช้ยาบ้า และเครื่องดื่มประเภทชูกำลัง เช่น กระทิงแดง หรือลิโพ กันเป็นประจำ ถ้าไม่กินจะมีความรู้สึกว่ามีแรงในการทำงาน และนางสมจิต (ประชาชน) ก็กล่าวว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้าง กรรมกรก่อสร้าง ช่างรถบรรทุก มีการใช้ยาบ้าในการทำงานกันเป็นประจำ และใช้กันมานานแล้ว ใช้ยาบ้าเพื่อช่วยให้มีเรี่ยวแรงในการทำงาน ไม่ง่วงนอน สามารถให้ทำงานได้มากและนานขึ้น เช่นเดียวกับนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า ในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน เช่น กรรมกรก่อสร้าง รับจ้างทั่วไป ก็มีการใช้ยาบ้าในการทำงานเช่นกัน เพราะจะช่วยให้มีแรงในการทำงาน นอกจากนี้ยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า มีนายจ้างบางรายได้นำยาบ้าไปใส่ลงในน้ำดื่มเพื่อให้ลูกจ้างดื่มเพื่อจะได้ขยันทำงาน เมื่อสอบถามคณะกรรมการหมู่บ้านถึงความรู้สึกของประชาชนโดยทั่วไป ที่มีต่อการกระทำของนายจ้างที่นำยาบ้าใส่ลงในน้ำให้ลูกจ้างดื่ม นั้น นายสมชายได้กล่าวว่า ประชาชนทั่วไปก็มองเห็นว่าเป็นเรื่องปกติที่ไม่มีความเสียหายแต่อย่างใด และกลับมองเห็นว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อกันมากกว่า เพราะนายจ้างได้ประโยชน์จากปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น ส่วนลูกจ้างก็ได้ผลตอบแทนในค่าจ้างแรงงานที่ได้ นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่า การเสพยาบ้าในการทำงานยังพบได้ในผู้ประกอบการอาชีพค้าขายหาบเร่และแผงลอย บางรายที่ต้องอยู่ขายของจนดึก และยังคงต้องมีการเตรียมของไว้ขายในวันต่อไป จึงมีการใช้ยาบ้าเพื่อช่วยให้ทำงานได้นาน และมีแรงกระตุ้นให้ทำงานขายของอยู่ดึก ๆ ได้

กล่าวได้ว่า ผู้มีอาชีพการงานมีการใช้ยาเสพติดในขณะที่กำลังทำงาน ยาเสพติดที่เสพมีทั้งประเภทกัญชาและยาบ้า การเสพกัญชาเพราะเห็นว่าการกัญชาจะทำให้ร่างกายทนทานต่อความร้อนของแสงแดด และช่วยให้ทำงานกลางแจ้งได้ระยะเวลายาวนาน ส่วนการเสพยาบ้าเพื่อช่วยให้ขยันทำงานมากขึ้น มีกำลังแข็งแรงที่จะทำงาน ช่วยให้ไม่ง่วงนอน นอกจากนี้ยังมีความรู้สึกว่ายาบ้าเป็น "ยาขยัน" เพราะเมื่อเสพแล้วจะช่วยให้ทำงานได้ปริมาณมากและทำงานได้นานมากขึ้นอีกด้วย ซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มผู้มีอาชีพการงานที่มีการเสพยาเสพติดได้ดังนี้

1.1 ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำนา ทำไร่ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง ข้าวโพด และพืชไร่อื่น ๆ มีการใช้ยาเสพติดประเภทกัญชาและยาบ้าในขณะที่ทำงานกันมาก การเสพกัญชาเพื่อจะทำให้ร่างกายไม่รู้สึกร้อน สามารถทำงานกลางแจ้งได้ยาวนานขึ้น ส่วนยาบ้าเสพเพื่อช่วยให้มีแรงในการทำงานมากขึ้น

1.2 อาชีพรับจ้างงานเกษตรกรรม ได้แก่ การรับจ้างตัดอ้อย การขุดเก็บมันสำปะหลัง การหักข้าวโพด หรือเก็บหัวเหียง เป็นต้น ส่วนใหญ่จะเป็นลูกจ้างรายวัน ค่าจ้างแรงงานจะได้รับตามปริมาณของผลงานที่ทำได้ กลุ่มบุคคลอาชีพเหล่านี้มีการใช้ยาเสพติดประเภทยาบ้าและกัญชาในขณะทำงานกันมาก เพื่อช่วยให้ทำงานได้นานและมากขึ้นและไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยต่อการทำงาน ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ปริมาณของงานมาก อันจะทำให้ได้รับค่าจ้างแรงงานมากขึ้นนั่นเอง

1.3 ลูกจ้างรถยนต์บรรทุก รถยนต์โดยสารประจำทาง รถยนต์รับจ้างในตัวเมือง และผู้ประกอบการอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง อาชีพเหล่านี้รายได้มักจะขึ้นอยู่กับจำนวนเที่ยวของการขับรถ ถ้าได้จำนวนเที่ยวมากก็มีโอกาสได้รับเงินค่าจ้างมากขึ้นตามไปด้วย มักพบว่าการเสพยาบ้ากันเป็นประจำเพราะจะช่วยให้มีแรง นอกจากนี้อาชีพขับรถยนต์อาจต้องทำงานในเวลากลางคืน จึงมีการใช้ยาบ้าเพื่อช่วยให้ไม่ง่วงนอนในระหว่างขับรถอีกด้วย

1.4 กรรมกรงานก่อสร้าง ลูกจ้างประเภทนี้ส่วนมากจะเป็นลูกจ้างรายวัน ซึ่งวันใดถ้าไม่ได้ทำงานก็จะไม่ได้รับค่าจ้าง ในกลุ่มกรรมกรก่อสร้างมีการใช้ยาบ้าและเครื่องดื่มประเภทสุก้าลง เช่น กระทั่งแดง หรือลิโพ กันเป็นประจำอยู่แล้ว ซึ่งถ้าไม่กินจะมีความรู้สึกว่าไม่มีเรี่ยวแรงในการทำงาน

1.5 ผู้ประกอบการอาชีพค้าขายหาบเร่และแผงลอย ผู้ประกอบการอาชีพนี้บางรายที่ต้องอยู่ขายของจนดึก และยังคงมีการเตรียมของไว้ขายในวันต่อไปอีกด้วย ทำให้มีเวลาพักผ่อนน้อยจึงมีการใช้ยาบ้าเพื่อช่วยให้ทำงานได้นาน และมีแรงกระตุ้นให้ทำงานขายของอยู่ดึก ๆ ได้

กล่าวโดยสรุป การใช้ยาเสพติดในกลุ่มผู้มีอาชีพการงานพบได้ในเกือบทุกกลุ่มอาชีพ ได้แก่ อาชีพการเกษตร รับจ้างขับรถยนต์ กรรมกรก่อสร้าง และผู้ประกอบการอาชีพค้าขายหาบเร่แผงลอย เป็นต้น ยาเสพติดที่เสพกันมากคือกัญชาและยาบ้า สาเหตุที่กลุ่มผู้มีอาชีพการงานใช้ยาเสพติด เพื่อให้มีกำลังแข็งแรงและขยันในการทำงาน ไม่ง่วงนอน ซึ่งสามารถทำงานได้ดีกว่าการไม่เสพยาเสพติด ทั้งนี้เพื่อต้องการให้มีรายได้เพิ่มขึ้นนั่นเอง

2. การเสพยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนวัยรุ่น

นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า ในสมัยก่อนการเสพยาเสพติดพบได้แต่เฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่มีงานทำและไม่เรียนหนังสือ มากกว่ากลุ่มวัยรุ่นที่เป็นนักเรียน นักศึกษา ยาเสพติดที่วัยรุ่นชอบเสพ ได้แก่ เฮโรอีน สารระเหย กัญชา เป็นต้น ระยะเวลาต่อมาได้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดเข้ามาในกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนนักศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสพยาบ้าซึ่งพบได้มากที่สุด สอดคล้องกับนายพิทักษ์ (เจ้าหน้าที่ตำรวจ) ที่ให้สัมภาษณ์ว่า ในปัจจุบันนี้เยาวชนวัยรุ่นที่เสพยาเสพติดมีอายุตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 16-18 ปี ประเภทยาเสพติดที่เสพกันมากที่สุดคือยาบ้าซึ่งมีประมาณร้อยละ 80 ของจำนวนผู้เสพยาเสพติด เสพติดกัญชามีจำนวนประมาณร้อยละ 5 ของจำนวนผู้เสพติด เช่นเดียวกับนายปริญญา (ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา) ที่กล่าวว่า นักเรียนในระดับประถมศึกษา ยังไม่พบว่ามีกาเสพยาเสพติด เด็กที่เสพยาเสพติดจะเป็นกลุ่มที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาไปแล้ว ซึ่งมีทั้งที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและในกลุ่มเด็กที่ไม่ได้ศึกษาต่อ และยังให้สัมภาษณ์ต่อไปอีกว่า เท่าที่ทราบมานักเรียนที่ถูกไล่ออกจากโรงเรียนจากปัญหายาเสพติด เป็นผู้เสพและเป็นผู้ค้ายาเสพติดอีกด้วย เด็กวัยรุ่นที่เสพยาเสพติดเท่าที่พบเห็นมีทั้งหญิงและชาย และนายวิทยา (อาจารย์ฝ่ายปกครอง) ที่กล่าวว่าในอดีตเด็กนักเรียนในโรงเรียนมีการใช้ยาเสพติดประเภทสารระเหยกันมาก แต่ในระยะหลัง ๆ ประมาณปี พ.ศ.2539 เป็นต้นมา ได้เริ่มมีการแพร่ระบาดของยาบ้าเข้ามาในโรงเรียน และเพิ่มจำนวนมากขึ้น การแพร่ระบาดของยาบ้ามีเป็นจำนวนมากสามารถพบได้ในกลุ่มนักเรียนทุกระดับชั้นเรียน พบมากที่สุดคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาลี (นักเรียนระดับมัธยมศึกษา) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า การแพร่ระบาดของยาเสพติดในปัจจุบันโดยเฉพาะยาบ้าจะพบมากในกลุ่มวัยรุ่นทั้งชายและหญิง ซึ่งมีทั้งที่ยังเรียนหนังสือและพวกที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว สำหรับกลุ่มที่เสพยาที่ยังเรียนหนังสืออยู่พบได้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นต้นไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เช่นเดียวกับพระภิกษุรูปหนึ่งในวัดแห่งหนึ่งในชุมชนได้กล่าวว่า ในปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของยาบ้าเข้าไปในกลุ่มวัยรุ่นมากที่สุด ซึ่งมีทั้งวัยรุ่นที่ออกจากโรงเรียนแล้วและที่ยังเรียนหนังสืออยู่ จะพบมากในระดับมัธยมศึกษาอายุประมาณ 14 ปีขึ้นไป พบในเด็กผู้ชายมากที่สุดในเด็กผู้หญิงจะไม่ค่อยมี ส่วนนายสมพงศ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันนี้เด็กวัยรุ่นในแต่ละหมู่บ้านมีการเสพยาบ้ากันมากขึ้น มีทั้งเด็กที่ยังเรียน

หนังสือและพวกที่ไม่ได้เรียนหนังสือ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กนักเรียนมากกว่า และยังกล่าวว่า บางครั้งยังพบว่ามีเด็กผู้หญิงเข้าไปมั่วสุมอยู่ในกลุ่มด้วยด้วย เช่นเดียวกับนางสมจิต (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันนี้เด็กวัยรุ่นมีการเสพยาเสพติดกันมากขึ้นโดยเฉพาะยาบ้าซึ่งจะพบว่ามีทั้งเด็กที่เรียนหนังสือและเด็กที่ออกจากโรงเรียนแล้ว ในจำนวนนี้จะมีทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายแต่ส่วนมากจะเป็นเด็กผู้ชายมากกว่า และยังกล่าวเพิ่มเติมว่าในเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา ก็พบได้บ้างแต่มีจำนวนไม่มากนัก ส่วนนายวิชัย (ประชาชน) ได้กล่าวว่า กลุ่มที่มีการเสพยา ก็จะเป็นกลุ่มวัยรุ่นเป็นส่วนใหญ่พบได้ในอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ในกลุ่มระดับประถมศึกษาจะยังไม่ค่อยพบว่ามีการเสพยา

สำหรับสาเหตุของการเสพยาเสพติด จากการสัมภาษณ์นายพิทักษ์ (เจ้าหน้าที่ตำรวจ) ได้กล่าวว่า สาเหตุที่เยาวชนวัยรุ่นมีการเสพยาเสพติดเนื่องมาจากการเสพยาตามเพื่อน หรือต้องการเข้ากลุ่มเพื่อนเพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ประกอบกับความรู้สึกของเยาวชนวัยรุ่นอยากทดลองเสพด้วย ทำให้กลุ่มเยาวชนวัยรุ่นจึงเป็นกลุ่มที่มีการเสพยาเสพติดที่แพร่ระบาดได้ง่ายที่สุด สอดคล้องกับนายปริญญา (ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา) กล่าวว่า สาเหตุของการเสพยาเสพติดมาจากการถูกชักชวนให้ทดลองเสพจากเพื่อนนักเรียนด้วยกันเอง ที่ชี้ให้เห็นว่าการเสพยาเสพติดมีประโยชน์ต่อการเรียน ทำให้สมองโล่งแจ่มใส สามารถอ่านและเรียนหนังสือเข้าใจดีเพื่อน ๆ เสพยาเสพติดกันทั้งนั้น ดังนั้น เพื่อเป็นการเอาอย่างเพื่อน และเพื่อแสดงให้เห็นว่าตนก็เป็นส่วนหนึ่งของเพื่อนด้วยเช่นเดียวกัน จึงมีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มผู้เสพยาเสพติดด้วย เป็นผลให้นักเรียนเสพยาเสพติดมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับ นายวิทยา (อาจารย์ฝ่ายปกครอง) กล่าวว่า สาเหตุของการเสพยาเสพติดส่วนใหญ่ก็มาจากการเสพยาตามเพื่อน หรือถูกชักจูงโดยเพื่อนให้ทดลองเสพ ด้วยความอยากรู้อยากเห็นของเด็กวัยรุ่นจึงถูกชักจูงให้เสพยาเสพติดได้ง่าย นายสมหมาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ก็กล่าวเช่นเดียวกันว่า สาเหตุของการเสพยาเสพติดในเด็กวัยรุ่นก็มาจากการเอาอย่างเพื่อน ทำตามเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งการเห็นตัวอย่างผู้เสพจากสื่อโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ทำให้เด็กอยากเลียนแบบ อยากทดลอง และเมื่อเพื่อนชักชวนก็เลยลองเสพกันจนติด นายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ก็กล่าวเช่นเดียวกันว่า สาเหตุก็จะมาจากการเสพยาตามเพื่อน การทำตามแฟชั่นเพราะเด็กวัยรุ่นอยู่ในช่วงของการอยากทดลองอยู่แล้วจึงมีโอกาที่จะเสพยาเสพติดได้ง่ายขึ้น และจากการสัมภาษณ์นางสมพร

(ผู้ปกครองนักเรียนที่มีลูกเคยเสพยาเสพติด) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่าสาเหตุที่ลูกเสพยาเนื่องมาจากเพื่อนในกลุ่มมีการเสพยา แล้วชักชวนให้ทดลองเสพบอกว่าเสพแล้วจะรู้สึกเพลิดเพลิน สมองโล่ง ปลอดโปร่ง และยังกล่าวเพิ่มเติมว่าเด็กวัยรุ่นในชุมชนที่เสพยาเสพติด ส่วนใหญ่จะมีสาเหตุมาจากการเสพตามเพื่อนมากที่สุด ผู้วิจัยได้มีโอกาสสัมภาษณ์สมบูรณ์ (เด็กวัยรุ่นที่เคยเสพยาเสพติด) ได้กล่าวว่า สาเหตุของการเสพยาเสพติดมาจากการอยากทดลอง อยากรู้ว่าเสพแล้วจะเป็นอย่างไร และอีกอย่างเพื่อน ๆ ในกลุ่มก็เสพเวลาเข้ากลุ่มก็เลยลองเสพตามเพื่อน นอกจากนี้ นายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ยังได้กล่าวว่า มีในบางครอบครัวที่ลูกหลานมีการเสพยาเสพติดเลียนแบบตามคนในครอบครัว ทุกคนในครอบครัวเสพยาเสพติดกันหมดลูกหลานจึงมีการเสพยาเสพติดตามกันไปด้วย

นอกจากนี้การเสพยาเสพติดยังมาจากสาเหตุอื่น ๆ ดังนี้ พระภิกษุรูปหนึ่งกล่าวว่า สาเหตุการเสพยาเสพติดในเด็กวัยรุ่นบางคนมาจากการประชดชีวิตเนื่องจากไม่มีงานทำ ไม่รู้จะทำอะไร หนังสือก็ไม่ได้เรียนเนื่องจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วพ่อแม่ไม่ได้ส่งเรียนต่อ และบางรายมีปัญหาครอบครัวพ่อแม่แยกทางกัน เช่นเดียวกับนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า เด็กที่ขาดการอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง จะติดยาเสพติดได้ง่ายกว่าครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูลูกหลานอย่างอบอุ่นและใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับ นายวิทยา (อาจารย์ฝ่ายปกครอง) ที่กล่าวว่า เด็กนักเรียนที่เสพยาบ้าส่วนมากจะเป็นเด็กที่มีปัญหาทางครอบครัว เช่น พ่อแม่หย่าร้างไม่ได้อยู่กินร่วมกัน หรือพ่อแม่ไปทำงานสถานที่อื่นปล่อยให้ลูกอยู่กับปู่ย่าตายายหรือญาติ ๆ ทำให้เด็กขาดความอบอุ่นและขาดผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด แต่ มาลี (นักเรียน) ได้กล่าวว่า สาเหตุของการเสพยาเสพติดในเด็กนักเรียนวัยรุ่น ส่วนใหญ่จะมาจากการเสพตามเพื่อนในกลุ่ม หรือการทดลองเสพเพราะเพื่อนชักชวน มากกว่าที่จะมีสาเหตุมาจากปัญหาในครอบครัว

นอกจากนี้ นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ยังกล่าวอีกว่า ยาบ้าสามารถหาซื้อได้ง่ายมีขายกันโดยทั่วไป ทำให้เด็กวัยรุ่นในชุมชนหาซื้อมาทดลองเสพกันได้โดยง่าย สอดคล้องกับนายวิทยา (อาจารย์ฝ่ายปกครอง) ที่กล่าวว่า แหล่งซื้อขายยาเสพติดประเภทยาบ้าหาซื้อได้ไม่ยากนัก จะมีบุคคลภายนอกเข้ามาเสนอขายให้นักเรียนโดยตรง หรืออาจซื้อจากเพื่อนนักเรียนด้วยกันเอง นอกจากนี้ยังมีนักเรียนที่เสพยาเสพติดบางคนจะเป็นผู้ขายยาเสพติดด้วย

ทั้งนี้เพราะต้องการมีรายได้มาซื้อยาเสพติดนั่นเอง นักเรียนที่ขายยาเสพติดนี้จะพยายามชักชวนให้เพื่อนทดลองเสพเพื่อต่อไปจะได้เป็นลูกค้ามาซื้อยาเสพติดจากตน จึงทำให้ปริมาณจำนวนนักเรียนที่เสพยาเสพติดขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับมาลี (นักเรียน) ที่กล่าวว่า มีเพื่อนนักเรียนบางคนที่ค้าขายยาบ้ากันเองเพราะมีรายได้ดี และยังคงกล่าวว่าบางครั้งอบครัวยังมีการสนับสนุนให้ลูกหลานช่วยกันค้ายาบ้าอีกด้วย ซึ่งเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ยาบ้ามีการแพร่ระบาดกันมากขึ้นและรวดเร็วขึ้น สอดคล้องกับนายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า อาชีพค้ายาบ้าเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่ผู้ขายเป็นอย่างมาก จึงเป็นแรงจูงใจทำให้มีผู้ค้ายาเสพติดกันมาก ซึ่งเป็นสาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้ปัญหาการเสพยาเสพติดในหมู่บ้านขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว

กล่าวได้ว่า การแพร่ขยายของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นตำบลนครชุมมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ยาเสพติดที่เสพกันมากที่สุดก็คือยาบ้า สาเหตุที่กลุ่มเยาวชนวัยรุ่นเสพยาเสพติดมาจากการชักชวนของเพื่อน การกระทำตามแบบอย่างของเพื่อน ความต้องการที่จะเรียนรู้ด้วยการทดลองเสพ เด็กที่มาจากครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น ความต้องการที่มีรายได้จากการขายยาเสพติด แหล่งซื้อขายยาเสพติดที่สามารถหาซื้อได้ไม่ยากนัก เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้กลุ่มเยาวชนวัยรุ่นเสพยาเสพติดมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

กล่าวโดยสรุปปัญหาเสพยาเสพติดในตำบลนครชุมได้เริ่มมีมากกว่าสิบปีแล้ว ยาเสพติดที่แพร่ระบาดเข้ามานั้นมีทั้งประเภทสารระเหย กัญชา เฮโรอีน และปัจจุบันเสพกันมากที่สุดก็คือยาบ้า การเสพยาเสพติดมีการเสพกันมากในกลุ่มผู้มีอาชีพการงาน และกลุ่มเยาวชนวัยรุ่น กลุ่มผู้มีอาชีพการงานมีการเสพยาเสพติดกันในอาชีพเกษตรกรรม กรรมกรก่อสร้าง ลูกจ้างผู้ใช้แรงงาน พนักงานขับรถยนต์ และพ่อค้าแม่ค้าขายของหาบเร่แผงลอย ประเภทของยาเสพติด ได้แก่ ยาบ้า กัญชา สาเหตุที่ทำให้กลุ่มผู้มีอาชีพการงานเหล่านี้เสพยาเสพติดก็คือ ต้องการงานให้ได้มากขึ้นเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ สำหรับกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นนั้นมีการเสพยาเสพติดกันมากที่สุดในกลุ่มนักเรียนนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ประเภทของยาเสพติด ได้แก่ ยาบ้า สาเหตุที่ทำให้เยาวชนวัยรุ่นเสพยาเสพติดก็คือ การชักชวนของเพื่อน การเสพตามอย่างเพื่อน การขาดความอบอุ่น การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ตลอดจนแหล่งซื้อขายยาเสพติดที่หาซื้อได้ไม่ยากนัก

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหายาเสพติดในชุมชน

จากการสัมภาษณ์นายพิทักษ์ (เจ้าหน้าที่ตำรวจ) ได้กล่าวว่า ผลกระทบจากปัญหา ยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุม ก่อให้เกิดปัญหาการลักขโมยทรัพย์สินของประชาชนตามมา พบว่าคดีลักทรัพย์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และผู้ที่ลักทรัพย์ของผู้อื่นส่วนมากจะเป็นผู้ที่ติดยาเสพติดเพื่อต้องการหาเงินไปซื้อยาเสพติด สอดคล้องกับนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ตั้งแต่มีการระบาดของยาเสพติดในชุมชนนครชุมมากขึ้นนั้น ก่อให้เกิดการลักขโมยทรัพย์สินในหมู่บ้านมากขึ้นด้วย นายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า เด็กวัยรุ่นที่ไม่มีงานทำจะมีการกระทำความผิดด้วยการลักทรัพย์ของผู้อื่นมาขายเพื่อนำเงินไปซื้อยาเสพติด และมักเริ่มต้นจากการลักขโมยทรัพย์สินในบ้านของตนเองก่อน และในเวลาต่อมาก็จะไปลักขโมยทรัพย์สินของผู้อื่นต่อไป และนายวิชา (ข้าราชการครู) ที่ได้กล่าวว่า มีเด็กนักเรียนในโรงเรียนบางคน ถูกเด็กที่ติดยาเสพติดที่มีร่างกายใหญ่โตกว่า ช่มชู้ บังคับเอาเงินเพื่อไปซื้อยาเสพติด

นอกจากนี้นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ยังกล่าวว่า ปัญหาการเสพยาเสพติดในกลุ่มคนที่มีอาชีพการงานไม่ค่อยน่าเป็นห่วงมากนัก เพราะคนกลุ่มนี้เสพยาเพื่อการทำงานจึงพอมีรายได้ที่จะนำมาซื้อยาเสพติดบ้าง สำหรับเยาวชนวัยรุ่นที่ยังอยู่ในวัยเรียนเป็นกลุ่มที่น่าเป็นห่วงมากกว่า เพราะคนกลุ่มนี้น่าจะเป็นเด็กที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพอันจะเป็นกำลังสำคัญของชาติ แต่ต้องมาสูญเสียอนาคตที่ดีลงเพราะการเสพยาเสพติดซึ่งจะเป็นปัญหาแก้สังคมในเวลาต่อมาเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับนายวิทยา (อาจารย์ฝ่ายปกครอง) ที่กล่าวว่า ผลกระทบจากยาเสพติดที่มีต่อเด็กนักเรียนเป็นการสูญเสียอนาคตที่ดีของชาติ เนื่องจากปัญหาการเสพยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นที่อยู่ในวัยเรียน มีผลกระทบต่อการเรียนเป็นอย่างมาก นักเรียนที่เสพยาเสพติดมักจะเป็นผู้ที่มีผลการเรียนอ่อน ไม่มีความตั้งใจที่จะเล่าเรียน และในที่สุดนักเรียนกลุ่มนี้ก็ต้องถูกให้ออกจากสถานศึกษา ทำให้เยาวชนของชาติต้องสูญเสียอนาคตที่ดีลงอย่างน่าเสียดาย

นายสมหมาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า ผู้เสพยาเสพติดในการทำงานทำให้รายได้ส่วนหนึ่งต้องสูญเสียไปกับการซื้อยามาเสพ ซึ่งราคายาเสพติดก็มีราคาค่อนข้างแพงเมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับแล้วแทบจะไม่คุ้มกันเลย สอดคล้องกับนางสมใจ (ประชาชน) ที่กล่าวว่าผู้ที่ทำงานรับจ้างที่ต้องซื้อยาเสพติดมาเสพในขณะทำงาน ทำให้รายได้ส่วนหนึ่งต้องสูญเสียไปกับการซื้อ

ยาบางครั้งราคายาเสพติดอาจจะแพงกว่าค่าแรงที่จะได้รับ เป็นการเสียแรงทำงานโดยเปล่าประโยชน์ นายวิชา (ข้าราชการครู) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ผู้ติดยาเสพติดจะให้ความสนใจต่อการมุ่งให้มียาเสพติดมากกว่าการหางานทำ ทำให้ต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคล เป็นการสูญเสียแรงงานไปเป็นอย่างมาก

สรุปได้ว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหายาเสพติดในชุมชนมีหลายประการดังนี้คือ

1. ด้านสังคม การที่ประชาชนเสพยาเสพติดมักจะสร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่สังคมมากที่สุดก็คือแหล่งเกิดอาชญากรรมการลักทรัพย์ ผู้เสพยาเสพติดส่วนมากยากจนไม่มีเงินที่จะซื้อยาเสพติดจึงก่ออาชญากรรมด้วยการลักทรัพย์สินของผู้อื่น และยังเป็นการสูญเสียอนาคตของชาติที่ดีลงเพราะการเสพยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาแก่สังคมในเวลาต่อมาเป็นอย่างมาก

2. ด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการยาเสพติดในชุมชนมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชุมชน เพราะเงินได้ส่วนหนึ่งถูกนำไปซื้อยาเสพติดซึ่งไม่เกิดประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจแต่อย่างใด ผู้เสพยาเสพติดในการทำงานทำให้รายได้ส่วนหนึ่งต้องสูญเสียไปกับการซื้อยามาเสพ ซึ่งราคายาเสพติดก็มีราคาแพงขึ้นเมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับ ผู้ติดยาเสพติดจะให้ความสนใจต่อการมุ่งให้มียาเสพติดมากกว่าการหางานทำ เป็นการสูญเสียแรงงานไปเป็นอย่างมาก

3. ด้านการศึกษา ปัญหาการเสพยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นที่อยู่ในวัยเรียนมีผลกระทบต่อการเรียนเป็นอย่างมาก นักเรียนที่เสพยาเสพติดมักจะเป็นผู้ที่มีการเรียนอ่อน ไม่มีความตั้งใจที่จะเล่าเรียน หรือทำให้ผลการเรียนตกต่ำ บางรายต้องถูกพักการเรียนหรือต้องถูกให้ออกจากสถานศึกษา ทำให้เยาวชนของชาติต้องสูญเสียอนาคตที่ดีลงอย่างน่าเสียดาย

3. การป้องกันยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุม

การป้องกันยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุมนั้นได้มีการดำเนินการป้องกันทั้งในส่วนของคณะกรรมการหมู่บ้าน และในส่วนของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานในตำบลนครชุม ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ สถาบันนามัยตำบลนครชุม สถาบันตำรวจภูธรย่อยตำบลนครชุม องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม รวมถึงวัดวาอารามในเขตตำบลนครชุม ดังจะกล่าวถึงการดำเนินงานในแต่ละส่วนเป็นลำดับต่อไป

การป้องกันยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุมในส่วนของคณะกรรมการหมู่บ้าน
การป้องกันยาเสพติดในชุมชนในส่วนของคณะกรรมการหมู่บ้านตำบลนครชุมนั้น ผู้วิจัย
ได้มาจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร
สาธารณสุขหมู่บ้าน พระภิกษุ ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง นักเรียน และประชาชนทั่วไปดังนี้

นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) กล่าวว่า ในอดีตที่ผ่านมาไม่เคยมีการดำเนินการ
การป้องกันยาเสพติดกันอย่างจริงจังและเป็นรูปร่างเท่าไรนัก เพราะยังไม่มีกระแสยาเสพติดกันมาก
และการใช้ยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ซึ่งใช้ยาเสพติดจำพวก ยาบ้า กัญชา เพื่อ
ช่วยให้ทำงานได้มากขึ้นหรือมีแรงที่จะทำงานได้มากขึ้น ถ้าไม่ใช้ยาก็คงจะทำให้ทำงานได้น้อยลง
หรือไม่มีแรงในการทำงาน นอกจากนี้ยังมีนายจ้างบางรายได้นำยาบ้าไปส่งในน้ำดื่มของลูกจ้าง
เพื่อให้ขยันทำงานคุ้มกับค่าจ้างแรงงานที่ตนต้องจ่ายไป และยังช่วยให้ได้ปริมาณงานที่มากขึ้นด้วย
ซึ่งดูแล้วจะเห็นว่ายาบ้าจะมีประโยชน์มากกว่าเป็นโทษ สอดคล้องกับนายสมศักดิ์ (คณะกรรมการ
หมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านมีมานานแล้วแต่ก็ยังไม่เคยมีการป้องกันยาเสพติด
ในหมู่บ้านก่อน เพราะส่วนใหญ่ใช้ยาเสพติดในการทำงาน เช่น ทำนา ทำไร่ รับจ้างต่าง ๆ
ประเภทของยาเสพติด ได้แก่ ยาบ้า กัญชา ซึ่งใช้กันเป็นประจำอยู่แล้ว เพื่อช่วยให้มีแรงในการทำ
งาน สามารถทำงานได้นานขึ้น อีกอย่างคนพวกนี้ก็ไม่เคยแสดงอาการอะไรที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่น
เช่น การเมายาแล้วมาอาละวาด จึงยังไม่มีกรณีการดำเนินการที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดขึ้นมา
เช่นเดียวกับนายนายสุรชัย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ที่ผ่านมากในหมู่บ้านยังไม่เคยมีการ
ดำเนินการป้องกันยาเสพติดขึ้นมาเลย แต่ก่อนปัญหายาเสพติดมีไม่มากเท่าไรนักมักพบว่ามี
เสพในกลุ่มคนทำงาน เช่น ทำไร่ ทำนา ซึ่งจะไม่มีการว่ากล่าวกันเพราะใช้เสพในการทำงาน และ
นายสมรักษ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ในอดีตที่ผ่านมาไม่เคยมีการป้องกันยาเสพติด
กันมาก่อนเลย เพราะไม่ค่อยมีใครให้ความสนใจกับปัญหายาเสพติดกันมากนัก ผู้ที่เสพยาเสพติด
ในหมู่บ้านมักจะเสพกันเวลาทำงานเพื่อช่วยให้มีแรงในการทำงาน ถ้าไม่เสพยาก็จะทำงานไม่ค่อย
ไหวจะรู้สึกว่ามีแรง จึงถือว่าเป็นเรื่องธรรมดากันไปแล้ว แต่สำหรับนายสมหมาย
(คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า การป้องกันยาเสพติดที่ผ่านมายังไม่เคยมีการดำเนินการ
เพราะผู้ที่เสพยาเสพติดมีจำนวนไม่มากนัก และมักเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่มียานทำและไม่เรียนหนังสือ

จึงไม่มีใครให้ความสนใจ เช่นเดียวกับนายสมพร (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า ในหมู่บ้าน ยังไม่เคยมีการป้องกันยาเสพติดกันมาก่อนเลย เพราะในอดีตปัญหายาเสพติดยังมีไม่มากก็เลย ทำให้ไม่ค่อยมีใครให้ความสนใจมากนัก และนายสมพร (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ปัญหาเสพติดในหมู่บ้านมีมานานแล้ว แต่ก็ยังไม่เคยมีการป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านกันมาก่อนเพราะยังไม่มีใครให้ความสนใจมากนัก

นายสมหมาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ยังได้กล่าวต่อว่า มาประมาณปี พ.ศ.2538 ที่มีการแพร่ระบาดของยาบ้าเข้ามาในหมู่บ้านมากขึ้น แต่ก็ยังไม่มีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดกันมากนัก นอกจากการประกาศทางหอกระจายข่าว ในเรื่องของโทษและพิษภัยของยาเสพติด และให้พ่อแม่ช่วยกันดูแลลูกหลานไม่ให้ใช้ยาเสพติด มาในปี พ.ศ.2541 เป็นต้นมา มีการจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมาในหมู่บ้านตามคำสั่งของทางจังหวัด มีการตักเตือนประชาชนในหมู่บ้านให้เลิกเสพยาเสพติด มีการแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เข้ามาจัดการกับผู้ที่เสพยาและค้ายาเสพติด สอดคล้องกับนายสมทรง (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า การป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านในช่วงที่มีการระบาดของยาเสพติดจะเป็นในลักษณะของพ่อแม่ผู้ปกครองดูแลกันเองภายในครอบครัว จนมาต้นปี พ.ศ.2542 ที่เริ่มมีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดมากขึ้น มีการประชุมลูกบ้านแจ้งให้ทราบถึงโทษและพิษภัยของยาบ้า ให้ผู้ปกครองที่มีลูกหลานเสพยาเสพติด และต้องการเลิกยาให้แจ้งมาที่ผู้ใหญ่บ้านเพื่อที่จะพาไปรักษา มีการตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านต่อต้านยาเสพติดขึ้นในหมู่บ้านเพื่อช่วยกันสอดส่องดูแลลูกบ้านที่มีการเสพยา ซื้อขายยาเสพติดเพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ เช่นเดียวกับนายสมนึก (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า มาในปี พ.ศ.2539 เป็นต้นมา ที่ยาบ้าได้แพร่ระบาดเข้ามาในหมู่บ้านมากขึ้นนั้น ก็มีการดำเนินการโดยการประกาศเตือนลูกบ้านในเรื่องของพิษภัยของยาเสพติดเมื่อมีการประชุมภายในหมู่บ้าน ให้พ่อแม่ผู้ปกครองช่วยกันดูแลลูกหลานไม่ให้ไปเสพยาเสพติดเท่านั้น มาในปี พ.ศ.2542 ทางจังหวัดให้มีการตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมาในแต่ละหมู่บ้าน มีการตักเตือนลูกบ้านที่เสพยา โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นให้เลิกเสพยา มีการจัดโครงการกีฬาขึ้นในหมู่บ้าน และนายสมใจ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า มาในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดกันมาก เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2539 ก็ได้มีการประกาศเตือนลูกบ้าน ในที่ประชุมหมู่บ้านตามที่ได้รับแจ้งมาจากทางอำเภอ ให้ช่วยกันสอดส่องดูแลลูกหลานไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ในปี พ.ศ.2542 ก็มีการตั้งคณะกรรมการ

หมู่บ้านต่อต้านยาเสพติดขึ้นมาตามคำสั่งของทางอำเภอ และนายสมพงศ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ช่วงที่มีการระบาดของยาบ้าในหมู่บ้านได้มีการประกาศเตือนลูกบ้านในเรื่องของโทษและพิษภัยของยาเสพติดตามที่ได้รับแจ้งจากทางอำเภอ จนมาในปี พ.ศ.2541 เป็นต้นมา ที่เริ่มมีการป้องกันยาเสพติดกันมากขึ้น โดยมีการตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นในหมู่บ้าน มีการตักเตือนลูกบ้านให้เลิกเสพยาเสพติด มีการจัดกิจกรรมในหมู่บ้าน เช่น โครงการลานกีฬา การให้เยาวชนในหมู่บ้านเข้าร่วมเป็นสมาชิกหน่วยกู้ภัย

นอกจากนี้นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ช่วงที่มีการระบาดของยาเสพติดมาก ๆ ก็ยังไม่มีมีการป้องกันยาเสพติดที่เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา เพราะไม่รู้ว่าจะดำเนินการอย่างไร ไม่มีใครที่จะเป็นคนทำ อีกอย่างก็แต่ก่อนยังไม่มีความรู้ในเรื่องของการจัดตั้งองค์กรขึ้นมา ร่วมกันทำงาน ไม่มีแนวทางในการทำ ไม่มีใครที่จะเป็นตัวนำในการดำเนินการ ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร ทางอำเภอก็ยังไม่มียุทธศาสตร์อะไรให้ทำนอกจากประกาศเตือนลอย ๆ ในที่ประชุมประจำเดือนในเรื่องของปัญหาเสพติด และอีกอย่างก็คือกลัวอันตรายกลัวอิทธิพลของผู้ค้ายาเสพติด จึงไม่มีใครกล้าเข้าไปดำเนินการหรือกล้าที่จะเป็นผู้นำในการดำเนินการ จะมีก็แต่การประกาศเตือนจากผู้ใหญ่บ้านในเรื่องของโทษและพิษภัยของยาเสพติด จนมาในปี พ.ศ.2541 ที่ทางจังหวัดได้มีนโยบายที่ชัดเจนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดขึ้นมา ในส่วนของชุมชนจึงเริ่มมีการดำเนินการที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดมากขึ้น โดยการให้คณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาชน ช่วยกันตักเตือนและสอดส่องดูแลลูกบ้านไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การแจ้งเบาะแสผู้ค้ายาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ การจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดในหมู่บ้าน การเดินรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มีการตั้งโครงการลานกีฬาต้านยาเสพติดขึ้นในหมู่บ้าน สอดคล้องกับนายสมศักดิ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า จนมาประมาณปี พ.ศ.2538 ที่ยาบ้ามีการแพร่ระบาดเข้ามาในหมู่บ้านมากขึ้นก็ได้แต่ประกาศเตือนลูกบ้านในที่ประชุมหมู่บ้าน ในเรื่องของโทษและพิษภัยของยาเสพติด นอกจากนั้นก็ยังไม่มีการดำเนินการอะไร เพราะยังไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร ทางจังหวัดก็ยังไม่สั่งการอะไรลงมานอกจากให้ประกาศเตือนลูกบ้าน และยังเกรงกลัวอิทธิพลของผู้ค้ายาเสพติดจึงไม่กล้าดำเนินการอะไรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จนมาในปี พ.ศ.2542 ก็ได้มีการตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมา เช่นเดียวกับนายสมยศ (คณะกรรมการ

หมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า มาในช่วงที่ยาบ้ามีการระบาดมากนั้นคือประมาณปี พ.ศ.2539 เป็นต้นมา ประชาชนในหมู่บ้านเองก็เริ่มมองเห็นถึงพิษภัยของยาบ้าที่ระบาดเข้ามาสู่ลูกหลานในชุมชน แต่ก็ยังไม่มี การดำเนินการป้องกันยาเสพติดกันอย่างจริงจังและเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา เพราะไม่มีใครกล้าที่จะทำเนื่องจากเกรงกลัวอิทธิพลภายนอกคือผู้ค้ายาเสพติด และยังรวมไปถึงไม่มีความไว้วางใจในตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย เพราะมีเจ้าหน้าที่บางคนเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนำยาเสพติดมาส่งให้ชาวบ้านนำไปขาย ทุกคนรักชีวิตของตัวเองจึงไม่มีใครกล้าเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ การดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในชุมชนช่วงนี้ จึงเป็นไปในลักษณะของการประกาศเตือนของผู้ใหญ่บ้านตามที่ได้รับแจ้งมาจากทางอำเภอ แล้วนำมาแจ้งให้ลูกบ้านทราบถึงอันตรายพิษภัยของยาเสพติด และการกำชับให้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนประชาชนในหมู่บ้านช่วยกันสอดส่องดูแล ตักเตือนลูกหลานที่เสพยาเสพติดให้เลิกเสพยา มาในปี พ.ศ.2542 ก็ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมา มีการเข้าร่วมอบรมในกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับยาเสพติดที่ทางจังหวัดจัดขึ้น และนายสมรักษ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า มีการป้องกันยาเสพติดโดยการประกาศเตือนลูกบ้านในเรื่องพิษภัยของยาเสพติด การจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดตามนโยบายจังหวัด นอกจากนั้นก็ยังไม่ได้มีการดำเนินการอะไรที่เกี่ยวกับยาเสพติดมากนัก เนื่องจากเกรงกลัวอิทธิพลของผู้ค้ายา และไม่รู้ว่าจะดำเนินการป้องกันยาเสพติดอย่างไรด้วย

และนอกจากนี้นายสมพร (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ยังได้กล่าวว่า มาในระบะที่มีการระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้านมากขึ้นนั้นก็ยังไม่ได้มีการดำเนินการป้องกันอะไร ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของคนในครอบครัวจะป้องกันกันเอง และยังกล่าวอีกว่าชาวบ้านไม่ค่อยมีใครสนใจกับปัญหายาเสพติดมากนักสนใจแต่เรื่องทำมาหากินกันมากกว่า และจะมีความคิดว่าปล่อยให้เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่เข้ามาจัดการกับปัญหายาเสพติดเอง สอดคล้องกับ นายวิโรจน์ (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ที่ผ่านมามีไม่ค่อยเห็นมีการป้องกันยาเสพติดกันจริงจัง นอกจากเป็นในลักษณะของคนในครอบครัวดูแลกันเอง ประชาชนรวมทั้งคณะกรรมการหมู่บ้านเองก็ไม่ค่อยมีใครสนใจ หรือเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเพราะต่างก็กลัวได้รับอันตราย ปล่อยให้เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่เข้ามาดำเนินการเองดีกว่า เช่นเดียวกับนายวิชัย (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ประชาชนก็ไม่ค่อยสนใจในเรื่องของปัญหายาเสพติดกันมากนัก เนื่องจากมีความรู้สึกที่ไม่ใช่เรื่องของตนเองน่าจะเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่

ตำราจมากกว่า ประกอบกับมีความรู้ดีกว่าคนในชุมชนที่มีอำนาจมีพลังมากกว่ายังไม่เห็นทำอะไร แล้วชาวบ้านธรรมดาจะไปทำอะไรได้

ในส่วนของประชาชนได้ให้สัมภาษณ์ถึงการป้องกันยาเสพติดในชุมชน ดังนี้ นายสำราญ (ประชาชน) กล่าวว่า การป้องกันยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุมที่ผ่านมายังไม่มีการดำเนินการอะไรที่ชัดเจน มาในปี พ.ศ.2541 เป็นต้นมาที่เห็นมีการเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด มีการติดป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดตามจุดต่าง ๆ ในชุมชน แต่ก็ไม่ค่อยเห็นการรณรงค์อย่างต่อเนื่องเท่าไรนักจะมีการรณรงค์เป็นช่วง ๆ มากกว่า เช่นเดียวกับนายสมบัติ (ข้าราชการครู) ที่กล่าวว่า การดำเนินการป้องกันยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุมที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ยังไม่เห็นมีการดำเนินการอะไรที่เป็นรูปเป็นร่างหรือเอาจริงมากนัก จะเห็นมีก็แต่ในส่วนของหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน เช่น โรงเรียน สถานีตำรวจ ที่มีการดำเนินการกับปัญหาเสพติดมากกว่า นอกจากนี้ นายวิโรจน์ (ประชาชน) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่ให้ความสนใจไปในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ถนนหนทาง ไฟฟ้า สาธารณูปโภคมากกว่าที่จะสนใจในเรื่องของปัญหาเสพติด การรณรงค์เรื่องยาเสพติดก็มีพบเห็นได้บ้าง เช่น การติดป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด และกล่าวว่าส่วนใหญ่ประชาชนจะได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องยาเสพติดจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์มากกว่า นางสมจิตร (ประชาชน) กล่าวว่า เท่าที่ผ่านมายังไม่ค่อยเห็นการดำเนินการกับปัญหาเสพติดกันมากนัก เท่าที่ทราบประมาณปี พ.ศ.2541 ที่เห็นมีการเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด มีการติดป้ายคำขวัญต่อต้านยาเสพติด ส่วนใหญ่ประชาชนมักจะได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดจากโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เพราะปัจจุบันมีการรณรงค์เกี่ยวกับยาเสพติดกันมาก ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองหลายคนให้ความสนใจ เอาใจใส่ สังเกตพฤติกรรมอาการของลูกหลานตนเองกันมากขึ้น เช่นเดียวกับมาลี (นักเรียน) ที่กล่าวว่า เท่าที่ผ่านมายังไม่เห็นมีการดำเนินการที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในชุมชนกันเท่าที่ควร ส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะของคนในครอบครัวช่วยกันดูแล ตักเตือนลูกหลานกันเองมากกว่า และจากการสัมภาษณ์พระภิกษุรูปหนึ่งได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า ตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันยังไม่เห็นมีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดในชุมชนที่เป็นรูปเป็นร่างมากนัก ยังไม่เห็นนโยบายการป้องกันยาเสพติดของคณะกรรมการหมู่บ้านที่ชัดเจนออกมา จะมีก็แต่การดูแลป้องกันยาเสพติดกันเองภายในครอบครัว มีแต่นางปราณี (ประชาชน) ที่ได้กล่าวว่า ช่วงที่มีการระบาดของยาเสพติดใน

หมู่บ้านมีการประกาศเตือนกันถึงโทษและพิษภัยของยาบ้าทางหอกระจายข่าวเป็นประจำ จนมาในปี พ.ศ.2541 ที่มีการเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในตำบลนครชุม มีการตั้งสถานเปตองต้านยาเสพติด มีเจ้าหน้าที่เข้ามาจับกุมผู้เสพยาเสพติด

จะเห็นได้ว่า การป้องกันยาเสพติดในอดีตยังไม่มี การดำเนินการที่เป็นรูปเป็นร่าง เนื่องจากการเสพยาเสพติดมักเสพติดกันในผู้ที่ทำงาน มีการเสพยาเสพติดประเภทยาบ้า กัญชา เพื่อช่วยให้มีแรงทำงานได้มากและนานขึ้น ส่วนยาเสพติดประเภทเฮโรอีน สารระเหย ก็มีมักพบในกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่ได้เรียนหนังสือหรือพวกที่ไม่มียานพาหนะ ซึ่งมีจำนวนไม่มากนักจึงไม่ค่อยให้ความสนใจ ต่อปัญหายาเสพติดกันมาก ดังนั้น การป้องกันยาเสพติดที่ผ่านมา จึงยังไม่มี การดำเนินการที่เป็นรูปเป็นร่าง จะมีการกระทำกันเฉพาะในครอบครัวโดยพ่อแม่ ผู้ปกครอง คอยดูแล ตักเตือน ลูกหลานกันเองเท่านั้น จนกระทั่งประมาณปี พ.ศ. 2538 ยาเสพติดได้แพร่ขยายเข้ามาในชุมชนมากขึ้น จึงเริ่มมองเห็นถึงพิษภัยของยาเสพติดที่มีต่อชุมชน แต่ก็ยังไม่มี การดำเนินการป้องกันมากนัก เป็นเพราะยังไม่ทราบถึงวิธีการดำเนินการ และยังไม่มีความเกรงกลัวว่าจะได้รับอันตรายจากผู้มีอิทธิพลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด การป้องกันยาเสพติดจึงทำได้เพียงการประกาศแจ้งข่าวสารที่ได้รับมาจากทางราชการให้ประชาชนทราบ และให้ช่วยกันสอดส่องดูแลบุตรหลานของตนมิให้เสพยาเสพติดเท่านั้น จนกระทั่งปี พ.ศ.2541 ภายหลังจากที่จังหวัดกำแพงเพชร ได้มีการกำหนดมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะกรรมการหมู่บ้านตำบลนครชุมจึงได้มีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดกันอย่างเป็นรูปเป็นร่างมากขึ้น ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. การกวดขันการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

การดำเนินการกวดขันการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ของคณะกรรมการหมู่บ้านในชุมชนตำบลนครชุมนั้น อาจแตกต่างกันบ้างในรูปแบบเทคนิคและวิธีการตามประสบการณ์ของผู้นำหมู่บ้าน ดังนี้

นายสมพงศ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า ในหมู่บ้านได้ใช้วิธีการให้ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เข้าไปพบปะพูดคุยและตักเตือนกับกลุ่มวัยรุ่นที่เสพยาเสพติดโดยตรง เพื่อแจ้งให้ทราบว่า จะมีการดำเนินการอย่างจริงจังกับผู้เสพยาเสพติด และพูดว่าถ้าเตือนแล้วยังไม่เลิกเสพยา จะให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาจัดการจับกุม เพื่อให้ผู้ที่เสพยาหวาดกลัวและเลิกเสพยา

เสพติด สอดคล้องกับนายสมนึก (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ใช้วิธีการดักเตือนในกลุ่มที่
เสพยา โดยการพูดตอหน้าเจ้าหน้าที่ที่มีการกวาดขันกันอย่างจริงจัง พร้อมกับใช้จิตวิทยา โดยการ
จัดให้มีคนแปลกหน้าขับรถเข้ามาวนเวียนในหมู่บ้านเป็นระยะ ๆ ให้เข้าใจว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ
หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) เพื่อให้มีความเกรงกลัว
หวาดระแวง ไม่กล้าเสพยาหรือมีการซื้อขายกันมากขึ้น เนื่องจากกลัวถูกจับกุม และมีความรู้สึกว่าเป็น
หน้าที่กำลังกวาดขันกันอย่างจริงจัง เช่นเดียวกับนายสมหมาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า
ได้ใช้วิธีการบอกให้พ่อแม่ หรือผู้ปกครองให้ช่วยกันดูแลดักเตือนแก่ผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติดก่อน
ถ้ายังไม่ได้ผลคณะกรรมการหมู่บ้านก็จะเข้าไปดักเตือนเอง พร้อมทั้งพูดว่าถ้าไม่เลิกจะให้ตำรวจเข้า
มาจัดการจับกุม ส่วนในรายที่เป็นวัยรุ่นหรือนักเรียนจากชุมชนอื่น ที่มาเช่าห้องพักในหมู่บ้านเพื่อ
เรียนหนังสือ และมีการซื้อขายหรือเสพยาเสพติด ก็จะขอความร่วมมือจากเจ้าของห้องพักมิให้กลุ่ม
วัยรุ่นเหล่านี้เช่าอยู่ต่อไป ซึ่งได้รับความร่วมมือจากเจ้าของห้องพักดี และนายวินัย (คณะกรรมการ
หมู่บ้าน) ที่ได้ให้ข้อมูลว่า ใช้วิธีการดักเตือน ด้วยการประกาศเตือนทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน
เพื่อชี้แจงให้ทราบถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด ประกาศเตือนให้ช่วยกันสอดส่องดูแล
แจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่เวลามีประชุมในหมู่บ้าน ในรายที่เสพยาก็ดักเตือนให้เลิกเสพยาแต่ก็ไม่ค่อย
ได้ผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้เสพยาที่เป็นพวกทำนา ทำไร่ข้าวโพด ไร่มันสำปะหลัง และพวกอาชีพ
รับจ้างต่าง ๆ กลุ่มคนเหล่านี้มีการใช้ยาบ้า กัญชา ในขณะทำงานเป็นประจำจนติดเป็นนิสัย
เพื่อช่วยให้มีแรงในการทำงาน และทำงานได้นาน การดักเตือนกลุ่มผู้เสพยาเหล่านี้จึงไม่ค่อยเป็น
ผลนัก เช่นเดียวกับนายสมทรง (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่าให้คณะกรรมการหมู่บ้านช่วยกัน
สอดส่องดูแลลูกบ้าน ถ้าพบว่าบ้านใดมีการเสพยาหรือซื้อขายยาเสพติด ก็จะแจ้งให้เจ้าหน้าที่
ตำรวจเข้ามาจับกุมเลย เพราะส่วนใหญ่ที่เคยให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้เตือนมักไม่ค่อยได้ผล
ไม่ค่อยเชื่อฟัง ไม่ค่อยมีความเกรงกลัวเท่ากับเจ้าหน้าที่เข้ามาจัดการเอง ส่วนนายสมชาย
(คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า นอกจากการประกาศเตือนในที่ประชุมประชาชนของหมู่บ้าน
แล้ว เมื่อมีการดำเนินการในเรื่องอื่นก็จะสอดแทรกเรื่องของการป้องกันยาเสพติดไปด้วยเสมอตาม
ระยะเวลาและโอกาสที่มี เช่น เมื่อมีการดำเนินการตามโครงการใช้เลือดออกของหน่วยงาน
สาธารณสุข ซึ่งต้องมีการออกเยี่ยมตามบ้านเรือนของประชาชน เพื่อให้ความรู้และวิธีการกำจัด
ยุงลาย โดยทางอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้านเป็นผู้ดำเนินการ ในการออกเยี่ยมตามบ้านเรือนนี้

นอกจากจะพูดคุยกับประชาชนในเรื่องของโครงการต่าง ๆ แล้วจะสอดแทรกในเรื่องของปัญหา ยาเสพติดเข้าไปด้วย เช่น การให้ความรู้ ว่ากลัวตักเตือนหรือชักชวนให้เลิกเสพ การกระตุ้นให้ผู้ปกครองสนใจเอาใจใส่ต่อลูกหลานในเรื่องของยาเสพติดให้มากขึ้น ตลอดจนการช่วยกันสอดส่องดูแลเพื่อนบ้าน และทำการสังเกตไปในตัวว่าบ้านไหนมีการใช้ยาเสพติดกันบ้าง ซึ่งการดำเนินการในลักษณะนี้ก็คือทำไปพร้อม ๆ กับโครงการอื่นที่เข้ามามันเอง วิธีการเช่นนี้จะดีในแง่ที่ทำให้เข้าถึงประชาชนได้โดยง่าย และไม่เป็นการเจาะจงที่จะเข้าไปคุยตามบ้านในเรื่องของยาเสพติดโดยตรง เพราะบางครั้งอบคร์วจะมีความรู้สึกอับอายคนอื่น กลัวคนอื่นจะรู้ว่าคนในครอบครัวใช้ยาเสพติด นอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะว่า การที่เราจะเข้าไปตักเตือนผู้อื่นในเรื่องของยาเสพติด ตัวเราเองต้องเป็นตัวอย่างที่ดีก่อน จึงจะทำให้เกิดความเชื่อมั่น ความนับถือตามมา และยิ่งถ้าเป็นผู้ที่เคยมีประวัติใช้ยาเสพติดแต่สามารถเลิกได้แล้ว ก็จะทำให้เกิดความเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

นายสมหมาย (คณะกรรมการ) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า นอกจากนั้นยังมีการให้ประชาชนในหมู่บ้านร่วมมือกันในการแจ้งเบาะแสแหล่งขายแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ มีบางครั้งที่ถูกบ้านไม่กล้าไปแจ้งเอง เนื่องจากไม่กล้าแสดงตัวเพราะกลัวอิทธิพลของผู้ค้ายาเสพติด ก็ให้แจ้งมาที่ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เพื่อจะได้ดำเนินการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมาจับกุมให้เอง เช่นเดียวกับนายสมพงศ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ให้ประชาชนร่วมกันแจ้งเบาะแสผู้เสพและผู้ค้าแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือให้แจ้งมาที่ผู้ใหญ่บ้านเพื่อประสานไปยังเจ้าหน้าที่แทนเพราะบางครั้งชาวบ้านจะกลัวไม่ค่อยมีใครกล้าแจ้งโดยตรง และนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวทำนองเดียวกันว่า มีการให้คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนร่วมกันแจ้งเบาะแสดังกล่าวแต่ก็จะพบว่าไม่ค่อยมีใครกล้าแจ้งกันมากนักเนื่องจากกลัวได้รับอันตรายจากผู้ค้าหรือเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ในทางเดียวกันนายวิชัย (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ในหมู่บ้านมีการประชุมและแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงพิษภัยของยาเสพติด พร้อมทั้งให้ช่วยกันสอดส่องดูแลตักเตือนลูกหลานตนเองและเพื่อนบ้านในเรื่องของยาเสพติด มีการแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เข้ามาตรวจตราในบริเวณหมู่บ้านและมีการจับกุมกลุ่มที่มีการเสพยาเสพติด สอดคล้องกับนางปราณี (ประชาชน) ได้กล่าวว่า ในหมู่บ้านมีการประกาศให้ประชาชนช่วยกันสอดส่องดูแล และแจ้งเบาะแสดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจให้เข้ามาจับกุมในกรณีที่มีการจับกลุ่มเสพยาเสพติดหรือมีการซื้อขายยาเสพติด ซึ่งก็ทำให้จำนวน

ผู้เสพยาเสพติดในหมู่บ้านลดลงไปได้ แต่ก็ไม่ค่อยมีใครกล้าแจ้งเบาะแสกันมากนักเพราะกลัวอันตราย เช่นเดียวกับนายสมบัติ (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ในหมู่บ้านมีการแจ้งจากทางผู้ใหญ่บ้านให้ช่วยกันสอดส่องดูแลลูกหลานในเรื่องที่เกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งส่วนใหญ่คนในครอบครัวก็จะมี การตักเตือนกันเป็นประจำอยู่แล้ว ส่วนในเรื่องการแจ้งเบาะแสผู้ค้ายาเสพติดกับเจ้าหน้าที่ จะไม่ค่อยมีใครกล้าแจ้งเพราะกลัวได้รับอันตราย นายวิโรจน์ (ประชาชน) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ประชาชน ส่วนใหญ่จะมีการตักเตือนลูกหลานในครอบครัวหรือเพื่อนบ้านที่สนิทกันมากกว่าที่จะไปยุ่งกับบ้านอื่น ส่วนใหญ่แล้วไม่ค่อยมีใครกล้าเข้าไปแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติดเพราะกลัวได้รับอันตราย และกลัวจะผิดใจกัน มักปล่อยให้เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาดำเนินการกันเอง ซึ่ง สอดคล้องกับนางสมจิต (ประชาชน) ที่กล่าวว่า เคยมีบางคนแจ้งแหล่งขายยาบ้าให้เจ้าหน้าที่ ตำรวจทราบ แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาจับกุมก็ไม่พบของกลาง เพราะมีการแจ้งข่าวกันระหว่าง ผู้ค้ากับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้ผู้แจ้งความต้องผิดใจกับคนในบ้านที่ถูกระบุว่า เป็นแหล่งขายยาบ้า จึงไม่ค่อยมีใครอยากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการแจ้งเบาะแทยาเสพติด ทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นไปดีกว่า

กล่าวโดยสรุป การดำเนินการกวดขันการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของ คณะกรรมการหมู่บ้านในชุมชนตำบลนครชุมนั้น อาจแตกต่างกันบ้างในรูปแบบเทคนิคและวิธีการ ตามประสบการณ์ของผู้นำหมู่บ้าน รวมทั้งสภาพปัญหาและความเป็นไปได้ของการดำเนินงานในแต่ละท้องที่ โดยมีการดำเนินการด้วยการให้ความรู้ถึงโทษของยาเสพติด การว่ากล่าวตักเตือน การชักชวนให้เลิกเสพหรือเลิกค้ายาเสพติด ตลอดจนการเข้มงวดเพื่อให้เกิดความเกรงกลัว โดยวิธีแจ้งในที่ประชุม การประกาศตามหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน การออกเยี่ยมเยียนพบปะพูดคุยเป็นการ ส่วนตัวกับผู้เสพหรือผู้ค้า การขอความร่วมมือจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้ช่วยกวดขันดูแล บุตรหลานของตน การขอความร่วมมือจากประชาชนในการแจ้งเบาะแส เมื่อพบเห็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด รวมถึงการสอดแทรกไปพร้อมกับการดำเนินงานในเรื่องอื่นอีกด้วย สำหรับรายที่มีหลักฐานการกระทำความผิดว่าเป็นผู้ค้ายาเสพติดก็จะแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ดำเนินการต่อไป แต่ก็จะไม่ค่อยมีการแจ้งเบาะแสมากนักเนื่องจากกลัวได้รับอันตรายจาก อิทธิพลผู้ค้ายาเสพติด

2. โครงการลานกีฬา เป็นโครงการจัดให้มีสถานที่สำหรับเล่นกีฬาในตำบลนครชุม บางหมู่บ้านได้มีการจัดทำตามโครงการลานกีฬาขึ้นในหมู่บ้านของตำบลนครชุมมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 โครงการนี้ได้จัดทำสำเร็จแล้วในหลายหมู่บ้าน บางหมู่บ้านกำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำ

นายสมนึก (คณะกรรมการหมู่บ้าน) กล่าวว่า ในหมู่บ้านมีการจัดโครงการลานกีฬา ด้านยาเสพติดขึ้นมาในปี พ.ศ.2541 มีการเลือกประเภทของกีฬาตามความสนใจของประชาชน เช่น ตะกร้อ ฟุตบอล และพยายามหลีกเลี่ยงกีฬาที่ใช้ความรุนแรงเพราะกลัวการใช้กำลังทะเลาะเบาะแว้งกัน โดยใช้สถานที่บริเวณลานกว้างในวัดหรือสนามกีฬาในโรงเรียน มีการปรับปรุงสถานที่ให้ใช้เป็นสนามกีฬาได้ แล้วให้กรรมการหมู่บ้านชักชวนประชาชนให้เข้าร่วมกิจกรรม โดยมุ่งเน้นไปในกลุ่มเยาวชนในหมู่บ้าน และต่อไปมีความพยายามที่จะดึงกลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มที่เสพยาเสพติดให้เข้าร่วมเล่นกีฬาเพื่อไม่ให้กลุ่มนี้มีเวลาว่างมากที่จะไปจับกลุ่มเสพยา กำลังสนับสนุนให้มีการจัดการแข่งขันกีฬาภายในหมู่บ้านจะจัดแข่งตะกร้อชอถ้วยรางวัลจากหน่วยปราบปรามยาเสพติด และจัดตั้งทีมเยาวชนแข่งขันกันทั้งในและนอกหมู่บ้าน โดยพยายามให้กลุ่มที่มีการใช้ยาเสพติดเป็นตัวแทนของหมู่บ้าน ในการไปแข่งขันกับหมู่บ้านอื่น เพื่อให้รู้สึกมีความภาคภูมิใจในตนเอง จะได้ไม่มีเวลาว่างมาก และไม่หันกลับไปเสพยาเสพติดอีก ในเรื่องของงบประมาณสนับสนุนด้านอุปกรณ์กีฬา ขอจากศูนย์ส่งเสริมกีฬา พัฒนาชุมชน ตอนนี้ได้รับความสนใจร่วมเล่นกีฬาจากเด็กในหมู่บ้านกันดี และตัวคณะกรรมการหมู่บ้านเองก็ลงไปร่วมเล่นกีฬาด้วยในตอนเย็น ๆ ด้วย เช่นเดียวกับนายสมพงศ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ขณะนี้มีการตั้งลานกีฬาขึ้นในหมู่บ้าน เพื่อให้เยาวชนวัยรุ่นมีสถานที่ออกกำลังกายและเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จะได้ไม่ไปมั่วสุมเสพยาเสพติด จัดประเภทกีฬาตามความสนใจของวัยรุ่น เช่น ตะกร้อ ฟุตบอล อุปกรณ์กีฬาก็ขอยืมจากโรงเรียน และมีบางหน่วยงานที่บริจาคอุปกรณ์กีฬามาให้ และนายสมหมาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า ในหมู่บ้านมีการตั้งลานเปตองขึ้นมา เมื่อต้นปี พ.ศ.2541 โดยใช้ลานกว้างในบริเวณหมู่บ้าน มีประชาชนในหมู่บ้านรวมกลุ่มกันเพื่อมาเล่นกีฬาในตอนเย็น ๆ อุปกรณ์กีฬาได้รับบริจาคมาจากหน่วยงานบนจังหวัด นายวินัย (คณะกรรมการ) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า ในหมู่บ้านมีการตั้งลานกีฬาขึ้นมาเพื่อให้เด็กในหมู่บ้านได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไปมั่วสุมเสพยาเสพติด โดยใช้สนามกีฬาของโรงเรียนในหมู่บ้าน เป็นสถานที่ให้ประชาชนหรือเด็กวัยรุ่นทั้งในและนอก

หมู่บ้านได้เข้ามาเล่นกีฬา ประเภทกีฬาได้แก่ ฟุตบอล ตะกร้อ โดยขอยืมอุปกรณ์กีฬาจากโรงเรียนนางสมจิต (ประชาชน) ได้ให้ข้อมูลเสริมว่า ในตอนเย็น ๆ จะมีเด็กวัยรุ่นในชุมชนตำบลนครชุมที่อยู่ทั้งในและนอกหมู่บ้านเข้ามาเล่นกีฬาในสนามกีฬาของโรงเรียนกันมากประมาณ 20-30 คนได้ประเภทกีฬาได้แก่ ฟุตบอล บาสเกตบอล การจัดให้มีลานกีฬาในหมู่บ้านมาก ๆ จะเป็นการช่วยป้องกันยาเสพติดได้ทางหนึ่ง เช่นเดียวกับมาลี (นักเรียน) ที่กล่าวว่า ตอนเย็นหลังเลิกเรียนเด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่ก็จะไปเล่นกีฬา ซึ่งมีทั้งที่เล่นกีฬาในบริเวณลานกีฬาภายในหมู่บ้านและไปเล่นในสถานที่อื่นภายนอกหมู่บ้าน เช่น สนามกีฬาภายในโรงเรียนในตำบลนครชุม สนามกีฬาของทางจังหวัด และบริเวณลานวัด นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่า มีเพื่อน ๆ หลายคนที่เสพยาเสพติดส่วนใหญ่ก็จะเป็นผู้ที่ชอบเล่นกีฬา และบางคนก็เล่นกีฬาเป็นประจำอยู่แล้ว แต่ที่เพื่อนกลุ่มนี้มีการเสพยาเพราะการเสพติดตามเพื่อนในกลุ่มมากกว่า วัยรุ่นมีความรู้สึกอยากรู้ อยากทดลองอยู่แล้วพอเพื่อนชักชวนให้เสพยาก็เลยทดลองเสพ แต่การจัดโครงการลานกีฬาต้านยาเสพติดจะช่วยให้มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และอาจจะช่วยป้องกันยาเสพติดได้ทางหนึ่ง และจากการสัมภาษณ์เด็กวัยรุ่นที่เล่นกีฬาในลานกีฬาท่านหนึ่งกล่าวว่า เพื่อน ๆ ที่มาเล่นกีฬาดอนเย็นหลังเลิกเรียนส่วนใหญ่ก็จะมาเล่นเพราะใจรักและเป็นการใช้เวลาว่างอย่างหนึ่ง บางครั้งก็มาฝึกซ้อมเพื่อแข่งขันในชั้นเรียนการเล่นกีฬา ก็อาจมีส่วนช่วยป้องกันยาเสพติดได้ทางหนึ่ง

นายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้เล่าให้ฟังว่า มีบางหมู่บ้านที่มีโครงการลานกีฬาที่ตั้งขึ้นมาแล้ว แต่ก็ได้ยกเลิกไปแล้วเช่นกัน เช่น ลานเปตอง เนื่องจากประสบปัญหาในเรื่องไม่มีคนที่จะมาดำเนินการต่อหรือรับผิดชอบดูแลต่อ รวมทั้งไม่มีงบประมาณในการปรับปรุงสนามหาอุปกรณ์มาเพิ่มเติม หรืองบประมาณในการสนับสนุนให้มีการจัดแข่งขัน ทำให้โครงการต้องหยุดไป ซึ่งสอดคล้องกับนายสุรชาติ (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ได้มีการจัดลานเปตองขึ้นมาภายในหมู่บ้านเมื่อประมาณเดือนเมษายนปี พ.ศ.2542 ซึ่งเป็นช่วงที่โรงเรียนเปิดเทอม และเป็นช่วงที่กีฬาเปตองกำลังเป็นที่นิยม จึงมีการชักชวนประชาชนในหมู่บ้านเข้าร่วมเล่นกีฬา โดยได้รับบริจาคอุปกรณ์กีฬาจากสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด หลังจากที่มีผู้นำในการเล่นกีฬาแล้วทำให้ประชาชนร่วมเล่นกีฬากันมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นได้เข้ามาร่วมเล่นกันมาก แต่ต่อมาได้เลิกเล่นไปแล้ว เนื่องจากอยู่ในช่วงเปิดเทอมทำให้ไม่ค่อยมีเวลา และสภาพอากาศที่มีฝนตกในช่วงเย็น ๆ ทำให้ไม่มีผู้นำในการเล่นกีฬาจึงทำให้ต้องหยุดไปชั่วคราว แต่คาดว่าถ้าเปิดเทอมอาจจะ

การเล่นกันใหม่ และนางปราณี (ประชาชน) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า ในหมู่บ้านมีลานกีฬาเปิดอยู่ 1 แห่ง ตั้งขึ้นมาเมื่อประมาณต้นปี พ.ศ.2542 ในช่วงเย็น ๆ จะมีประชาชนไปร่วมเล่นกีฬากันหลายคนประมาณ 10-20 คน แต่มาในระยะหลัง ๆ ได้เลิกไปแล้ว และยังกล่าวอีกว่าต้องการให้มีผู้นำในการเล่นกีฬาอีก เพราะจะทำให้เด็กวัยรุ่นในหมู่บ้านได้ร่วมเล่นกีฬา และยังเป็นการใช้เวลาร่วมกันเป็นประโยชน์จะได้ไม่ไปมั่วสุมยาเสพติด

นอกจากนี้นายสมทรง (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า ภายในหมู่บ้านไม่มีสถานที่ให้ประชาชนได้ใช้เป็นลานกีฬา แต่ก็ได้แจ้งให้ประชาชนในหมู่บ้านทราบถึงสถานที่อื่น ๆ ที่จะสามารถไปเล่นกีฬาได้ เช่น ไปใช้สนามกีฬาของโรงเรียนที่อยู่ในตำบลนครชุม สนามกีฬาของทางจังหวัดบริเวณริมแม่น้ำปิงเนื่องจากตำบลนครชุมอยู่ใกล้กับตัวจังหวัดกำแพงเพชรสามารถไปมาได้โดยสะดวก เช่นเดียวกับนายสมบัติ (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ในหมู่บ้านไม่มีลานกีฬาเด็กวัยรุ่นในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะออกไปเล่นกีฬากันในสนามกีฬาโรงเรียน หรือสนามกีฬาในตัวจังหวัด พ่อแม่ส่วนใหญ่จะสนับสนุนให้ลูกหลานมีการเล่นกีฬา เพราะจะทำให้เด็กไม่มีเวลาร่วม ๆ จะได้ไม่ไปมั่วสุมยาเสพติด และจากการสัมภาษณ์พระภิกษุรูปหนึ่งก็กล่าวเช่นเดียวกันว่า ในบริเวณหมู่บ้านยังไม่มีมีการจัดตั้งลานกีฬาด้านยาเสพติดขึ้นมาอย่างเป็นทางการ แต่จะมีสถานที่ที่เด็กวัยรุ่นเข้ามาเล่นกีฬาได้เช่น บริเวณลานวัดในตอนเย็น ๆ จะมีเด็กวัยรุ่นเข้ามาเล่นกีฬาประเภทฟุตบอล ตะกร้อ ประมาณ 10-15 คน บริเวณสนามกีฬาในโรงเรียนก็จะมีเด็กนักเรียนเข้ามาเล่นกีฬากันในช่วงเย็น การมีสถานที่ให้เด็กเล่นกีฬาเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยป้องกันยาเสพติดได้

ส่วนนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า เคยเสนอทำโครงการลานกีฬาขึ้นมาภายในหมู่บ้านเพื่อต้องการดึงดูดกลุ่มเยาวชนในหมู่บ้านให้ร่วมเล่นกีฬา เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แต่มีปัญหาในเรื่องของงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์กีฬา และการปรับปรุงสถานที่ เคยของบประมาณไปทางองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วไม่ได้เนื่องจากอยู่นอกเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบล เลยต้องยกเลิกไปก่อนเพราะไม่รู้จะไปของบประมาณจากที่ใด นอกจากนี้ยังเล่าให้ฟังอีกว่าเคยของบประมาณไปทางศูนย์กีฬาจังหวัด ตั้งแต่ปีที่แล้วจนเดี๋ยวนี้ยังไม่ได้อะไรเลย และยังเล่าให้ฟังอีกว่ามีประชาชนในหมู่บ้านบางคนที่ตั้งทีมฟุตบอลขึ้นมาโดยใช้งบประมาณส่วนตัวเพื่อดึงเด็กวัยรุ่นในหมู่บ้านเข้าร่วมทีม นางสมจิต (ประชาชน) ได้ให้ข้อมูลสนับสนุนว่า มีประชาชนบางคนรวมกลุ่มกันตั้งเป็นทีมฟุตบอล เพื่อชักจูงเด็กวัยรุ่นในชุมชน

ตำบลนครชุมได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ ซึ่งส่วนใหญ่เด็กวัยรุ่นในชุมชนเมื่อเห็นว่ามี การตั้งทีมฟุตบอลเห็นคนเข้ามาร่วมเล่นกีฬา ก็จะเข้าร่วมเล่นกีฬาตามกัน ซึ่งเป็นการดีเพราะจะช่วยให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่ไปมั่วสุมเสพยาเสพติด ซึ่ง นายวิโรจน์ (ประชาชน) หนึ่งในผู้ร่วมตั้งทีมฟุตบอลได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ในหมู่บ้านมีการจัดตั้งทีมฟุตบอลขึ้นโดยชักชวนเด็ก ๆ ในชุมชนที่สนใจกีฬาฟุตบอลให้เข้าร่วม เพื่อให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเป็นการป้องกัน ยาเสพติดไปในตัว มีการเชิญนักกีฬาฟุตบอลทีมชาติเข้ามาช่วยฝึกซ้อมให้ทำให้เด็กในชุมชนหันมาสนใจกีฬาฟุตบอลกันมากขึ้น มีเด็กวัยรุ่นในชุมชนตำบลนครชุมเข้าร่วมเล่นกีฬาฟุตบอลประมาณ 30-50 คน ในปี พ.ศ.2542 นี้ได้เชิญนักฟุตบอลชาวต่างชาติให้เข้ามาช่วยฝึกซ้อมในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยใช้งบประมาณส่วนตัวของผู้ที่จัดตั้งทีมฟุตบอล มีบางครั้งที่ได้รับบริจาคจากทางร้านค้าในชุมชนตำบลนครชุมเข้ามาบ้าง ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่เข้ามาร่วมเล่นฟุตบอลจะพบว่า มีบางคนที่เสพยาบ้าแต่เพื่อน ๆ ในทีมฟุตบอลและผู้ใหญ่ที่เป็นผู้ฝึกซ้อมให้ก็จะทราบ และจะคอยพูดตักเตือนกันอยู่เสมอว่าให้เลิกเสพยา ควรเลิกเอาอย่างใดอย่างหนึ่งระหว่างเป็นนักกีฬาหรือจะเสพยา เพราะถ้ายังเสพยาก็จะทำให้เสียชื่อเสียงมาถึงเพื่อน ๆ ที่อยู่ในทีมด้วย ทำให้เด็กที่เสพยารู้สึกอาย พยายามปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มและเลิกเสพยาไปในที่สุด ส่วนใหญ่เด็กที่เสพยาจะรู้ว่าเป็นที่รังเกียจของสังคม มีเด็กบางรายพยายามเลิกเสพยาจนได้ เพื่อที่จะมาเข้าร่วมในทีมฟุตบอล

กล่าวโดยสรุป โครงการลานกีฬาเป็นโครงการที่จัดให้มีสถานที่สำหรับเล่นกีฬาขึ้นในหมู่บ้านของตำบลนครชุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดึงกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นให้มาสนใจเล่นกีฬา เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มิให้เยาวชนวัยรุ่นใช้เวลาว่างไปรวมกลุ่มมั่วสุมเสพยาเสพติด การดำเนินการจัดให้มีลานกีฬานั้นจะใช้สนามของโรงเรียน ลานวัด หรือที่ว่างเปล่าในหมู่บ้าน นำมาปรับปรุงและจัดหาอุปกรณ์การเล่นกีฬาให้ เช่น ตะกร้อ เปตอง ฟุตบอล เป็นต้น นอกจากจะใช้ลานกีฬาเล่นเพื่อออกกำลังกายแล้ว ในบางโอกาสก็จัดให้มีการแข่งขันชิงถ้วยรางวัลอีกด้วย สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการโครงการกีฬาก็คือ การขาดเงินงบประมาณและบุคคลที่จะเข้าไปจัดการในลานกีฬา เป็นต้น

3. การส่งเสริมการรวมกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน กิจกรรมนี้จัดขึ้นด้วยการชักชวนเยาวชนวัยรุ่นในหมู่บ้านให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่า มีหลาย ๆ หมู่บ้านที่มีความพยายามดึงกลุ่มวัยรุ่นให้เข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) กล่าวว่า ขณะนี้มีความพยายามดึงกลุ่มวัยรุ่นในหมู่บ้านให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้าน เช่น การเข้าร่วมเป็นนักกีฬาของหมู่บ้านไปแข่งขันกับหมู่บ้านอื่นเพื่อให้รู้สึกว่าคุณค่าของตนเองมีคุณค่า การส่งวัยรุ่นรับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติดที่ทางจังหวัดจัดให้มีขึ้น เพื่อเป็นการปลูกฝังความคิดและได้รับความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติดโดยตรง จะได้ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น เช่นเดียวกับนายสมพงศ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่าตอนนี้กำลังพยายามดึงกลุ่มวัยรุ่นในหมู่บ้านให้เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมให้มากขึ้น โดยตอนนี้ผู้ใหญ่บ้านมีรถบริการหน่วยกู้ภัย อุบัติเหตุทางการจราจร เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่อยู่ติดกับถนนสายเอเชียมักมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อยครั้ง รวมทั้งมีไว้บริการฉุกเฉินแก่ประชาชนในหมู่บ้าน จึงมีการดึงกลุ่มวัยรุ่นในหมู่บ้านให้เข้าร่วมในหน่วยกู้ภัยของหมู่บ้าน เพื่อไม่ให้มีเวลาว่าง และรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ารู้สึกว่าคุณค่าของตนเองเป็นคนที่ได้ช่วยเหลือสังคมจะได้ไม่หันไปเสพยาเสพติด อีกทั้งยังมีการจัดให้กลุ่มเด็กหรือเยาวชนที่ไว้ใจได้ ให้เข้าไปพูดคุยช่วยสอบถามเรื่องราวต่าง ๆ ในเรื่องของปัญหา ความรู้สึก ความต้องการในกลุ่มผู้เสพยาโดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น เพราะมีความรู้สึกว่ายู่ในวัยเดียวกันน่าจะมีความเข้าใจกันสามารถพูดคุยกันรู้เรื่องกว่าผู้ใหญ่ เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพปัญหาที่แท้จริงพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเพื่อช่วยกันแก้ไขต่อไป และให้เป็นผู้ที่ช่วยกันชักจูงกลุ่มผู้ติดยาเสพติดให้ออกมาเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้อีกแรงหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับนางสมจิต (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ประชาชนส่วนใหญ่จะสนับสนุนให้ลูกหลานตนเองเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมในโรงเรียน หรือในชุมชน เช่น การเป็นนักกีฬาของโรงเรียน หรือเป็นตัวแทนชุมชนในการแข่งกีฬา การเล่นดนตรีเพื่อเข้าร่วมในงานพิธีต่าง ๆ เพราะจะทำให้เด็กมีการใช้เวลาว่างที่เป็นประโยชน์ ไม่ไปมั่วสุมยาเสพติด และนายประสงค์ (ประชาชน) ที่กล่าวว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่จะสนับสนุนให้ลูกหลานเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้าน เช่น เล่นกีฬา เข้าไปเป็นสมาชิกหน่วยกู้ภัยของหมู่บ้าน เพราะในหมู่บ้านมีรถหน่วยกู้ภัยไว้คอยบริการแก่ประชาชน ในการรับส่งคนป่วยไข้ หรือผู้ประสบอุบัติเหตุเพื่อนำส่งโรงพยาบาล เพราะจะได้ทำตัวให้เป็นประโยชน์ จะได้ไม่มีเวลาไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

แต่ในส่วนของนายสมนึก (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้ให้ความสนใจไปในกลุ่มที่เสพยาเสพติด พยายามชักชวนผู้ที่เสพยาให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนให้ได้มากที่สุด เช่น ให้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดในหมู่บ้าน การเข้าร่วมเล่นกีฬา การดึงให้เป็น

ตัวแทนของหมู่บ้านในการไปแข่งขันกีฬากับหมู่บ้าน การให้เข้ารับการอบรม เพื่อให้มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรู้สึกว่าคุณค่า มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นตัวแทนของชุมชน จะได้ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เช่นเดียวกับนายสมใจ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า มีความพยายามในการที่จะสนับสนุนผู้ที่เคยเสพยาเสพติดแต่ได้เลิกเสพลแล้ว รวมทั้งกลุ่มวัยรุ่นในหมู่บ้าน และชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้าน เช่น เป็นนักกีฬาของหมู่บ้าน ช่วยกันตกแต่งขบวนรถเพื่อเข้าร่วมงานพิธีต่าง ๆ กับทางจังหวัด เพื่อให้มีกิจกรรมทำจะได้ไม่มีเวลาว่างไปจับกลุ่มเสพยาเสพติด

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมการรวมกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนในตำบลนครชุมนั้น เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อรวมกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เช่น การเข้าเป็นสมาชิกในหน่วยกู้ภัย เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือคนที่ประสบอุบัติเหตุทางจราจร หรือภัยอันตรายอื่นที่เกิดตามหมู่บ้าน หรือการได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนไปแข่งขันกีฬาระหว่างหมู่บ้าน หรือการมีส่วนร่วมชักจูงให้เพื่อนเลิกเสพยาเสพติด หรือการเข้าร่วมช่วยเหลือในงานพิธีต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้เยาวชนวัยรุ่นเหล่านี้ได้มีโอกาสทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน เป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้เกิดขึ้นในตัวของพวกเขาเอง ส่งผลให้เยาวชนวัยรุ่นประพฤติตนในทางที่ดี และหลีกเลี่ยงจากยาเสพติดนั่นเอง

4. การจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุม มีดังนี้

จากการสัมภาษณ์นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) กล่าวว่า มีการจัดรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดโดยการเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2541 โดยชาวชุมชนร่วมกับโรงเรียนบ้านนครชุม ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนครชุม ขบวนประกอบด้วยกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน ลูกเสือชาวบ้าน ครูอาจารย์ และนักเรียน เป็นแกนนำถือป้ายคำขวัญต่าง ๆ เกี่ยวกับภัยอันตรายอันเกิดขึ้นจากการเสพยาเสพติด โดยมีกำนันตำบลนครชุมเป็นประธานกล่าวเปิดงาน ขบวนได้เดินรณรงค์ไปตามถนนภายในเขตเทศบาลตำบลนครชุมและเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด และเพื่อให้เป็นแรงกระตุ้นให้มีการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังมากขึ้น ส่วนนายสมทรง (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า มีการติดป้ายคำขวัญเกี่ยวกับ

การต่อต้านยาเสพติดในหมู่บ้าน “รักในหลวงห่วงลูกหลาน ร่วมกันต้านยาเสพติด” เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ประชาชนได้ตระหนักถึงพิษภัยของยาบ้า และทางเทศบาลตำบลมีการเปิดข่าวจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเป็นประจำในเวลาเช้า ซึ่งเป็นข่าวสารทั่วไปของบ้านเมืองและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดรวมอยู่ด้วย เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบสถานการณ์ยาเสพติดในปัจจุบัน คณะกรรมการหมู่บ้านท่านหนึ่งกล่าวว่า มีการติดป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดตามจุดต่าง ๆ ในหมู่บ้าน และเข้าร่วมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดกับทางเทศบาลตำบลนครชุมและหน่วยงานราชการอื่น ๆ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนร่วมกันต่อต้านยาเสพติด เช่นเดียวกับนายสมนึก (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า มีการติดป้ายคำขวัญต่อต้านยาเสพติดในหมู่บ้าน และมีการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดทางหอกระจายข่าว เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร และรับรู้ถึงพิษภัยอันตรายของยาเสพติด จะได้ช่วยกันดูแลลูกหลานไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และยังคงกล่าวเพิ่มเติมว่า ต้องการที่จะติดป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในหมู่บ้านเป็นระยะ ๆ ให้ตลอดทั้งหมู่บ้าน เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนลูกบ้านให้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด แต่มีปัญหาในเรื่องของงบประมาณทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ ในอนาคตจะไปขอความร่วมมือกับโรงเรียนให้นักเรียนมีการทำโปสเตอร์เกี่ยวกับยาเสพติด แล้วจะขอบริจาคเพื่อนำมาติดในบริเวณหมู่บ้าน แต่ในส่วนของนายสมใจ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่าในหมู่บ้านยังไม่ค่อยมีการรณรงค์กันมากนัก ส่วนมากจะเป็นในเรื่องของการประกาศเตือนทางหอกระจายข่าว หรือการเข้าร่วมกับทางตำบลหรือจังหวัดในการเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

ในทางเดียวกัน นางปราณี (ประชาชน) กล่าวว่า มีการจัดเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในชุมชน เมื่อปี พ.ศ.2541 โดยคณะครู นักเรียน และคณะกรรมการหมู่บ้าน นอกจากนี้ก็มีการติดป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดตามจุดต่าง ๆ ในเขตเทศบาลตำบล และยังคงกล่าวอีกว่า หากมีการรณรงค์บ่อย ๆ จะทำให้ประชาชนมีความตื่นตัวกับปัญหายาเสพติดมากขึ้น เช่นเดียวกับนายสุรชาติ (ข้าราชการครู) ที่กล่าวว่าในชุมชนตำบลนครชุมมีการจัดรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดโดยการเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด มีการติดป้ายคำขวัญต่อต้านยาเสพติดตามหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน มีการเปิดวิทยุกระจายเสียงให้ชาวบ้านรับฟังข่าวทุกเช้า ทำให้ประชาชนได้รับทราบข่าวสารบ้านเมือง และตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดมากขึ้น แต่ในส่วนของนายวิโรจน์ (ประชาชน) ได้กล่าวว่า ในชุมชนตำบลนครชุมไม่ค่อยมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึง

ปัญหายาเสพติดกันอย่างจริงจังและต่อเนื่องกันมานาน ที่ผ่านมามีป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดไม่มากนัก และบางอันที่ก็ชำรุดไปแล้วไม่เห็นมีใครเข้าไปปรับปรุงแก้ไข ชุมชนไม่ค่อยมีการรณรงค์กันอย่างจริงจัง ถ้ามีการรณรงค์กันอย่างจริงจังจะเป็นการป้องกันยาเสพติดได้ทางหนึ่ง เช่นเดียวกับมาลี (นักเรียน) ที่กล่าวว่า ในส่วนของหมู่บ้านไม่ค่อยเห็นว่ามีมีการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดกันมากนัก ประชาชนส่วนใหญ่จะได้รับทราบการรณรงค์เรื่องยาเสพติดจากทางโทรทัศน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ ได้ทราบถึงสถานการณ์ยาเสพติดที่นับวันจะมีความรุนแรงและน่ากลัวมากขึ้น ทำให้พ่อแม่หันมาสนใจลูกหลานกันมากขึ้น เคยเห็นในหมู่บ้านมีการติดป้ายคำขวัญต่อต้านยาเสพติดแต่ปัจจุบันนี้ไม่เห็นมีแล้ว ถ้าชุมชนมีการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดกันตลอดน่าจะช่วยให้ยาเสพติดในชุมชนลดลงไปได้

กล่าวโดยสรุป ชุมชนตำบลนครชุมมีการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดโดยการเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การติดป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดตามจุดต่าง ๆ ในชุมชนตำบลนครชุม การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด และสถานการณ์ยาเสพติดทางหอกระจายข่าว เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนได้ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด ประชาชนมีความเห็นว่าหากมีการรณรงค์กันอย่างต่อเนื่องจะเป็นการป้องกันยาเสพติดในชุมชนได้อีกทางหนึ่ง

5. การจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดระดับหมู่บ้าน เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากมาตรการป้องกันภัยจากยาเสพติดของจังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นในทุกหมู่บ้าน สำหรับชุมชนในตำบลนครชุมได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.2542 โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดในทุกหมู่บ้าน ๆ ละ 15 คน มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้หมู่บ้านของตนปลอดจากยาเสพติด

จากการสัมภาษณ์นายสมนึก (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่าใช้วิธีการคัดเลือกคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติด โดยให้ประชาชนในหมู่บ้านเป็นผู้เสนอชื่อเข้ามาให้แต่ละจุดในหมู่บ้านเสนอตัวแทนเข้ามา เพื่อเป็นการกระจายให้ครอบคลุมทั้งหมู่บ้านอย่างทั่วถึง และยังมีความพยายามที่จะชักจูงผู้ที่เคยเสพยาเสพติดที่ได้รับการรักษาและเลิกเสพยาแล้วให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดด้วย เพื่อต้องการให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและเชื่อถือในตัวบุคคลในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดว่าจะสามารถสำเร็จได้ เพราะมีความเชื่อว่าผู้ที่เคยมีประสบการณ์เสพยาเสพติดมาก่อนจะรู้วิธีการป้องกัน และการจัดการ

กับปัญหายาเสพติดได้ดี ภายหลังจากที่ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมาแล้ว ก็มอบหมายให้คณะกรรมการกลุ่มนี้เป็นตัวหลักในการดูแลและป้องกันปัญหาเสพติดในหมู่บ้านต่อไป เช่น การให้เข้าร่วมรับการอบรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นทั้งในและนอกหมู่บ้าน เป็นผู้ที่คอยสอดส่องดูแลแจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ เป็นผู้ที่คอยให้คำแนะนำ และชักจูงกลุ่มผู้เสพยาให้ไปรักษาหรือเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ แต่ในส่วนของนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) กล่าวว่า ผู้ที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดในหมู่บ้าน คัดเลือกมาจากคณะกรรมการหมู่บ้านร่วมกับประชาชนในหมู่บ้านที่เห็นว่าเหมาะสม และไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่มีความสามารถมีความเชี่ยวชาญในงานอาชีพสาขาใดสาขาหนึ่ง ได้แก่ ตำรวจ ครู พ่อค้า มีความห่วงใยหมู่บ้านชุมชนที่ตนเองอยู่อาศัย และมีเวลาในการเข้าร่วมการประชุมในการเสนอความคิดเห็นในการดำเนินการ การที่ดึงกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ให้เข้าร่วมเป็นกรรมการโดยเฉพาะการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ เพื่อให้มีการชี้แจงข้อสงสัยของชาวบ้านได้อย่างชัดเจน และยังเป็นการทำงานให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน มีความไว้วางใจเจ้าหน้าที่ตำรวจในการที่จะแจ้งเบาะแสต่าง ๆ ทั้งยังเป็นผู้ที่จะให้ข้อคิด ให้คำปรึกษาที่ดีต่อการดำเนินงานอีกด้วย ภายหลังจากแต่งตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมาแล้วก็มีการจัดประชุมร่วมกัน เพื่อปรึกษาหารือ พร้อมทั้งเสนอปัญหาและแนวทางในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติด กำหนดนโยบายในการทำงาน การทำข้อตกลงร่วมกัน การกำหนดแนวทางในการทำงาน การสอดส่องดูแล การตักเตือน การชี้ให้เห็นโทษ ของยาเสพติด การให้คำแนะนำ การให้กำลังใจในการบำบัดรักษา การปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เยาวชนโดยตนเองและคนในครอบครัวต้องไม่เสพยาเสพติด และการแจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจให้เข้าไปจับกุม การตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านขึ้นมานั้น ทำให้มีแนวร่วมในการดำเนินการ ในส่วนของนายสมทรง (คณะกรรมการหมู่บ้าน) กล่าวว่า มีการตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านขึ้นมาเมื่อปี พ.ศ.2542 โดยคัดเลือกมาจากคณะกรรมการหมู่บ้านเดิมส่วนหนึ่ง ร่วมกับประชาชนในหมู่บ้านที่เป็นผู้ที่มีเวลา ในการที่จะเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน ภายหลังจากตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านแล้วมีนโยบายร่วมกันในการสอดส่องดูแล ชักชวนผู้เสพยาเสพติดให้เลิกเสพโดยให้ชาวบ้านส่งรายชื่อเข้ามาที่คณะกรรมการต่อต้านยาเสพติด เพื่อจะได้ประสานกับทางเจ้าหน้าที่ให้ไปรักษา การตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมานั้น ช่วยให้มีผู้ทำงานเกี่ยวกับยาเสพติด

มากขึ้น เช่นเดียวกับนายสมหมาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า คัดเลือกคณะกรรมการหมู่บ้านต่อต้านยาเสพติด จากคณะกรรมการหมู่บ้านเดิมร่วมกับประชาชนบางส่วนที่มีเวลาสามารถปฏิบัติงานได้ ภายหลังจัดตั้งคณะกรรมการชุดนี้จะเป็นผู้ที่ช่วยกันสอดส่องดูแลปัญหา ยาเสพติดในหมู่บ้านเข้าร่วมประชุม หรือเป็นตัวแทนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อมา เผยแพร่ต่อประชาชน แต่นายสมศักดิ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า คัดเลือกคณะกรรมการหมู่บ้านต่อต้านยาเสพติดจากคณะกรรมการหมู่บ้านเดิมร่วมกับประชาชนบางคนเห็นว่า จะเข้ามาช่วยงานได้เหมือนกับในบางหมู่บ้าน แต่ภายหลังจัดตั้งคณะกรรมการแล้วยังไม่มีการดำเนินการอะไร กำลังรอเข้าร่วมอบรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ทางจังหวัดจัดให้มีขึ้น เช่นเดียวกับนายสมรักษ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า คัดเลือกคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดจากคณะกรรมการหมู่บ้านเดิมร่วมกับประชาชนบางคนที่มีเวลาร่วมทำงานได้ ซึ่งขณะนี้กำลังรอ นโยบายของทางราชการว่าจะให้ดำเนินการอย่างไร และนายสมพร (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวเช่นเดียวกันว่า ทำการคัดเลือกคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดจากคณะกรรมการหมู่บ้านเดิม และภายหลังที่มีการจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมาแล้ว ก็ยังไม่ได้มีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดนโยบาย โครงการแนวทางหรือกิจกรรมอะไรที่แน่ชัดลงไป กำลังรอว่าทาง จังหวัดจะให้ทำอย่างไรต่อไป และนายสุชัย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า มีการจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมาแล้วโดยมาจากคณะกรรมการหมู่บ้านเดิม และก็ยังไม่ได้มีการ ประชุมหาแนวทางในการป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านเช่นกัน กำลังรอคำสั่งของทางจังหวัดว่าจะให้ ทำอย่างไรต่อไป

นายพิทักษ์ (เจ้าหน้าที่ตำรวจ) ให้ความเห็นว่า การจัดตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านต่อต้านยาเสพติดเป็นสิ่งดี เพราะจะทำให้มีผู้รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และคณะกรรมการหมู่บ้านควรเป็นผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีความกล้าคิด กล้าตัดสินใจ และกล้าให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างจริงจัง จึงจะทำให้การป้องกันยาเสพติดในชุมชน สำเร็จได้ ในส่วนของสมบัติ (ประชาชน) ได้กล่าวว่า เท่าที่ทราบในหมู่บ้านมีการตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมา โดยคัดเลือกมาจากคณะกรรมการหมู่บ้านร่วมกับประชาชนในหมู่บ้าน บางคน การตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านต่อต้านยาเสพติดขึ้นมา นั้น จะช่วยให้มีผู้รับผิดชอบงานด้าน ยาเสพติดในหมู่บ้านและมีการดำเนินการกันอย่างจริงจังมากขึ้น ภายหลังจัดตั้งแล้วคณะกรรมการ

ชุดนี้จะเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการกับปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน แต่ก็ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ยังไม่เห็นว่าการดำเนินการต่อต้านยาเสพติดที่ชัดเจน เช่นเดียวกับนางสมจิต (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ได้ทราบว่ามีหมู่บ้านมีคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมา แต่ก็ยังไม่เห็นว่าการดำเนินการอะไรที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดกันเท่าที่ควร มีแต่การให้คณะกรรมการหมู่บ้านไปอบรมเกี่ยวกับยาเสพติดที่ทางจังหวัดจัดขึ้น แต่สำหรับนายวิโรจน์ (ประชาชน) ได้กล่าวว่า ยังไม่ทราบว่าในหมู่บ้านมีการตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นมา เพราะยังไม่เห็นว่าการดำเนินการอะไรที่เกี่ยวกับการต่อต้านยาเสพติดในหมู่บ้านมากนัก การมีคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดในหมู่บ้านแล้วมีการดำเนินการอย่างจริงจัง น่าจะช่วยลดปัญหาเสพติดในชุมชนได้ เช่นเดียวกับมาลี (นักเรียน) ที่กล่าวว่า ยังไม่ทราบว่ามีการตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดขึ้นในหมู่บ้าน เพราะไม่เห็นว่าการดำเนินการที่เกี่ยวกับปัญหาเสพติดในหมู่บ้านที่ชัดเจน

กล่าวโดยสรุป คณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดระดับหมู่บ้านจัดตั้งขึ้นตามคำสั่งของอำเภอ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันยาเสพติดของจังหวัดกำแพงเพชร ในตำบลนครชุม มีการจัดตั้งคณะกรรมการนี้ในทุกหมู่บ้าน จำนวนกรรมการหมู่บ้านละ 15 คน สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการไม่มีข้อกำหนดไว้แต่อย่างใด เป็นเรื่องของแต่ละหมู่บ้านที่จะพิจารณาเสนอให้อำเภอแต่งตั้ง บางหมู่บ้านให้ประชาชนเสนอชื่อผู้ที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการหมู่บ้านเอง หลายหมู่บ้านที่คัดเลือกคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติด จากคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอยู่ร่วมกับประชาชนในท้องถิ่นที่มีเวลาในการเข้าร่วมปฏิบัติงาน หน้าที่ของคณะกรรมการก็คือดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการนี้ บางหมู่บ้านมีการดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี และมีหลายหมู่บ้านที่มีแต่การแต่งตั้งคณะกรรมการไว้เท่านั้น ยังไม่มีการปฏิบัติงานแต่อย่างใดเลยเพราะยังไม่ทราบว่าทำอะไร กำลังรออนโยบายหรือแนวทางดำเนินการจากทางจังหวัด

6. โครงการฝึกอบรมคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตำบลนครชุม เป็นโครงการที่รับเงินงบประมาณสนับสนุนจากอำเภอเมืองกำแพงเพชร เป็นจำนวนเงิน 15,000 บาท เพื่อฝึกอบรมให้แก่คณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดในทุกหมู่บ้านของตำบลนครชุม หมู่บ้านละ 15 คน มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 200 คน ได้จัดให้มีการประชุมฝึกอบรมเมื่อ

วันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2542 ณ วัดวังยาง หมู่ที่ 1 ตำบลนครชุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดได้เข้าใจถึงวิธีการป้องกันการติดยาเสพติด และมีความเข้าใจแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การป้องกันยาเสพติดมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

จากการสัมภาษณ์นายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้ให้ความเห็นว่าการเข้ารับการอบรมของคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติด จะเป็นการกระตุ้นให้คณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดให้มีแนวทางในการดำเนินการ และจะทำให้ปัญหาเสพติดในชุมชนได้รับความสนใจมากขึ้น เช่นเดียวกับนาย วิโรจน์ (ประชาชน) ที่กล่าวว่า การจัดอบรมคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติด อาจจะช่วยให้คณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดของหมู่บ้าน มีแนวทางในการจัดการกับปัญหาเสพติดมากขึ้น แต่ในส่วนของนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติดส่วนมากจะเป็นการให้ความรู้ถึงพิษภัยอันตรายของยาเสพติด และแนวทางการดำเนินการ ภายหลังการอบรมก็จะให้มาเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน ซึ่งคงไม่มีผลในการป้องกันยาเสพติดมากเท่าใดเพราะส่วนใหญ่ก็จะไม่ค่อยมีการนำไปปฏิบัติกันอย่างจริงจัง ส่วนนายสมทรง (คณะกรรมการ) ได้กล่าวว่า ควรจะให้ประชาชนเข้ามารับการอบรมด้วยเพราะการให้คณะกรรมการหมู่บ้านเข้ารับการอบรมแล้วมาเผยแพร่ต่อมักไม่ค่อยได้ผลเนื่องจากประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจเท่ากับเจ้าหน้าที่เข้ามาเผยแพร่เอง เช่นเดียวกับนายสมบัติ (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ส่วนใหญ่จะพบว่ามีแต่คณะกรรมการหมู่บ้านที่ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด น่าจะให้ประชาชนทั่วไปได้เข้ารับการอบรมบ้างเพื่อจะได้มีความรู้ มีความสนใจในปัญหาเสพติดมากขึ้น และการที่ให้ประชาชนได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่โดยตรงจะได้รับความเชื่อถือ เชื่อมั่น และความสนใจมากกว่าที่จะได้รับต่อมาจากคณะกรรมการหมู่บ้านซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นนั่นเอง ส่วนนายสมนึก (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้ให้ความเห็นว่าผู้เข้ารับการอบรมนอกจากคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดแล้ว ควรให้แต่ละหมู่บ้านจัดเด็กที่เสพยาเสพติดให้เข้ามารับการอบรมด้วย เพื่อต้องการให้เด็กกลุ่มนี้ได้รับความรู้ความเข้าใจ และได้เห็นถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด ซึ่งอาจทำให้ผู้เสพยาเสพติดเลิกเสพยาได้ อันเป็นผลทำให้ผู้ติดยาเสพติดมีจำนวนลดลง รวมทั้งบุคคลเหล่านี้จะมีส่วนสำคัญที่ช่วยชักนำผู้ที่เสพยารายอื่น ๆ ให้เลิกเสพยาเสพติดตามมาได้แต่ยังมีข้อจำกัดของจำนวนคนที่เข้าร่วมประชุมที่กำหนดมาให้เข้าร่วมประชุมประมาณ 200 คน แต่เฉพาะคณะกรรมการ

ต่อต้านยาเสพติดของแต่ละหมู่บ้านรวมกันก็เกือบครบจำนวนแล้ว เช่นเดียวกับนายวิชา (ข้าราชการครู) ที่กล่าวว่า การจัดอบรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่จัดขึ้นมานั้น อยากให้ประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะวัยรุ่นในหมู่บ้าน หรือกลุ่มผู้ติดยาได้เข้ารับฟัง จะได้เป็นการช่วยกระตุ้นให้เลิกเสพยาเสพติดไปในตัว

กล่าวโดยสรุป โครงการฝึกอบรมคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตำบลนครชุม เป็นโครงการที่ทางจังหวัดจัดขึ้น เพื่อฝึกอบรมให้แก่คณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดในทุกหมู่บ้านของตำบลนครชุม ประชาชนในตำบลนครชุมมีความเห็นว่าภายหลังอบรมจะทำให้มีการดำเนินการกับปัญหายาเสพติดมากขึ้นและควรจะให้ประชาชนทั่วไปได้เข้ารับการอบรมด้วย เพราะจะทำให้เกิดความเชื่อถือ และเป็นการกระตุ้นประชาชนให้ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด

ผลของการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของคณะกรรมการหมู่บ้าน

ตำบลนครชุม

จากการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของคณะกรรมการหมู่บ้านตำบลนครชุมที่ได้ดำเนินการมาในหลายรูปแบบนั้น ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นถึงผลของงานว่าประสบความสำเร็จในการป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านได้มากน้อยเพียงใด จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาชนในชุมชนตำบลนครชุมได้ให้ข้อคิดเห็นไว้ดังนี้

นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ให้ความเห็นว่า ทำให้ปัญหายาเสพติดในแต่ละหมู่บ้านลดลงไปจากเดิมบ้าง ดังจะเห็นได้จากการที่มีเด็กบางคนในหมู่บ้านที่ติดยาเสพติด แล้วมีคนเห็นความสามารถชักชวนมาเล่นฟุตบอล มีผู้สนับสนุนให้ตั้งเป็นทีมฟุตบอลมีการแข่งขันกับที่อื่นก็สามารถเลิกยาเสพติดได้แล้ว ถึงแม้ว่าจะเป็นเพียงส่วนน้อยที่ทำได้สำเร็จ แต่ก็มี ความพยายามที่จะทำกันต่อไป ลงมือทำดีกว่าไม่ได้ทำอะไรเลย ถึงแม้ว่าจะได้ผลเพียงเล็กน้อย ก็ยังดีกว่าไม่ได้ผลอะไรเลย เช่นเดียวกับนายสมนึก (คณะกรรมการกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า โครงการลานกีฬาได้ผลก็ตรงที่ เด็กวัยรุ่นในหมู่บ้านมีสถานที่เล่นกีฬาเพิ่มและหันมาเล่นกีฬากันมากขึ้นมีการตั้งทีมแข่งขันทำให้เด็กหันมาสนใจกีฬากันมากขึ้น อย่างน้อยเด็กเขาก็มีกิจกรรมทำกันจะได้ไม่มีเวลาไปจับกลุ่มมั่วสุมเสพยาเสพติด ส่วนนายสมหมาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้ให้ความเห็นว่า

เราสามารถดูแลป้องกันปัญหายาเสพติดในส่วนของหมู่บ้านเราเองได้ เช่น ปัญหาที่มาจากเด็ก ภายนอกหมู่บ้านที่เข้ามาอาศัยเข้าบ้าน หรือเช่าหอพักภายในหมู่บ้าน แล้วมีการมั่วสุมเสพยาเสพติด หรือมีการซื้อขายยาเสพติดกัน ก็สามารถจัดการโดยให้เจ้าหน้าที่มาจับกุม หรือเชิญให้ออกไปจากหมู่บ้านโดยไม่ให้เข้าบ้านหรือเช่าหอพักต่อไป แต่ปัญหาเสพติดก็ยังไม่หมดไปจากชุมชน เป็นแต่เพียงการป้องกันไม่ให้มีการเข้ามาเสพยาเสพติดหรือทำการซื้อขายในหมู่บ้านของเราเท่านั้น ซึ่งมันก็ได้ผลแต่เฉพาะในหมู่บ้านของเราเองเพราะเด็กกลุ่มนี้ก็จะไปหาที่อยู่อื่นๆ ไปหาแหล่งมั่วสุม แห่งใหม่ในหมู่บ้านอื่นต่อไป และเด็กในหมู่บ้านเราเองอาจจะไปซื้อขาย หรือไปเสพกันในหมู่บ้านอื่นก็ได้

แต่ในส่วนของนายวินัย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า การป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านไม่ได้ผลเท่าไรนัก เพราะคนที่เสพยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นพวกที่ทำงานมีการเสพยาเพื่อช่วยในการทำงาน เช่น ทำนา ทำไร่ พวกรับจ้างทั่วไป กรรมกร รับจ้างตัดอ้อย เก็บถั่วเหลือง เก็บมันสำปะหลัง เป็นพวกที่ต้องทำงานกับแดด ต้องใช้กัญชา ใ้ยาบ้า เพราะมันจะช่วยทำให้ไม่ค่อยร้อน มีแรงในการทำงาน แล้วก็ใช้กันมาประจำจนชินแล้ว ยากที่จะทำให้เลิกเสพได้ สอดคล้องกับนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวเพิ่มเติมว่า ในส่วนของผู้ที่เสพยาเสพติดในการทำงานจะป้องกันไม่ให้มีการเสพยาได้ยาก เพราะกลุ่มคนเหล่านี้เสพยาเพื่อช่วยให้ทำงานได้ ช่วยให้มีความแข็งแรงสามารถทำงานได้มากและนานขึ้น ถ้าไม่เสพจะรู้สึกว่ามีแรงจึงทำให้มีการเสพกันเป็นประจำจนมีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาไปแล้ว

ส่วนนางสมจิต (ประชาชน) กล่าวว่า ตั้งแต่มีการประกาศเตือนเรื่องยาเสพติดกันมาตลอด ทั้งจากส่วนของการประกาศเตือนจากคณะกรรมการหมู่บ้านเอง และจากสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองหันมาสนใจลูกหลานของตนเองกันมากขึ้น มีหลายครอบครัวที่พาลูกหลานที่เสพยาไปรับการรักษาจนหายแล้ว เช่นเดียวกับนายสุชาติ (ข้าราชการครู) ที่กล่าวว่า ภายหลังจากที่มีการประกาศเตือนถึงพิษภัย อันตรายของยาเสพติด ทำให้ประชาชนในชุมชนให้ความสนใจกับปัญหาเสพติดมากขึ้น ดูแลเอาใจใส่ลูกหลานกันมากขึ้น และยังกล่าวเพิ่มเติมว่า การแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาจับกุมผู้เสพยาเสพติดกันมากขึ้นนั้น ทำให้ผู้ติดยาเสพติดในชุมชนลดลงไปได้ สอดคล้องกับนางปราณี (ประชาชน) ที่กล่าวว่า หลังจากที่มีการแจ้งเบาะแสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาจับกุมผู้เสพยาเสพติดในหมู่บ้าน ก็พบว่า

จำนวนผู้เสพยาเสพติดในหมู่บ้านลดลงไปจากเดิม เด็กที่เคยถูกจับเพราะเสพยาเสพติดก็สามารถเลิกเสพยาได้หลายคน

ในด้านของความร่วมมือของประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติด นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ให้ความเห็นว่า ได้รับความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การแข่งขันกีฬา การช่วยกันสอดส่องดูแล ตักเตือนลูกหลานที่เสพยาเสพติด รวมถึงการเข้าร่วมประชุมเสนอปัญหาและแนวทางในการป้องกันยาเสพติด สิ่งเหล่านี้เองที่เป็นผลให้ปัญหายาเสพติดในชุมชนลดน้อยลงจากเดิม มีผลทำให้ผู้ที่คิดโครงการหรือผู้ที่เป็นตัวหลักในการดำเนินการ มีกำลังใจในการทำงานมากขึ้นไปอีกด้วย สอดคล้องกับนายสมหมาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ประชาชนในหมู่บ้านให้ความร่วมมือในการป้องกันยาเสพติดกันดี ไม่ว่าจะเป็นการร่วมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การร่วมเล่นกีฬาในหมู่บ้าน เช่นเดียวกับนางสมจิต (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่ก็จะให้ความร่วมมือในการป้องกันยาเสพติดในบางเรื่องก็จะให้ความร่วมมือกันดี เช่น การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การร่วมเล่นกีฬา การเข้าร่วมแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างหมู่บ้าน แต่ในบางเรื่องที่ค่อนข้างเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายเช่น การแข่งเบาะแสผู้ค้ายาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ก็จะไม่ค่อยได้ให้ความร่วมมือกันเท่าที่ควร เพราะกลัวได้รับอันตรายจากผู้ค้ายาเสพติด กลัวถูกใส่ร้ายในข้อหาขายยาเสพติดจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือถูกใส่ร้ายจากกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด

กล่าวโดยสรุป ผลจากการดำเนินการป้องกันยาเสพติดของคณะกรรมการหมู่บ้านตำบลนครชุม ตามที่ได้ทำมานั้นสามารถป้องกันปัญหายาเสพติดได้ทางหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากการมีโครงการลานกีฬาเด็กในหมู่บ้านหันมาสนใจกีฬากันมากขึ้นจะได้ไม่มีเวลาไปจับกลุ่มมั่วสุมเสพยาเสพติด เด็กที่ติดยาเสพติดเมื่อมาอยู่ในกลุ่มที่ไม่เสพยาก็สามารถเลิกยาเสพติดได้ การประกาศเตือนเรื่องยาเสพติดทั้งจากส่วนของการประกาศเตือนจากคณะกรรมการหมู่บ้านเอง และจากสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองหันมาสนใจลูกหลานของตนเองกันมากขึ้น อีกทั้งการแจ้งเบาะแสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาจับกุมผู้ที่เสพยาเสพติดในหมู่บ้านก็ทำให้จำนวนผู้เสพยาเสพติดในหมู่บ้านลดลง นอกจากนี้การที่ประชาชนในชุมชนได้ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น เช่น การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

การเข้าร่วมแข่งขันกีฬา การช่วยกันสอดส่องดูแลเด็กเดือนลูกหลานที่เสพยาเสพติด การเข้าร่วมประชุมเสนอปัญหาและแนวทางในการป้องกันยาเสพติด สิ่งเหล่านี้เองที่เป็นผลให้ปัญหายาเสพติดในชุมชนลดน้อยลงจากเดิม แต่อย่างไรก็ตามในส่วนของการใช้ยาเสพติดในการทำงานยังไม่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดการเสพยาได้มากนัก

ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันยาเสพติดของคณะกรรมการหมู่บ้าน

ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันยาเสพติดของคณะกรรมการหมู่บ้านมีดังนี้

1. ด้านความปลอดภัย

จากการสัมภาษณ์ นายสมรักษ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) กล่าวว่า ขณะนี้ยังไม่มี การดำเนินการที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านมากนักและตนเองยังไม่กล้าเข้าไปยุ่ง เพราะยังเกรงกลัวอิทธิพลของคนขาย แต่จะทำเท่าที่จังหวัดสั่งการมาเท่านั้น เช่น การตั้งคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติด ซึ่งก็ยังไม่มีการหรือนโยบายที่จะทำอะไรต่อ การจัดคนเข้ารับการอบรมในโครงการต่าง ๆ เช่นเดียวกับนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ในการดำเนินการที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด จะไม่มีใครกล้าที่จะแสดงตนเป็นผู้นำในการดำเนินการ และให้ความร่วมมือในการดำเนินการกันอย่างจริงจัง เนื่องจากกลัวอิทธิพลของผู้ขาย ทุกคนรักตัวเอกรักครอบครัว กลัวตาย กลัวถูกฆ่าปิดปากหากไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การแจ้งเบาะแสผู้ค้ายาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ก็เหมือนกัน ไม่ค่อยมีใครกล้าแจ้งความ ถึงรู้ก็ทำเป็นไม่รู้ไม่สนใจ เพราะไม่มีความไว้วางใจในเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไม่แน่ใจว่าคนไหนไว้วางใจได้ เกิดไปแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ค้ายาเสพติดเอง ก็อาจจะถูกกลั่นแกล้งจับกุมและป้ายความผิดให้ หรืออาจถูกเพ่งเล็งหรือถูกลอบทำร้ายก็ได้ และมีบางครั้งที่แจ้งแหล่งขายแก่เจ้าหน้าที่ไปแล้วเมื่อเจ้าหน้าที่เข้ามาตรวจค้นก็ไม่พบ เพราะได้มีการแจ้งให้รู้ล่วงหน้าว่าวันไหนจะเข้ามาตรวจ ซึ่งสอดคล้องกับนายปริญญา (ผู้บริหารโรงเรียนประถม) ที่กล่าวว่า มีคณะกรรมการหมู่บ้านบางคนเล่าให้ฟังว่า ไม่กล้าเข้าไปยุ่งในเรื่องของยาเสพติด โดยเฉพาะในเรื่องของการแจ้งเบาะแสผู้ค้ายาแก่เจ้าหน้าที่ เพราะเมื่อกลุ่มผู้ค้าถูกตำรวจจับหรือรู้ว่าไปแจ้งความก็จะโกรธ เกลียด และกลายเป็นปฏิปักษ์กับคณะกรรมการหมู่บ้านผู้นั้นทันที และยังกล่าวว่าผู้ค้ายาก็คือกลุ่มม็ลหรือเจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่ค้ากันเองและนางสมจิต (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีใครกล้าเข้าไปยุ่งในเรื่องที่

เกี่ยวกับปัญหายาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการแจ้งเบาะแสผู้เสพหรือผู้ค้ายาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพราะกลัวได้รับอันตรายจากผู้ค้ายาเสพติด กลัวถูกใส่ร้ายในข้อหาขายยาเสพติดจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือถูกใส่ร้ายจากกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด นายวิโรจน์ (ประชาชน) ก็กล่าวเช่นเดียวกันว่า ชาวบ้านทั่วไปไม่ค่อยมีใครอยากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เนื่องจากกลัวได้รับอันตรายจากผู้ค้ายาเสพติด

กล่าวโดยสรุป การเกรงกลัวอิทธิพลหรือกลัวได้รับอันตราย จากผู้ค้ายาเสพติดหรือเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทำให้ประชาชนไม่กล้าให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ ส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไม่ได้ผลเต็มที่นัก

2. ด้านงบประมาณ

นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่าในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด นั้นถ้าเป็นการดำเนินการตามนโยบายหรือโครงการของทางจังหวัด ก็จะมีงบประมาณสนับสนุน แต่ในบางโครงการที่ทางหมู่บ้านคิดขึ้นมาเองนั้นมักจะไม่มีการสนับสนุนจากทางจากทางรัฐบาล ผู้คิดโครงการต้องหาเงินสนับสนุนกันเองจากหน่วยงานต่าง ๆ หรือจากประชาชนภายในหมู่บ้าน ดังจะเห็นได้จากโครงการลานกีฬาในหมู่บ้านที่พบว่าบางหมู่บ้านต้องล้มเลิกโครงการไป เพราะไม่มีเงินงบประมาณสนับสนุนในเรื่องของการซื้ออุปกรณ์กีฬาหรือเงินที่จะใช้ปรับปรุงสถานที่ให้เป็นสนามกีฬา สอดคล้องกับนายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ในบางแห่งที่เคยมีโครงการลานกีฬามาแล้วแต่ก็ต้องล้มสลายไป เพราะขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดหาอุปกรณ์ที่ชำรุด และงบประมาณสนับสนุนในเรื่องของการแข่งขัน เพราะถ้ามีการจัดแข่งขันเรื่อย ๆ ก็จะทำให้มีการฝึกซ้อมเพื่อทำการแข่งขันกันตลอด และนายวิโรจน์ (ประชาชน) ที่กล่าวว่า มีประชาชนในชุมชนได้จัดตั้งทีมฟุตบอลขึ้นมา โดยออกค่าใช้จ่ายกันเอง มีบางครั้งที่ได้รับบริจาคจากประชาชนในชุมชน หน่วยงานของรัฐไม่เคยมีงบประมาณมาสนับสนุน และได้กล่าวเพิ่มเติมว่า หากหน่วยงานรัฐให้การสนับสนุนจะทำให้โครงการนี้มีความยั่งยืนไปตลอด และยังช่วยป้องกันยาเสพติดได้อีกทางหนึ่ง

กล่าวโดยสรุป การขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดโครงการลานกีฬาในชุมชน ในด้านอุปกรณ์ การให้งบประมาณสนับสนุนในการจัดการแข่งขัน ทำให้บางหมู่บ้านต้องยกเลิกโครงการลานกีฬาไป และยังทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการ

3. ด้านความร่วมมือ

นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า ในบางครั้งที่มีการแจ้งให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองทราบว่าลูกหลานของตนเองติดยาเสพติด เพื่อจะได้ตักเตือน ร่วมมือกันแก้ไขและให้พาไปรักษา ก็จะไม่ได้รับการยอมรับจากคนในครอบครัวว่าลูกหลานตนเองติดยาเสพติดหรือไม่ ยอมให้ความร่วมมือในการตักเตือน ไม่ยอมพาลูกหลานไปรักษา ไม่ยอมให้เข้าไปยุ่ง ทั้งนี้เนื่องจากมีความรู้สึกอับอายเพื่อนบ้าน กลัวเพื่อนบ้านจะรู้ กลัวเสียชื่อเสียง เช่นเดียวกับนายสมทรง (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการที่ให้แจ้งชื่อผู้ที่เสพยาเสพติดในครอบครัว เพื่อจะได้พาไปรักษา เพราะส่วนใหญ่จะรู้สึกอาย กลัวเสียชื่อเสียง และนายวิชัย (ประชาชน) ได้กล่าวทำนองเดียวกันว่า เคยมีบางครั้งที่ไปแจ้งให้ผู้ปกครองของเด็กที่เสพยาเสพติดได้รับทราบว่าเคยเห็นลูกหลานของคนเหล่านั้นเสพยาเสพติดแล้วผู้ปกครองของเด็กเหล่านั้นไม่เชื่อ กลายเป็นเรื่องทะเลาะกันไปใหญ่โตว่าไปกล่าวหาว่าลูกหลานของเขาเสพยา จนหลายคนไม่สนใจปล่อยให้เป็นเรื่องภายในครอบครัวกันเอง นอกจากนี้ นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ยังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่ไม่นิยมไปรับการรักษาเนื่องจากกลัวว่าจะถูกตำรวจจับติดคุก มีความเชื่อว่าถ้าแสดงตนหรือเปิดเผยตัวเองออกไปรับการรักษาแล้ว ประวัติของตนเองจะอยู่ในมือของตำรวจแล้วกลายเป็นจุดเพ่งเล็งของตำรวจในการถูกติดตามตัว ในกรณีนี้ทางผู้ใหญ่บ้านก็ได้ชี้แจงให้รับทราบแล้วว่า ผู้เสพยาเสพติดถือว่าเป็นผู้ป่วยต้องได้รับการรักษาและช่วยเหลือและไม่มีควมผิด นางสมจิต (ประชาชน) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า มีชาวบ้านหลายคนที่ไม่ยอมพาลูกไปรักษาเพราะกลัวว่าลูกของตนเองจะถูกตำรวจจับ แต่ก็เห็นมีหลายรายที่แจ้งให้ตำรวจเข้ามาจับกุมลูกหลานตนเองที่เสพยาเพื่อให้เจ้าหน้าที่พาไปรักษา

กล่าวโดยสรุป ปัญหาด้านการไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองบางคนที่ไม่ยอมรับว่าลูกหลานตนเองติดยาและไม่ให้ความร่วมมือในการพาไปรักษา และจากผู้เสพยาเสพติดบางคนที่ไม่ยอมให้ความร่วมมือในการไปรับการรักษา เนื่องจากกลัวถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมหรือกลายเป็นจุดเพ่งเล็งของตำรวจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้จำนวนผู้ติดยาเสพติดในชุมชนยังคงมีอยู่

การป้องกันยาเสพติดตามโครงการโรงเรียนสีขาว

โครงการโรงเรียนสีขาวเป็นโครงการที่จัดขึ้นในสถานศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อที่จะปกป้อง คัดกรอง และดูแลเยาวชน โดยเฉพาะเยาวชนในสถานศึกษาให้พ้นจากมหันตภัยสารเสพติด การพนัน สื่อลามก และการทะเลาะวิวาท ที่จะนำไปสู่อาชญากรรม และความเสื่อมโทรมทางสังคม จึงเป็นภารกิจของโรงเรียนที่จะต้องพัฒนาเยาวชนให้เป็นทรัพยากรที่มีค่าของประเทศ โดยใช้ยุทธศาสตร์การสร้าง “โรงเรียนสีขาว” เป็นภูมิคุ้มกันนักเรียนให้ปลอดภัยจากสารเสพติด การพนัน สื่อลามก และการทะเลาะวิวาทได้อย่างถาวร (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 1)

การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาวมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. สร้างความตระหนักในการพัฒนาโรงเรียนสีขาวให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน
2. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ
3. กำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกับชุมชน
4. กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน
5. ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์
6. นิเทศ และประเมินผลระหว่างการดำเนินงาน และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง
7. ประเมินผลการดำเนินงานตลอดแผน
8. สรุปและรายงานผล
9. ประกาศความเป็นโรงเรียนสีขาวให้เป็นที่ยอมรับ
10. ดูแลโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนสีขาวที่ยั่งยืนตลอดไป

การป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตตำบลนครชุม

การป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตตำบลนครชุมนี้ ผู้วิจัยได้มาจากการสัมภาษณ์อาจารย์ฝ่ายปกครอง อาจารย์ นักเรียน ดังนี้

นายวิทยา (อาจารย์ฝ่ายปกครอง) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินการป้องกันยาเสพติดในระยะเริ่มแรกจะเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในห้องเรียน การดูแลป้องกันไม่ให้มีการใช้สารเสพติดในโรงเรียน ในกรณีที่พบเห็นนักเรียนเสพยาเสพติดก็จะเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อให้รับทราบ

และให้ช่วยกวาดขันดูแลเอาใจใส่บุตรหลานของตนให้มากยิ่งขึ้น นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา หลังจากที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดโดยเฉพาะยาบ้า ที่แพร่ระบาดเข้ามาในโรงเรียนอย่างแพร่หลายนั้น ทางโรงเรียนได้ดำเนินการกับปัญหาเสพติด ด้วยการเชิญคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เข้ามาตรวจปิดสวาระของนักเรียนในกลุ่มที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดโดยเฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง ในรายที่มีการเสพยาเสพติดก็จะเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อให้พาไปรักษา เมื่อรักษาหายแล้วก็จะให้กลับมาเรียนหนังสือต่อได้อีก ซึ่งจะมีการตักเตือนและติดตามผลกันตลอด ในด้านการป้องกันยาเสพติดดำเนินการโดยเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเข้ามาให้ความรู้ มีการแสดงนิทรรศการ จัดบอร์ดให้ความรู้เรื่องยาเสพติด การติดตามการตรวจปิดสวาระเป็นประจำโดยไม่แจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า จัดส่งนักเรียนที่เสพยาเสพติดให้เข้ารับการอบรมตามโครงการป้องกันยาเสพติดของกรมสามัญศึกษา และมีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดตามนโยบายของกรมสามัญศึกษามาโดยตลอด ในกรณีที่มีการจับได้ว่าเป็นผู้ขายยาเสพติดในโรงเรียนก็จะไล่ออกทันที ซึ่งมีการพบว่า นักเรียนที่ถูกจับได้ว่าเป็นผู้ขายยาเสพติดนั้น เป็นผู้ที่มีการส่งมาจากภายนอกให้เข้ามาเป็นนักเรียน เพื่อขายยาเสพติดในโรงเรียนกันโดยตรงไม่ได้ตั้งใจเข้ามาเรียน แต่ตั้งใจที่จะเข้ามาขายและแพร่หลายยาเสพติดให้กับนักเรียนโดยเฉพาะ ดังนั้น นักเรียนกลุ่มนี้จึงไม่เกรงกลัวที่จะถูกไล่ออก

ในปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ก็ยังคงมีการดำเนินการอย่างจริงจังเหมือนเดิม แต่ให้ความสำคัญไปในกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มที่มีแนวโน้มว่าจะเสพยาเสพติดมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2541 ทางโรงเรียนได้ดำเนินการตามโครงการโรงเรียนสีขาว ได้ดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสารเสพติดตามแนวทางการป้องกันและแก้ปัญหาสารเสพติด ในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1. สำรวจสภาพการใช้สารเสพติดของนักเรียนโดยจำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ไม่เคยใช้สารเสพติด กลุ่มที่มีประสบการณ์แต่ไม่ติด กลุ่มผู้ติดยาและกลุ่มที่มีพฤติกรรมค้ายา

2. ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยแยกดำเนินการในแต่ละกลุ่มดังนี้

- 2.1 กลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยใช้สารเสพติด จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดโดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย การให้ข้อมูลข่าวสาร และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วยการจัดบอร์ดนิทรรศการในโอกาสสำคัญ การส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา การเล่นดนตรี กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี การออกกำลังกายชวน การจัดชมรมวิชาต่างๆ การนั่งสมาธิ การตั้งชมรม

พุทธศาสน์ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมสหกรณ์ และกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในโรงเรียน

2.2 กลุ่มนักเรียนที่มีประสบการณ์ใช้สารเสพติด จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาโดยเน้นการแนะแนว ฝึกทักษะชีวิต การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อน การให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหา จัดให้มีครูพี่เลี้ยงเพื่อจะได้ปรับทุกข์และขอรับคำปรึกษา การใช้การตรวจค้น และสุ่มตรวจปัสสาวะแก่นักเรียนเป็นครั้งคราวโดยไม่แจ้งล่วงหน้า การจัดทำกลุ่มบำบัดในลักษณะของค่ายนักเรียน

2.3 กลุ่มนักเรียนที่ติดยา จัดให้มีการสุ่มตรวจปัสสาวะในกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยง การประสานงานกับผู้ปกครองและหน่วยงานสาธารณสุข จัดทำกลุ่มบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ การให้พักการเรียนบำบัดจนหายแล้วให้กลับมาเรียนใหม่ โดยมีครูอาจารย์ ดูแลใกล้ชิด

2.4 กลุ่มที่มีพฤติกรรมค้ายา ให้ครูอาจารย์ นักเรียน ร่วมกันสอดส่องและแจ้งเบาะแส การตรวจสุขภาพประจำปี การตรวจค้นหาสารเสพติดและสุ่มตรวจปัสสาวะ และการแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบสำหรับกลุ่มที่มีพฤติกรรมค้ายา

ภายหลังจากดำเนินการป้องกันยาเสพติดไปแล้วนั้นพบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ 2541 เป็นต้นมา ปัญหายาเสพติดเริ่มลดลงไปจากเดิม

นายอาทิตย์ (อาจารย์) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า มีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดกันอย่างจริงจังเมื่อประมาณปี พ.ศ.2539 ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการป้องกันยาเสพติดตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มีการสังเกตเด็กนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเรียกมาพูดคุยและมีการสุ่มตรวจปัสสาวะเป็นประจำ มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติดตามแต่โอกาส ภายหลังจากที่มีการดำเนินการกับปัญหายาเสพติดกันอย่างจริงจัง ทำให้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนลดลงไปจากเดิม มาลี (นักเรียน) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ทางโรงเรียนได้มีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดกันอย่างจริงจังมาตลอด ตั้งแต่มีการระบาดของยาเสพติดเข้ามาในโรงเรียนเมื่อประมาณปี พ.ศ.2539 เป็นต้นมา โดยมีการตั้งสารวัตรนักเรียน ซึ่งตนเองได้ร่วมเป็นสารวัตรนักเรียนด้วย ให้สังเกตเด็กนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด แล้วแจ้งรายชื่อให้อาจารย์ฝ่ายปกครองทราบ เพื่อที่อาจารย์จะเรียกไปพูดคุย มีการเชิญผู้ปกครองในรายที่มีการเสพยาเสพติดให้มาพบ มีการตรวจปัสสาวะโดยเฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง โดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าซึ่ง

เป็นการกดดันผู้ที่เสพยามาก เพื่อนที่เสพยาจะกลัวว่าจะถูกจับได้ และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนที่เสพยาบ้าเลิกเสพยาไปในที่สุด ในรายที่เคยตกเตือนหลายครั้งแล้วยังไม่เลิกก็จะไล่ออกจากโรงเรียน ส่วนในรายที่ขายยาเสพติดก็จะถูกไล่ออกเช่นกัน นอกจากนี้ก็มีการส่งตัวแทนนักเรียนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติดตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น แต่ก็จะไม่ค่อยได้ผลเท่าใดนัก เพราะผู้ที่เข้าอบรมคือสารวัตรนักเรียน ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่แล้ว ปัญหาประการหนึ่งของการจัดอบรมคือภายหลังการอบรม ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีการประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง เช่น เคยมีการให้นักเรียนจดพฤติกรรมของเพื่อนที่มีการเสพยาเสพติดแล้วให้แจ้งต่อคณะผู้จัดอบรม แต่ก็ไม่เห็นมีใครเข้ามารับรายงานจากนักเรียนเพื่อนำไปดำเนินการต่อ และยังคงกล่าวอีกว่าในการจัดอบรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เข้ารับการอบรมทุกคน มีการเชิญผู้ที่เสพยาเสพติดที่มีสภาพน่ากลัวให้มาพูดให้ฟัง เชิญผู้ที่มีประสบการณ์ติดยาเสพติดแต่รักษาหายแล้ว เข้ามาพูดคุยกับนักเรียนจะได้ผลมากกว่า เพราะเพื่อนนักเรียนหลายคนมีความรู้สึกกลัว และทำให้ไม่กล้าที่จะทดลองเสพ ภายหลังที่โรงเรียนมีการดำเนินการกันอย่างจริงจังมาตลอดนั้น ทำให้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนลดลงไปมาก ในส่วนของนางสมจิต (ประชาชน) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า เท่าที่ทราบทางโรงเรียนมีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดกันอย่างจริงจัง ตั้งแต่ในช่วงปี พ.ศ.2539 เป็นต้นมา มีการจัดอบรมยาเสพติดกันในโรงเรียน มีการตรวจปัสสาวะในเด็กนักเรียน มีการเรียกผู้ปกครองนักเรียนที่เสพยาเสพติดไปพบเพื่อร่วมมือกันแก้ไข ทำให้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนลดลงไปบ้าง และจากการสัมภาษณ์พระภิกษุรูปหนึ่งได้กล่าวเพิ่มเติมว่า เท่าที่ทราบบางโรงเรียนเคยจัดอบรมเกี่ยวกับยาเสพติดแก่นักเรียนในโรงเรียน โดยเชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาเป็นวิทยากร บางครั้งก็ให้พระภิกษุเข้าไปเทศน์สั่งสอนเด็กนักเรียนในเรื่องของยาเสพติด และมีการเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดร่วมกับทางจังหวัด นอกจากนี้นายสมทรง (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ตนเองเป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียน แต่ก็ยังไม่มีกำหนดนโยบายร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติด

กล่าวโดยสรุป การป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในตำบลนครชุมนี้ได้ดำเนินงานป้องกัน โดยการปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันและแก้ปัญหาสารเสพติดในกระทรวงศึกษาธิการนับตั้งแต่ยาเสพติดเริ่มแพร่ระบาดเข้ามาสู่นักเรียนตั้งแต่ปีพ.ศ.2539 ด้วยวิธีการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด การจัดอบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การส่งผู้แทนนักเรียนไปรับการอบรมเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด และดำเนินการด้านปรามการเสพยาเสพติดด้วยการตรวจปัสสาวะในนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโดยเฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง การขอความร่วมมือผู้ปกครองเพื่อบำบัดรักษานักเรียนเสพยาเสพติด การลงโทษนักเรียนที่ค้ายาเสพติด จนทำให้จำนวนผู้ติดยาเสพติดลดลง

การป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตตำบลนครชุม

การป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในตำบลนครชุม จากการสัมภาษณ์นายปริญญา (ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา) กล่าวว่า ในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในส่วนของโรงเรียนระดับประถมศึกษานั้น จะเป็นในลักษณะของการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในชั้นเรียน เช่น ในเวลาสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หรือในรายวิชาพุทธศาสนา เป็นต้น มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาบ้าเป็นประจำเสมอ การให้ครูอาจารย์การสังเกตอาการและพฤติกรรมของเด็กนักเรียน ใครที่มีพฤติกรรมแปลก ๆ หรือที่มีแนวโน้มว่าจะเสพยา ก็จะเรียกเข้ามาคุยเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งสอบถามจากเพื่อนในกลุ่มที่ใกล้ชิดอีกด้วย และเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2542 ทางโรงเรียนได้สมัครเข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามโครงการ สำหรับโครงการโรงเรียนสีขาวในระดับประถมศึกษานี้มีเข้ามาเมื่อปี พ.ศ.2541 โดยให้มีโรงเรียนนำร่องกลุ่มละ 1 แห่งก่อน แล้วต่อมาจึงให้โรงเรียนทุกโรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการละเอียดยเพิ่ม และในขณะนี้ได้มีโครงการโรงเรียนสีขาวเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด ซึ่งเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งได้เข้าร่วมโครงการ ในส่วนของการร่วมกันป้องกันยาเสพติดกับชุมชนได้ทำโดยการช่วยสอดส่องดูแลแหล่งที่มีการมั่วสุมของเด็กในชุมชนแล้วแจ้งให้ทางผู้ปกครองทราบ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะรู้ว่าเป็นลูกหลานของใคร เนื่องจาก

เป็นคนในพื้นที่อยู่แล้ว เพื่อให้ผู้ปกครองคอยดูแลหลานตนเองไม่ให้ไปนั่งมั่วสุ่มกัน นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่า แต่ก่อนโรงเรียนมักถูกใช้เป็นแหล่งมั่วสุ่มเสพยาเสพติดกันในช่วงกลางคืน ต่อมาทางโรงเรียนได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาตรวจตราให้บ่อย ๆ ครั้งขึ้น ทำให้ไม่กล้ามาใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเสพยาอีก นายอุทัย (ข้าราชการในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ปัญหายาเสพติดในระดับประถมศึกษายังไม่ค่อยพบ การป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนก็จะเป็นในลักษณะของการให้ความรู้ในชั้นเรียน จนมาในปี พ.ศ.2541 เป็นต้นมาที่จัดให้มีโรงเรียนนำร่องโครงการโรงเรียนสีขาว แล้วต่อมาก็ให้ทางโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติสมัครเข้าโครงการโรงเรียนสีขาว ซึ่งในเขตตำบลนครชุมก็มีหลายโรงเรียนที่สมัครเข้าโครงการโรงเรียนสีขาวแล้ว นายองอาจ (ข้าราชการครู) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า ในโรงเรียนระดับประถมศึกษายังไม่ค่อยมีการดำเนินการป้องกันยาเสพติดกันอย่างชัดเจน ที่ผ่านมาจะเป็นในลักษณะของการอบรมสั่งสอนโดยสอดแทรกเข้าไปกับรายวิชาอื่น ๆ และทางโรงเรียนเคยนิมนต์พระสงฆ์เข้ามาอบรมสั่งสอนแก่เด็กนักเรียน นอกจากนั้นก็เป็นการเข้าร่วมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดกับทางจังหวัด และหน่วยงานอื่น ๆ สอดคล้องกับนายวิชา (ข้าราชการครู) ที่กล่าวว่า การป้องกันยาเสพติดในระดับประถมยังไม่ค่อยมีการดำเนินการกันมาก เพราะเด็กนักเรียนระดับประถมยังเล็กมาก และยังไม่พบว่า มีเด็กนักเรียนในโรงเรียนเสพยาเสพติด จึงมีแต่การสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับยาเสพติดในรายวิชาต่าง ๆ การจัดบอร์ดเกี่ยวกับยาเสพติด มาในปี พ.ศ.2542 ที่ทางโรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว และนายวิโรจน์ (ประชาชน) ที่กล่าวว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษายังไม่ค่อยมีการป้องกันยาเสพติดกันมากนัก เพราะเด็กยังเล็กและยังไม่เห็นว่ามีเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาติดยาเสพติด เช่นเดียวกับพระภิกษุรูปหนึ่ง ที่กล่าวว่า ในเด็กระดับประถมจะยังไม่ค่อยพบที่มีการเสพยาเสพติดมากนัก มีบางครั้งทางโรงเรียนนิมนต์พระเข้าไปอบรมสั่งสอนเด็กนักเรียน และนางปรานี (ประชาชน) ที่กล่าวว่า นักเรียนระดับประถมศึกษายังไม่ค่อยพบว่ามี การเสพยาเสพติดเพราะเด็กยังเล็กยังไม่รู้เรื่องมากนัก เท่าที่ทราบทางโรงเรียนมีการจัดอบรมเด็กในเรื่องของยาเสพติดเคยมีการนิมนต์พระมาเทศน์ให้นักเรียนฟัง และมีการเปิดวิดีโอเกี่ยวกับโรงเรียนสีขาวให้นักเรียนได้ดู แต่จากการสัมภาษณ์นางสมจิต (ประชาชน) ได้กล่าวว่า มีนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 บางคนที่ยาเสพติดมีจำนวนไม่มากนัก เพราะคนในครอบครัวเสพยา

กันหมดเลยเสียดาย แต่ก็ไม่เห็นว่าทางโรงเรียนจัดการอะไรเป็นรายบุคคล มีแต่การจัดอบรมเรื่อง ยาเสพติดแก่นักเรียนโดยรวมมากกว่า

กล่าวโดยสรุป การป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในตำบลนครชุมนั้น มีการดำเนินการในลักษณะของการให้ความรู้แก่นักเรียนในชั้นเรียน การจัดป้ายนิเทศก์ การนิมนต์ พระมาอบรมแก่นักเรียน และการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่าง การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางป้องกันและแก้ปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน

ในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนนั้นมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ดังนี้

1. ปัญหาในเรื่องของความปลอดภัย

จากการสัมภาษณ์นายวิทย์ (อาจารย์ฝ่ายปกครอง) กล่าวว่า ในการดำเนินการ ป้องกันยาเสพติด ทางโรงเรียนทำได้แต่เฉพาะการป้องกันไม่ให้เกิดการเสพยาเสพติดในโรงเรียน เท่านั้น ไม่กล้าขยายผลไปในส่วนอื่น เนื่องจากเกรงกลัวอิทธิพลภายนอกเพราะเคยได้รับจดหมาย ช่มชู้ สอดคล้องกับนายปริญญา (ผู้บริหารโรงเรียนประถม) ที่กล่าวว่า มีอยู่ช่วงหนึ่งมีการพูดหน้า เสาธงในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตักเตือนนักเรียนไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งการ พูดหน้าเสาธงนี้จะทำให้ได้ยินไปไกลถึงนอกโรงเรียน ภายหลังจากนั้นได้มีโทรศัพท์ช่มชู้ มีครู อาจารย์ถูกทำร้ายร่างกาย และมีการทำลายสิ่งของในโรงเรียน หรือแม้แต่ตัวผู้ปกครองนักเรียนเอง เมื่อทางโรงเรียนชักชวนให้มาเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการดำเนินการตามโครงการ โรงเรียนสีขาว ก็ปฏิเสธไม่ขอเข้ามายุ่งเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด เนื่องจากกลัวอิทธิพลของผู้ค้า ยาเสพติด กลัวได้รับอันตราย เช่นเดียวกับนางสาววันเพ็ญ (เจ้าหน้าที่สาธารณสุข) ที่กล่าวว่า เท่าที่ เคยพูดคุยกับอาจารย์ในโรงเรียนบางแห่งในตำบลนครชุมพบว่า บางโรงเรียนมีการโดนช่มชู้จาก กลุ่มผู้มีอิทธิพลภายนอก ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด นายวิโรจน์ (ประชาชน) ได้กล่าว เช่นเดียวกันว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีใครอยากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด แม้แต่ครู อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่บางคนเคยโดนช่มชู้ ถูกลอบทำร้ายก็มี และนางสมจิต (ประชาชน) ที่กล่าว

ว่า ชาวบ้านในชุมชนไม่ค่อยมีใครอยากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดกันมากนัก แม้แต่การเข้าร่วมกับทางโรงเรียนในการป้องกันยาเสพติดเพราะกลัวได้รับอันตราย

2. การขาดเงินงบประมาณ

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านหนึ่งในโรงเรียนกล่าวว่า ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดบางอย่างเช่นการตรวจปัสสาวะของนักเรียน หากโรงเรียนจัดทำการตรวจเอง จะมีความสะดวกเร็วกว่าการจัดตรวจโดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งไม่ค่อยมีเวลาที่จะเข้ามาตรวจ ทำให้เกิดความล่าช้าหรือมาในระยะเวลาไม่เหมาะสม ถ้าทางโรงเรียนสามารถดำเนินการตรวจปัสสาวะได้เองจะสะดวกเร็วขึ้น แต่ไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่มีเงินงบประมาณในการซื้ออุปกรณ์การตรวจ และน้ำยาที่ใช้ในการตรวจปัสสาวะ

3. การไม่ได้รับความร่วมมือจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองนักเรียน

จากการสัมภาษณ์นายวิทยา (อาจารย์ฝ่ายปกครอง) กล่าวว่า ในการขอความร่วมมือจากพ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียน มีบางคนไม่ยอมรับและไม่เชื่อว่าลูกหลานของตนเสพยาเสพติด จึงไม่ให้ความร่วมมือ ทำให้การดำเนินการแก้ไขไม่ต่อเนื่องและไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะถึงแม้ว่าจะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการเสพยาเสพติดในโรงเรียนได้ แต่เมื่อกลับไปอยู่บ้านก็มีโอกาสที่จะเสพยาเสพติดได้อีก เช่นเดียวกับนางสมจิต (ประชาชน) ที่กล่าวว่า มีผู้ปกครองบางคนไม่ยอมเชื่อผู้ที่มาแจ้งให้ทราบว่าลูกตนเองติดยา ไม่ว่าจะเป็นครูอาจารย์ หรือเพื่อนบ้าน เพราะจะเชื่อแต่ลูกอย่างเดียว เมื่อลูกปฏิเสธว่าไม่ได้เสพก็จะเชื่อลูกตนเองไม่สนใจคำบอกเล่าของผู้อื่น และนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า พ่อแม่บางคนจะไม่ยอมเชื่อคนอื่นที่มาบอกว่าลูกของตนเสพยา นอกจากจะพบเห็นด้วยตนเอง และมีบางรายที่ครูอาจารย์เรียกไปพบแล้วรับปากว่าจะดูแลลูกตนเองมากขึ้น แต่ก็ยังเห็นไม่สนใจลูกเหมือนเดิม นายสุรชาติ (ข้าราชการครู) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า ผู้ปกครองบางคนไม่สนใจลูกตนเองอย่างจริงจัง บางรายเคยเรียกเข้าไปพูดคุยแล้วแต่ลูกก็ยังมีปัญหา มีการเสพยาเหมือนเดิม

การป้องกันยาเสพติดในส่วนของสถานีนามัยตำบลนครชุม

การป้องกันยาเสพติดของสถานีนามัยตำบลนครชุมนี้ ผู้วิจัยได้มาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สถานีนามัยตำบลนครชุม เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร คณะกรรมการหมู่บ้าน พระภิกษุ และประชาชน ดังนี้

นายธงชัย (เจ้าหน้าที่สถานีนามัย) กล่าวว่า ทางสถานีนามัยไม่มีโครงการเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดโดยตรง แต่จะเป็นในลักษณะของการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ จัดขึ้นมา เช่น การเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับโทษ พิษภัยของยาเสพติดในชุมชน การให้คำแนะนำในการบำบัดรักษา ในการประชุมอบรมตามที่ทางชุมชนขอความร่วมมือมา การเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน โดยส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปให้ความรู้เรื่องยาเสพติด ในการอบรมผู้นำนักเรียน ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 โดยมีการจัดอบรมในทุก ๆ 2 ปี งานของสถานีนามัยรับผิดชอบด้านการรักษาผู้เสพยาเสพติด โดยการให้คำแนะนำในการเลิกเสพยา การติดตามผลผู้ที่เคยเสพยาเสพติดภายหลังเข้ารับการรักษาแล้ว ซึ่งเป็นการดำเนินการแบบระบบส่งต่อมาจากทางสำนักงานสาธารณสุข ให้มีการติดตามผลในเขตท้องที่รับผิดชอบ การให้ความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน ในการติดตามผลผู้ที่เคยติดยาเสพติดซึ่งได้เข้ารับการรักษาไปแล้ว เพื่อติดตามหลังการรักษามีการปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง สอดคล้องกับนายสมทรง (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ในส่วนหมู่บ้านเคยเชิญเจ้าหน้าที่อนามัยเข้ามาพูดคุยให้ความรู้แก่ชาวบ้านในเรื่องของสุขภาพ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด รวมทั้งวิธีการเลิกเสพยาเสพติด นายสมเกียรติ (เจ้าหน้าที่สาธารณสุข) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่างานของสถานีนามัยเป็นงานในลักษณะของการรักษา และเป็นระบบส่งต่อมาจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เช่น การติดตามผลผู้ที่เคยรับการรักษาเสพยาเสพติดมากกว่าที่จะมีการดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับยาเสพติดกันเอง ดังนั้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดโดยตรงนั้นจึงยังไม่มี ดังจะเห็นได้จาก นายวินัย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ยังไม่เห็นว่สถานีนามัยมีการดำเนินการป้องกันยาเสพติด เคยทราบว่ามีเจ้าหน้าที่อนามัยไปให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่เด็กในโรงเรียนบ้างเหมือนกัน แต่ในส่วนของหมู่บ้านก็ไม่เห็นมีการดำเนินการอะไร และนายสมพร (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ทางสถานีนามัยไม่มีการป้องกันยาเสพติดในชุมชนเท่าไรนัก แต่จะเป็นในลักษณะของการให้คำปรึกษาแก่ประชาชนในการเลิกเสพยา

ส่วนพระภิกษุรูปหนึ่งได้กล่าวว่า ไม่เห็นว่าทางสถานีอนามัยจะมีโครงการ หรือเข้ามาดำเนินการกับการป้องกันยาเสพติดในชุมชน อาจเป็นเพราะว่าไม่ใช่หน้าที่โดยตรง ส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะของการรักษาโรคมากกว่า เช่นเดียวกับนายวิโรจน์ (ประชาชน) ที่กล่าวว่า ในส่วนของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยไม่เคยเห็นเข้ามาดำเนินการที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด จะมีแต่การดำเนินการด้านบริการทางสุขภาพอื่น ๆ มากกว่า

กล่าวโดยสรุป การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของสถานีอนามัยตำบลนครชุมจะกระทำร่วมกับหน่วยงานอื่นเป็นส่วนใหญ่ เช่นการเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดตามหน่วยงานต่าง ๆ การอบรมผู้นำนักเรียน งานของสถานีอนามัยรับผิดชอบด้านการรักษาผู้ติดยา โดยการให้คำแนะนำในการรักษา การให้ความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขในการติดตามพฤติกรรมภายหลังการรักษาของผู้ติดยาเสพติดและการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งไม่มีโครงการป้องกันยาเสพติดที่ชัดเจน

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการป้องกันยาเสพติดของสถานีอนามัยตำบลนครชุม

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของสถานีอนามัยตำบลนครชุมนี้ ผู้วิจัยได้มาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประจำสถานีอนามัย และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ดังนี้ นายธงชัย (เจ้าหน้าที่ประจำสถานีอนามัย) ให้ความเห็นว่า ในการดำเนินการที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดนั้น ทางสถานีอนามัยยังไม่มีโครงการหรือกิจกรรมเป็นของตนเองโดยตรง เนื่องจากมีภาระงานประจำค่อนข้างมากไม่ว่าจะเป็นการรักษา ส่งเสริม ป้องกัน และฟื้นฟูสุขภาพ และอื่น ๆ อีก จึงไม่มีเวลาที่จะจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดขึ้นมาเอง ประกอบกับงานของทางสถานีอนามัย เป็นในลักษณะของการสั่งมาจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดให้ดำเนินการต่อ จึงขึ้นอยู่กับนโยบายของทางจังหวัดว่า จะให้มีการดำเนินการที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดอย่างไรเสียมากกว่า สอดคล้องกับนายสมเกียรติ (เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสาธารณสุข) ที่กล่าวว่า ภาระงานของสถานีอนามัยมีค่อนข้างมากอยู่แล้ว และอีกอย่างงานของสถานีอนามัยเป็นงานในระบบส่งต่อมาจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมากกว่า จึงทำให้ไม่มีโครงการอะไรที่เป็นของสถานีอนามัยโดยตรง และนางสาววันเพ็ญ (เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสาธารณสุข) ที่กล่าวว่า เช่นเดียวกันว่า งานของสถานีอนามัยมีค่อนข้างมากอยู่แล้ว และเป็นงานในลักษณะของการสานต่อจากหน่วยงานระดับสูงกว่าจึงทำให้ไม่มีโครงการป้องกันยาเสพติดโดยตรง

กล่าวโดยสรุป ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการป้องกันยาเสพติดของทางสถานีอนามัย เนื่องจากมีภาระงานประจำค่อนข้างมาก ประกอบกับงานของทางสถานีอนามัย เป็นในลักษณะของการส่งต่อมาจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดให้ดำเนินการต่อ จึงทำให้ทางสถานีอนามัยไม่มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันยาเสพติดโดยตรง

การป้องกันยาเสพติดในส่วนของสถานีตำรวจภูธรย่อยตำบลนครชุม

การป้องกันยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรย่อยตำบลนครชุมนี้ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำต๋ายามตำบลนครชุม ได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

1. การร่วมประชุมและประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลนครชุม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการฝ่ายป้องกันหมู่บ้านในเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด
2. การได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดระดับหมู่บ้าน ในบางหมู่บ้านของตำบลนครชุม ทำหน้าที่สอดส่องและดูแลปัญหายาเสพติดประจำหมู่บ้านนั้น ร่วมกับคณะกรรมการอื่น
3. ประสานงานกับชุดมวลชนสัมพันธ์ในการช่วยรณรงค์และต่อต้านยาเสพติดตามสถานศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
4. การออกตรวจในเขตพื้นที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งแนะนำชี้แจงให้กลุ่มเยาวชนวัยรุ่นเห็นถึงโทษของยาเสพติดและให้ช่วยประชาสัมพันธ์แก่บุคคลอื่นต่อ ๆ กันไปด้วย
5. การกวาดขันและจับกุมผู้กระทำความผิดอยู่เป็นประจำ และขอความร่วมมือจากประชาชนในการร่วมแจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ด้วย
6. การเป็นวิทยากรอบรมแนะนำโทษของยาเสพติดให้กับเยาวชนร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น โรงเรียน การอบรมที่หน่วยงานในชุมชนจัดขึ้น
7. จัดอบรมสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม
8. จัดทำแฟ้มประวัติผู้ต้องหา และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
9. การวางแผนจับกุมบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดตามแฟ้มประวัติที่ได้จัดทำไว้และรายงานผลการจับกุมตามลำดับชั้น

นอกจากนี้ยังกล่าวว่า จากมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดกำแพงเพชร ทางสถานีตำรวจจะรับผิดชอบงานด้านการปราบปรามยาเสพติดมากกว่า

นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าทางหมู่บ้านได้เชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดร่วมกับประชาชนในชุมชน เพื่อจะได้รับการบำบัดปัญหาเสพติดในชุมชน และร่วมชี้แจงในบางเรื่องที่ประชาชนยังขาดความเข้าใจ ส่วนนายสมทรง (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในตำบลนครชุมมีการดำเนินการกับปัญหาเสพติดอย่างจริงจัง มีการจับกุมผู้เสพและผู้ค้ากันบ่อยครั้งขึ้น บางครั้งก็มีการเข้าไปอบรมให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียน เช่นเดียวกับนางปราณี (ประชาชน) ที่กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการจัดการกับปัญหาเสพติดกันอย่างจริงจัง มีการตรวจตราในบริเวณจุดที่มีการมั่วสุมของกลุ่มวัยรุ่น และมีการจับกุมผู้ที่เสพยาบ้าในหมู่บ้านเพื่อนำไปรักษาหลายรายแล้ว และมาลี (นักเรียน) ที่กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาเสพติดกันมากเหมือนกัน เคยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปในโรงเรียน พูดคุยกับอาจารย์ในเรื่องของนักเรียนที่มีพฤติกรรมค้ายาบ้า แจ้งให้อาจารย์ทราบเพื่อช่วยกันสอดส่องดูแลและจับตาดูพฤติกรรมของเด็กนักเรียน แต่นายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในตำบลนครชุมมีบางคนเท่านั้นที่สนใจและดำเนินการกับปัญหาเสพติดอย่างจริงจัง เพราะบางครั้งที่มีการแจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ไปพบว่า เจ้าหน้าที่บางคนก็รีบเข้ามาจัดการทันที และมีบางคนที่ไม่เข้ามาหรือกว่าจะมาก็ใช้เวลาานมาก จนผู้ที่ทำผิดหายไปแยกย้ายไปหมดแล้ว เช่นเดียวกับนายวินัย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ค่อยเข้ามาตรวจตราในบริเวณหมู่บ้านมากนัก จะเข้ามาเมื่อมีการแจ้งไปเท่านั้น และยังมีบางครั้งที่แจ้งไปแล้วแต่ก็ไม่เห็นมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาแต่อย่างใด และนายวิโรจน์ (ประชาชน) ก็กล่าวเช่นเดียวกันว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ค่อยเข้ามาตรวจตราในท้องที่เป็นประจำมากนัก จะเข้ามาเมื่อมีการแจ้งจากทางประชาชน และมีบางครั้งที่แจ้งเบาะแสไปแล้วก็ไม่เข้ามาจัดการ นายวิชัย (ประชาชน) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า เคยมีบางครั้งที่แจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ให้เข้ามาจับกุมผู้ค้ายาบ้าก็จะได้ไม่ได้รับความร่วมมือ เจ้าหน้าที่ไม่ยอมมาจับกุม บอกแต่ที่ไม่มีหลักฐานที่ชัดเจน

กล่าวโดยสรุปการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของสถานีดำรวจภูธรย่อยตำบลนครชุมนี้ เป็นการกระทำตามกรอบอำนาจหน้าที่ของตน หรืองานที่ได้รับมอบหมายตามสายงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแต่จะเป็นการปราบปรามยาเสพติดมากกว่า งานด้านการป้องกันยาเสพติด ได้แก่ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานกับองค์กรและหน่วยงานอื่น โดยการเข้าไปอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่นักเรียนหรือประชาชนที่จัดอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด ทางด้านการปราบปรามโดยการออกตรวจในท้องที่รับผิดชอบ การขอความร่วมมือจากประชาชนในการแจ้งเบาะแส การจับกุมผู้กระทำความผิด เป็นต้น ยังไม่มีงานป้องกันยาเสพติดที่เป็นกิจกรรมของตนเอง เช่นเดียวกับหน่วยงานสถานีอนามัยตำบลนครชุม

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการป้องกันยาเสพติดของสถานีดำรวจภูธรตำบลนครชุม

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ป้อมยามตำรวจตำบลนครชุม กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของสถานีดำรวจภูธรย่อยตำบลนครชุมมีดังนี้

1. ประชาชนไม่กล้าให้ความร่วมมือและไม่มีความจริงจังในการทำงาน โดยเฉพาะงานเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด เช่น การใช้ข่าวสารหรือการแจ้งเบาะแสผู้กระทำความผิด เป็นต้น แต่ถ้าเป็นกิจกรรมด้านอื่นจะให้ความร่วมมือดี
2. ภารกิจงานประจำตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีมาก ทำให้การเข้าร่วมทำงานกับชุมชนหรือหน่วยงานอื่น เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดไม่สามารถทำงานได้มากเท่าที่ควร
3. ตามรัฐธรรมนูญใหม่ การเข้าขอค้น การจับกุมทำได้ยากขึ้น เพราะต้องออกหมายจับหมายค้นซึ่งมีขั้นตอนยุ่งยากและใช้เวลานาน ทำให้การทำงานมีความล่าช้ามาก
4. ขาดเงินงบประมาณการจัดซื้ออุปกรณ์การสื่อสาร ยานพาหนะ ทำให้การปราบปรามไม่ได้ผลเท่าที่ควร

นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) กล่าวว่า ประชาชนในชุมชนตำบลนครชุมส่วนใหญ่ไม่ค่อยอยากเข้ามายุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด จึงไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจมากนัก เนื่องจากเกรงกลัวอันตรายจากผู้ค้ายาและอันตรายจากเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลัวถูกยึดยึดซื้อขายยาเสพติดจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่นเดียวกับนายวิโรจน์ (ประชาชน) ที่กล่าว

ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีใครอยากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดเนื่องจากกลัวว่าจะได้รับอันตราย ไม่แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจคนใดที่จะไว้ใจได้ ส่วนใหญ่มักจะคิดกันว่าปล่อยให้เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ตำรวจจัดการกันเองดีกว่า จึงไม่ค่อยมีการแจ้งเบาะแสกันมากนัก เคยมีบางคนที่แจ้งเบาะแสไปแต่ใช้เวลานานมากกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเข้ามาจับกุม ทำให้ผู้ค้ายาเสพติดทำการซื้อขายกันไปเป็นทีเรียบร้อยแล้ว และนางสมจิต (ประชาชน) ที่กล่าวเช่นเดียวกันว่า ประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีใครกล้าแจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพราะไม่แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่คนใดที่จะไว้ใจได้ และยังเกรงกลัวอิทธิพลของผู้ค้ายาเสพติดอีกด้วยกลัวว่าตนเองและบุคคลในครอบครัวจะได้รับอันตราย บางครั้งมีการแจ้งเจ้าหน้าที่ไปแล้วก็ไม่เข้ามาจัดการ เนื่องจากเจ้าหน้าที่และผู้ค้าต่างก็ได้รับผลประโยชน์จากยาเสพติดร่วมกัน จึงทำให้ประชาชนไม่มีใครกล้าที่จะแจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่

การป้องกันยาเสพติดในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม

การป้องกันยาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลนครชุมนี้ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลได้กล่าวว่า การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นงานเชื่อมโยงประสานระหว่างอำเภอมาอย่างต่อเนื่อง เช่น เมื่อทางอำเภอต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับอันตรายของยาเสพติด องค์การบริหารส่วนตำบลจะรับมาแล้วประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ หรือทางอำเภอมียางานที่ต้องดำเนินการในท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลก็จะรับมาดำเนินงานให้ เท่าที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เคยตั้งงบประมาณเพื่อทำงานเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะการใช้เงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องสอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดด้วย นับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541 จังหวัดกำแพงเพชรได้กำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดขึ้น ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระหว่างตั้งงบประมาณเพื่อจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดของแต่ละหมู่บ้านเป็นกลุ่มแรกก่อน แล้วจึงจะจัดอบรมประชาชนในลำดับต่อไป เช่นเดียวกับนายสมนึก (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เคยมีโครงการเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดมาก่อนเลย มาในปี พ.ศ. 2542 นี้ ที่มีการจัดงบประมาณสนับสนุนให้หมู่บ้านมีการตั้งโครงการลานกีฬาต้านยาเสพติด นายสมชาย

(คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวเสริมว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการแจ้งให้ทราบถึงนโยบายของจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การชี้แจงให้คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลได้ช่วยกันสอดส่องดูแล ตักเตือนลูกหลานที่มีการเสพยาเสพติด และนายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลมีการประกาศเตือนในที่ประชุม ในเรื่องของการให้ช่วยกันสอดส่องดูแลปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน และให้งบประมาณสนับสนุนการตั้งลานกีฬาในหมู่บ้าน

กล่าวโดยสรุป การดำเนินการป้องกันยาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม ในระยะเวลาที่ผ่านมา นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เคยตั้งงบประมาณการป้องกันยาเสพติดเลย ปัจจุบันกำลังให้ความสำคัญกับปัญหาเสพติด และอยู่ระหว่างการจัดตั้งงบประมาณเพื่อแก้ปัญหาเสพติดให้กับท้องถิ่น

ปัญหาและอุปสรรคการป้องกันยาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบล

นครชุม

ปัญหาและอุปสรรคการป้องกันยาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม ผู้วิจัยได้มาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. การตั้งงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ขึ้นอยู่กับนโยบายของทางจังหวัด ด้วยว่า ให้ความสำคัญในเรื่องนี้น้อยเพียงใด หรือให้ความสำคัญอยู่ระดับใด เพราะในบางครั้ง มีการเสนอโครงการเกี่ยวกับปัญหาเสพติดขึ้นไปแต่ไม่ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการ ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่อาจทำงานในด้านนี้ได้

2. การเข้าไปแก้ปัญหาเสพติดถึงตัวผู้เสพยาทำได้ค่อนข้างยาก เพราะบุคคล เหล่านี้ไม่ค่อยยอมเข้าร่วมในกิจกรรมที่จัดให้ การดำเนินงานเท่าที่ทำได้ในขณะนี้คือการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปเท่านั้น

การป้องกันยาเสพติดในส่วนของวัดในเขตตำบลนครชุม

การดำเนินการป้องกันยาเสพติดของวัดที่ตั้งอยู่ในตำบลนครชุม ผู้วิจัยได้มาจากการสัมภาษณ์พระภิกษุ คณะกรรมการหมู่บ้าน และประชาชน ดังนี้

พระภิกษุในวัดแห่งหนึ่งในเขตตำบลนครชุม กล่าวว่ ในส่วนของวัดได้มีพระสงฆ์ที่เรียกว่า "ธรรมทูต" ออกไปอบรมเผยแผ่แก่ชาวบ้านซึ่งจะมีเรื่องราวของยาเสพติดรวมอยู่ด้วย นอกจากนี้ก็มีการเข้าไปเทศน์สั่งสอนแก่เด็กนักเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตามแต่โอกาส ในส่วนของพระที่บวชอยู่ในวัดจะพบว่ามึหลายวัดที่เคยให้เจ้าหน้าที่เข้ามาตรวจปัสสาวะ ถ้าพบว่ามี การเสพยาบ้าก็จะให้สึกทันที ในบางวัดเคยพบว่ามึพระลูกวัดชักชวนกันเสพยาบ้าถ้าพระผู้ใหญ่ทราบก็จะให้สึก สอดคล้องกับนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า ในส่วนของวัดก็จะมี การเทศน์ธรรมะแก่ประชาชน โดยบางครั้งจะมีการสอดแทรกเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติดเข้าไปด้วย บางวัดมีการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเข้ามาตรวจปัสสาวะพระลูกวัด เมื่อพบว่ามี การเสพยาบ้าก็จะให้ สึก นายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวเสริมว่า วัดมีส่วนช่วยในการป้องกันยาเสพติด ด้วยการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในขณะเทศน์หรือแสดงธรรมในวันสำคัญทางศาสนา หรือตามงานประเพณีต่าง ๆ และในปัจจุบันนี้มีการห้ามไม่ให้ผู้ที่เสพยาเสพติดโดยเฉพาะยาบ้าเข้า อุบสมบท โดยทางวัดมีการตรวจปัสสาวะและสัมภาษณ์ก่อนบวช ถ้าพบว่ามี การเสพยาเสพติดก็ จะไม่ให้บวชจะต้องเลิกยาเสพติดเสียก่อนก่อนจึงจะมีสิทธิบวชได้ นางสมจิต (ประชาชน) ได้ กล่าวเช่นเดียวกันว่า วัดจะมีการเทศน์ในวันสำคัญทางศาสนาเป็นประจำ และบางครั้งจะมีการ สอดแทรกเรื่องของยาเสพติดเข้าไปด้วยแต่ผู้ที่ฟังเทศน์ส่วนมากก็จะเป็นผู้สูงอายุมากกว่าวัยรุ่น หนุ่มสาว เคยทราบจากลูกหลานว่ามีพระเข้าไปอบรมสั่งสอนแก่เด็กในโรงเรียน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่ดีเพราะจะช่วยขัดเกลาเด็กได้อีกทางหนึ่ง

กล่าวโดยสรุป การป้องกันยาเสพติดในส่วนของวัดกระทำโดยการ สอดแทรกความรู้ เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติดในการแสดงธรรมในงานพิธี และวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ บางคราวมีการเข้าไปอบรมให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนในโรงเรียน บางวัดมีการตรวจ ปัสสาวะหาสารเสพติดพระลูกวัด ถ้าพบว่ามี การเสพยา ก็ให้สึกเพื่อเป็นการป้องกันยาเสพติดในวัด ทางหนึ่ง

4. ข้อเสนอแนะของชุมชนตำบลนครชุมเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด

ข้อเสนอแนะของผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุข หมู่บ้าน ประชาชน และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ โรงเรียน สถานีนอนามัย สถานีตำรวจ องค์การบริหารส่วนตำบล ในการป้องกันยาเสพติดในชุมชนตำบลนครชุมมีดังนี้

1. ควรมีการดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจัง กำหนดโทษรุนแรง มีการดำเนินคดีกับผู้ค้ายาเสพติดอย่างรวดเร็วและจริงจัง

จากการสัมภาษณ์นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) กล่าวว่า ควรมีการประหารชีวิตผู้ผลิตและผู้ค้ายาเสพติด ให้ประชาชนได้รับทราบกันอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความเกรงกลัว สอดคล้องกับนายวิชา (อาจารย์ฝ่ายปกครอง) ที่กล่าวว่า ควรมีกฎหมายที่เข้มแข็งขึ้น และดำเนินการกับผู้ค้ายาเสพติดอย่างรวดเร็ว ควรมีการประหารชีวิตในกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดกันอย่างจริงจัง พร้อมทั้งเสนอข่าวเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน และนายวิโรจน์ (ประชาชน) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า กฎหมายที่ให้มีการประหารชีวิตผู้ค้ายาเสพติดก็มีแล้ว แต่ยังไม่เห็นว่ามีการประหารชีวิตให้ประชาชนได้รับทราบ ถ้ามีการดำเนินการที่รวดเร็วและจริงจังจะเป็นการลดปัญหายาเสพติดได้อย่างแน่นอน เพราะจะไม่มีผู้ค้า นายสมหมาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวว่า ควรประหารชีวิตผู้ค้ายาเสพติดอย่างจริงจังและเผยแพร่ทางโทรทัศน์ให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อให้เกิดความเกรงกลัว เพราะเมื่อไม่มีผู้ค้าก็ย่อมไม่มีผู้ซื้อตามมาปัญหายาเสพติดก็จะหมดไป และเสนอแนะว่าควรมีการจัดการกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง เพื่อที่จะทำให้ประชาชนมีความไว้วางใจเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มากขึ้น ทำให้กล้าที่จะร่วมมือในการแจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจมากขึ้น เช่นเดียวกับนายวิชา (ข้าราชการครู) ที่กล่าวว่า ผู้ใหญ่หรือผู้ที่มิอำนาจของทุกฝ่าย โดยเฉพาะทางเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องร่วมมือกับประชาชนอย่างจริงจังในการป้องกันยาเสพติด เพราะขณะนี้ประชาชนไม่มีความไว้วางใจในตัวเจ้าหน้าที่ อีกทั้งเจ้าหน้าที่บางคนยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเอง

กล่าวโดยสรุป การมีกฎหมายที่เข้มแข็งขึ้น มีการดำเนินคดีกับผู้ค้ายาเสพติดอย่างรวดเร็วและจริงจัง การประหารชีวิตในกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด พร้อมทั้งเสนอข่าวเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อตรงและจริงจัง จะเป็นหนทางหนึ่งที่ช่วยให้การป้องกันยาเสพติดได้ผลมากยิ่งขึ้น

2. ทุกฝ่ายในชุมชนควรร่วมมือกันป้องกันยาเสพติด

นายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) กล่าวว่า ทุกคนในชุมชนต้องช่วยกันดูแลป้องกัน พ่อ-แม่ช่วยกันดูแลป้องกันลูก ครูดูแลป้องกันลูกศิษย์ กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน ดูแลป้องกันลูกบ้าน เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ต้องร่วมมือป้องกันอย่างเต็มที่ ไม่ใช่ปล่อยให้เป็นที่ของใครคนใดคนเดียว ทุกคนในชุมชนต้องช่วยกันจึงจะทำให้สำเร็จได้ สอดคล้องกับนายพิทักษ์ (เจ้าหน้าที่ตำรวจ) ที่กล่าวว่า ทุกฝ่ายในชุมชนต้องร่วมมือกันอย่างเต็มที่ในการป้องกันยาเสพติด ทางองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้กับเยาวชน มีการจัดรณรงค์ในเรื่องของยาเสพติดบ่อย ๆ เพื่อเป็นการชี้นำในทางที่ถูกที่ควรให้กับประชาชน ในส่วนของโรงเรียนควรจะดำเนินการในการป้องกันยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และโรงเรียนควรมีชั่วโมงในการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด คณะกรรมการหมู่บ้านควรมีการป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน โดยการจัดตั้งคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด กล้าตัดสินใจ กล้าให้ความร่วมมือกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างจริงจัง เช่นเดียวกับนายสมพงศ์ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาในชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนในการดำเนินการป้องกันยาเสพติด เพราะที่ผ่านมายังไม่มีการดำเนินการร่วมกันอย่างจริงจังมากนัก นายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวเสริมว่า ควรมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้ามาชี้แจงสร้างความเข้าใจใหม่ และแก้ไขความเชื่อผิด ๆ ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่มีการเสพยาบ้า ในเรื่องที่มีการเสพยาบ้าแล้วทำให้ทำงานได้มาก ควรมีการอธิบายในกลุ่มผู้ใช้แรงงานให้เข้าใจถึงผลเสีย และให้คำนวณระหว่างรายได้ที่รับมากับรายจ่ายที่ต้องเสียให้กับการซื้อยาบ้า ให้ลองเปรียบเทียบเวลาทำงานโดยใช้กับไม่ใช้ยา และควรมีการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนมีรายได้มากขึ้น เพราะในผู้ที่เสพยาเสพติดบางรายมีเวลาว่างมากไม่มีงานทำจึงไปจับกลุ่มเสพยาเสพติด บางคนกลัวเรื่องไม่มีงานทำจึงหันไปเสพยาเสพติด และบางคนทำงานมีรายได้แต่ไม่พอเพียงกับค่าใช้จ่าย จึงมีการเสพยาบ้า เพื่อช่วยให้มีแรงทำงานได้มากขึ้นจะได้มีเงินเพิ่มขึ้น

กล่าวโดยสรุป ในการป้องกันยาเสพติดในชุมชนนั้น ทุกคนและทุกฝ่ายในชุมชนต้องร่วมมือกันในการดำเนินการ เพราะสาเหตุของการเสพยาเสพติดมีหลายประการ และมีความเกี่ยวข้องกับทุกคนในชุมชน

3. ครอบครัวควรให้ความสำคัญในการป้องกันยาเสพติด

นายทรงยศ (เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล) กล่าวว่า ครอบครัวมีความสำคัญในเรื่องของปัญหาเสพติด จะเลี้ยงลูกอย่างไรให้มีวัฒนธรรม ให้มีศีลธรรม ประพฤติดีเป็นคนดี พ่อแม่ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูกทำให้เด็กมีความนับถือ อยากเอาเป็นแบบอย่าง สอดคล้องกับนายสมชาย (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ที่กล่าวว่า พ่อ-แม่ ผู้ปกครองควรให้ความสนใจ เอาใจใส่ในบุตรหลานกันให้มากขึ้น เพราะครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างมากที่ผลักดันให้วัยรุ่นเสพยาเสพติด อีกทั้งผู้ปกครองควรทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนในครอบครัว นายสมยศ (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า พ่อ-แม่ เพื่อน และ บุคคลใกล้ชิด ควรชักจูงลูกหลานที่เสพยาเสพติดให้เลิกเสพ และชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กีฬา หรือเข้ารับการอบรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ทางชุมชนจัดขึ้น และนายสมนึก (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ได้กล่าวเสริมว่า ครอบครัวควรดึงกลุ่มที่มีการเสพยาเสพติดให้ออกมาร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน ให้ได้มากที่สุดค่อย ๆ ทำไปเรื่อย ๆ อาจต้องใช้เวลายาวนานแต่ก็ต้องพยายามแล้วปัญหาเสพติดในชุมชนจะหมดไป

กล่าวโดยสรุป ครอบครัวมีความสำคัญในการป้องกันยาเสพติด เพราะครอบครัวถือว่าเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับผู้ที่เสพยาเสพติดมากที่สุด หากทุกคนในครอบครัวให้ความสำคัญกับปัญหาเสพติด มีความสนใจ เอาใจใส่ลูกหลาน จะเป็นการป้องกันยาเสพติดได้ทางหนึ่ง